

Tampereen museot
Maakunnallinen yksikkö
FM Jari Heiskanen

URJALA
RAKENNUSINVENTOINTI
2002

Urjalankylä, Kankaanpää, Laukeela
Osa II

Ruta Tervi

URJALA
RAKENNUSINVENTOINTI
2002

Jari Heiskanen, Pirkanmaan maakuntamuseo, Maakunnallinen yksikkö

Kansi: Leena Hirvonen

Kannen valokuvat vasemmalta: Ranta-Nikkilä, Vuorenpää, Häihälä ja Ali-Simola.

Kannen tausta: Kuninkaan kartasto 1776-1805, Urjalankylä

Raportin valokuvat: Pirkanmaan maakuntamuseo, Maakunnallinen yksikkö, kuvaajat: Jari Heiskanen ja Anne Uosukainen

Painopaikka: Tampere 2002

**URJALAN RAKENNUSINVENTOINTI 2002
KANKAANPÄÄ, LAUKEELA JA URJALANKYLÄ**

OSA I

JOHDANTO

ALUERAJAUS, TALLENNUS- JA TUTKIMUSMENETELMÄT	1
KOhteet JA ARVOLUOKITUS	3
ARVOT KAAVOITUKSESSA	4

KANKAANPÄÄ

ALUEINVENTOINTI:	KANKAANPÄÄ	5
ARVOALUE:	KANKAANPÄÄ	7
KIINTEISTÖ:	KANKAANPÄÄ	8

LAUKEELA

ALUEINVENTOINTI:	LAUKEELA	17
KIINTEISTÖ:	METSOLA	19

URJALANKYLÄ

ALUEINVENTOINTI:	URJALANKYLÄ	23
ARVOALUE:	HÄIHÄLÄ	28
	KANTALA	29
	NAURISMONMÄKI	30
	URJALANKYLÄ	31
KIINTEISTÖ:		
	ALANKO	32
	ALI-SIMOLA	34
	ANTILA	41
	ASTALA	45
	HAKALA	49
	HÄIHÄLÄ	53
	IHAMÄKI	57
	JOKIRANTA	59
	JÄRVENTAUSTA	62
	KAITANEN	65
	KAJAMÄKI	67
	KANGAS	71
	KANTALA	75
	KAUPPILA	79
	KISSANKULMA	83
	KOTIAHO	86
	KOTILAHTI	88
	KOTIPELTO	91
	KOULU	93
	KROUVI	95

**URJALAN RAKENNUSINVENTOINTI 2002
KANKAANPÄÄ, LAUKEELA JA URJALANKYLÄ**

OSA II

URJALANKYLÄ

KIINTEISTÖ:	KULMAKALLIO	97
	KYLÄ-NIKKILÄ	99
	LEHTO	101
	LEPISTÖ	105
	LEPOLA	109
	LEPPÄLÄ	111
	LIELAHTI	113
	MATTILA	116
	MAUNOLA	120
	NAURISMO	124
	PEKKILÄ	126
	PELTOMÄKI	130
	PELTONEN	134
	PÄIVÖLÄ	138
	RANTALA	142
	RIIHENMÄKI	145
	SAVILAHTI	147
	SILLANPÄÄ	149
	SOUKKO	151
	TAKA-UOTILA	159
	TERVAMÄKI	161
	URJANMÄKI, (MUSEO)	165
	VANHA-ASTALA	167
	VANHA-HELIN	173
	VASTAMÄKI	177
	VATILAHTI	181
	VIERTOLA	183
	VUORENPÄÄ	187
	YLI-SIMOLA	191

Kiinteistö **Kulmakallio**

Kunta	Urjala	Kiinteistö id	50
Kylä	Urjalankylä	Kiinteistötunnus	887-439-7-185
Osoite	Punkalaitumentie 388 b	Alue	1
Aluetyyppi	kyläkeskusta	Peruskartta	
Kohdetyyppi	asuinkiinteistö	Itäkoordinaatti	0
Historial. tilatyyppi	mäkitupa	Pohjoiskoordinaatti	0
Nykyinen tilatyyppi	tontti	Inventoitu	-
		Rak lkm	5

Kuvaus

Kulmakallio sijaitsee pienellä mäellä Urjalankylän keskustan itälaidalla, vanhan raitin varrella.

1900-luvun alkupuolella rakennetun asuinrakennuksen lisäksi tontilla ovat uudehkot liiteri, sauna, verstaas ja ulkokuone.

Asuinrakennusta on v. 1994 uudistettu, mm., ikkunat, katto ja sisätilat. Eteläpuolen umpikuistiin/siipeen on sijoitettu mukavuudet, sauna ym.

Historia

Kulmakallio on lohkottu omaksi 0,7 ha tontiksi v. 2001. Kulmakallio ja naapurissa Kanervakallion tontilla oleva korjaamo ovat kuuluneet aikaisemmin yhteen. Aikaisemmin tonteilla oli Kotimäki niminen tila, joka oli kooltaan 6.6 ha. Se oli lohkottu Perttulasta v. 1929. Sen omisti Vihtori Aalto.

Ympäristö ja pihapiiri

Kulmakalliolta aukeaa peltomaisema itään ja etelään. Rakennukset sijaitsevat havupuita ja katajia kasvavan pitkänomaisen mäen itäpäässä. Vanha raitti kulkee mäen juurella asuinrakennuksen eteläpuolelta. Rakennus näkyy hyvin Punkalaitumentielle. Itäpuolella on vanha autokorjaamo.

Kaava Seutu/maakuntakaava **Vahvistamis pvm** 1997

Kirjalliset lähteet

Kiinteistörekisteri ja asiakirjat, Pirkanmaan-Satakunnan maanmittaustoimisto, Tampere

Suulliset lähteet

Milja Jyrhä, haastattelu toukokuussa 2002

Kulttuurihistoriallinen arvo:

Rakennushistoriallinen arvo

rakennusperinteinen

Historiallinen arvo

Kiinteistö **Kulmakallio**

Ympäristöarvo

maisemakokonaisuus

Arvoluokka

maisemallinen/historiallinen

Perustelu

1900-luvun alun mäkitupa. Maisemallisesti keskeinen sijainti.

Lisätietoja

Liitteet

karttaote, asemapiirros, pohjapiirros

Valokuvat

X/2002

Inventoija Anne Uosukainen, 5.5.2002
Pirkanmaan
maakuntamuseo

12.6.2002

Tallentaja Jari Heiskanen,
Pirkanmaan
maakuntamuseo

Kulmakallio 1990-luvun ilmakuvassa. Oikealla autokorjaamo.

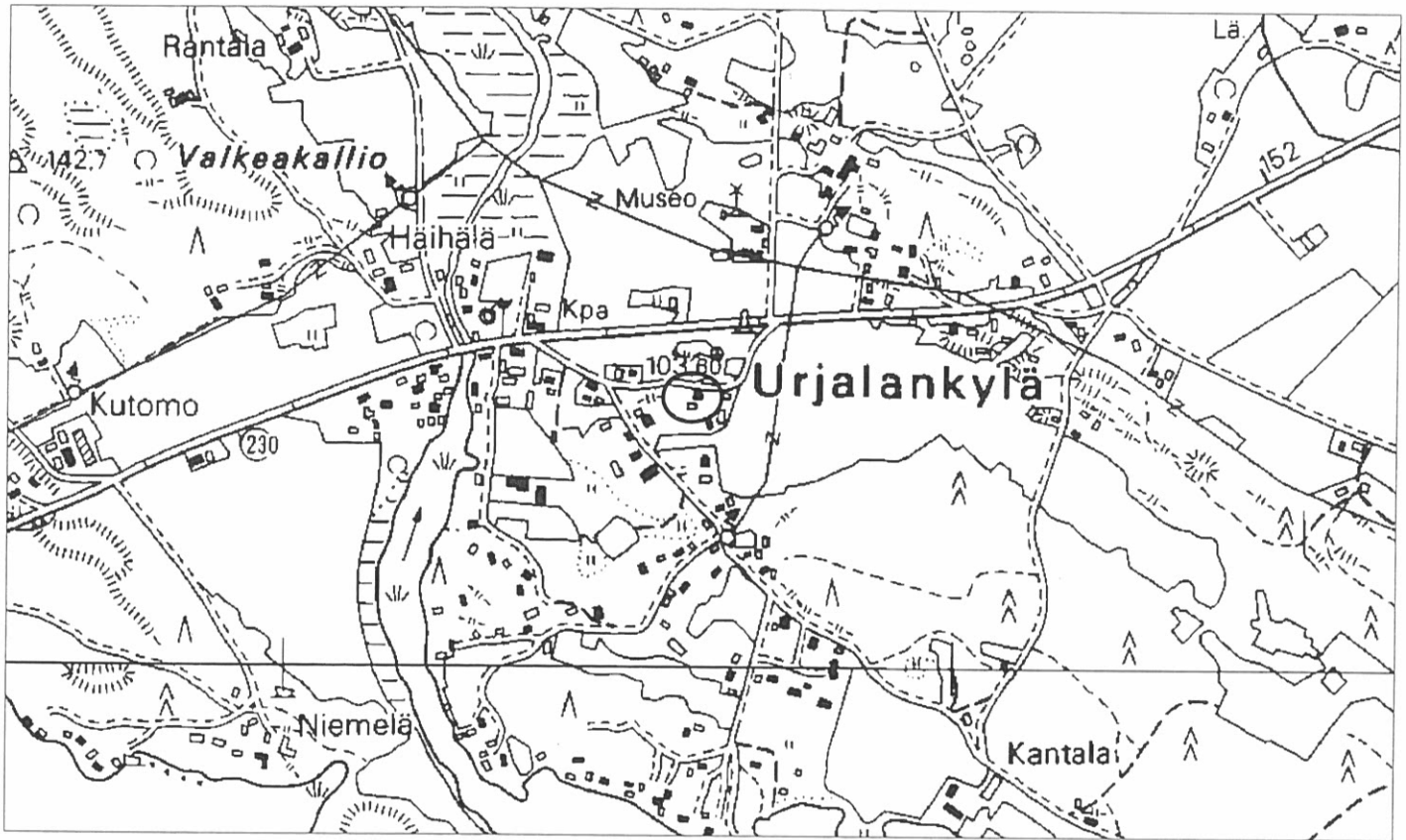

Alla: Kulmakallion pihamaata, ehkä 1920/30-luvulla

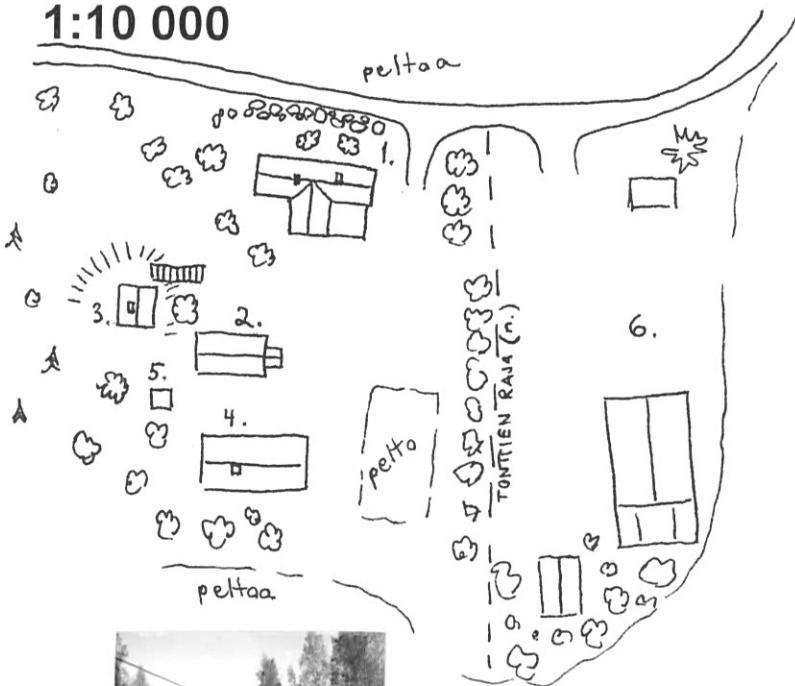

Kuljettaja ja matkustaja, ketkä ovat kuvassa ja milloin? Auton malli, mikä on tilanne, liittykö naapurissa olevaan autokorjaamoon? Oikeista vastauksista saa hyvän mielen.

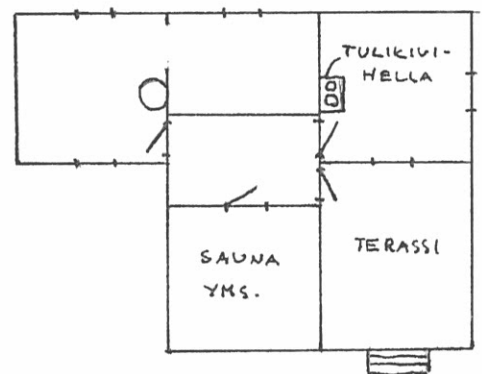
URJALA/ URJALANKYLÄ/ KULMAKALLIO

1:10 000

1. ASUINRAKENNUS
2. LIITERI
3. SAUNA
4. VERSTAS
5. ULKOHUONE
6. NAAPURITONTILLA OLEVAN AUTOKORJAAMON RAKENNUKSET, OLLEET ENNEN SAMAA KOKONAISUUTTA

0 6 12 m

FILMI

X/2002

yleiskuva etelästä

asuinrakennus etelästä

... idästä

... koillisesta

... lännestä

Kiinteistö **Kylä-Nikkilä**

Kunta	Urjala	Kiinteistö id	51
Kylä	Urjalankylä	Kiinteistötunnus	887-439-12-75
Osoite	Punkalaitumentie	Alue	1
Aluetyyppi	haja-asutusalue	Peruskartta	
Kohdetyyppi	maatalous	Itäkoordinaatti	0
Historial. tilatyyppi	osatalo	Pohjoiskoordinaatti	0
Nykyinen tilatyyppi	tila	Inventoitu	-
		Rak lkm	4

Kuvaus

Kylä-Nikkilä sijaitsee Punkalaitumentien varrella, metsäisellä pitkällä harjanteella, joka kaakkois- luode suunnassa kulkee Urjalankylän keskustan itäpuolella.

Tilakeskukseen kuuluvat asuinrakennus, pystyhirsistä rakennettu navetta, sauna ja talousrakennus.

Rakennukset siirretty tai rakennettu nykyiselle paikalle 1930-luvun uusjaon jälkeen. Asuinrakennus on muutettu siirtoajan tyyliiseksi, joskin vanhemman rakennuksen hyvä kivijalka on säilytetty. 1970-l rakennus on vuorattu mineriittilevyillä.

Pystyhirsinen navetta rakennettu alkuperäiseen malliin. Kivijalan alle on jouduttu rinnetontilla lisäämään betonisokkeli. Rakennus on hyvin säilynyt, rakenteet, ikkunat ym.

Historia

Nykyinen Kylä-Nikkilä on vuodelta 1960. Tällöin tilaan kuului 26 hehtaaria. Kylä-Nikkilän rakennukset ovat sijainneet aikaisemmin sakastin itäpuolella. Nikkilän talo on lohkottu Pauharista v. 1553. Nikkilän osataloja olivat 1900-luvun alussa Kylä-Nikkilä, Ranta-Nikkilä ja Mäki-Nikkilä. Nykyiselle paikalle on siirrytty uusjaon jälkeen. Kylä-Nikkilän omisti silloin Selma Nikkilä.

Ympäristö ja pihapiiri

Metsäinen harjanne, Punkalaitumentien linjaus kulkee rakennusten läheltä. Länsipuolella pieni pelto, jonka takana Riihenmäen tila. Molemmat tilat ovat siirretty nykyiselle paikalle uusjaon jälkeen.

Kaava Seutu/maakuntakaava **Vahvistamis pvm** 1997

Kirjalliset lähteet

Kiinteistörekisteri ja asiakirjat, Pirkanmaan-Satakunnan maanmittaustoimisto, Tampere

Urjalan talot ja isännät 1539-1870

Suulliset lähteet

Kulttuurihistoriallinen arvo:

Rakennushistoriallinen arvo

Kiinteistö Kylä-Nikkilä

Historiallinen arvo

asutushistoria

Ympäristöarvo

maisemallisesti keskeinen sijainti

Arvoluokka maisemallinen/historiallinen

Perustelu

Uusjaon seurauksena syntynyt vanhan osatalon uusi tilakeskus. Hyvin säilynyt pystyhirsinen navetta.

Lisätietoja

Liitteet

karttaote, asemapiirros

Valokuvat

XII/2002

Inventoija	Jari Heiskanen, Pirkanmaan maakuntamuseo	13.5.2002
Tallentaja	Jari Heiskanen, Pirkanmaan maakuntamuseo	28.5.2002

Kylä-Nikkilä toukokuussa 2002

asuinrakennus itäpuolelta

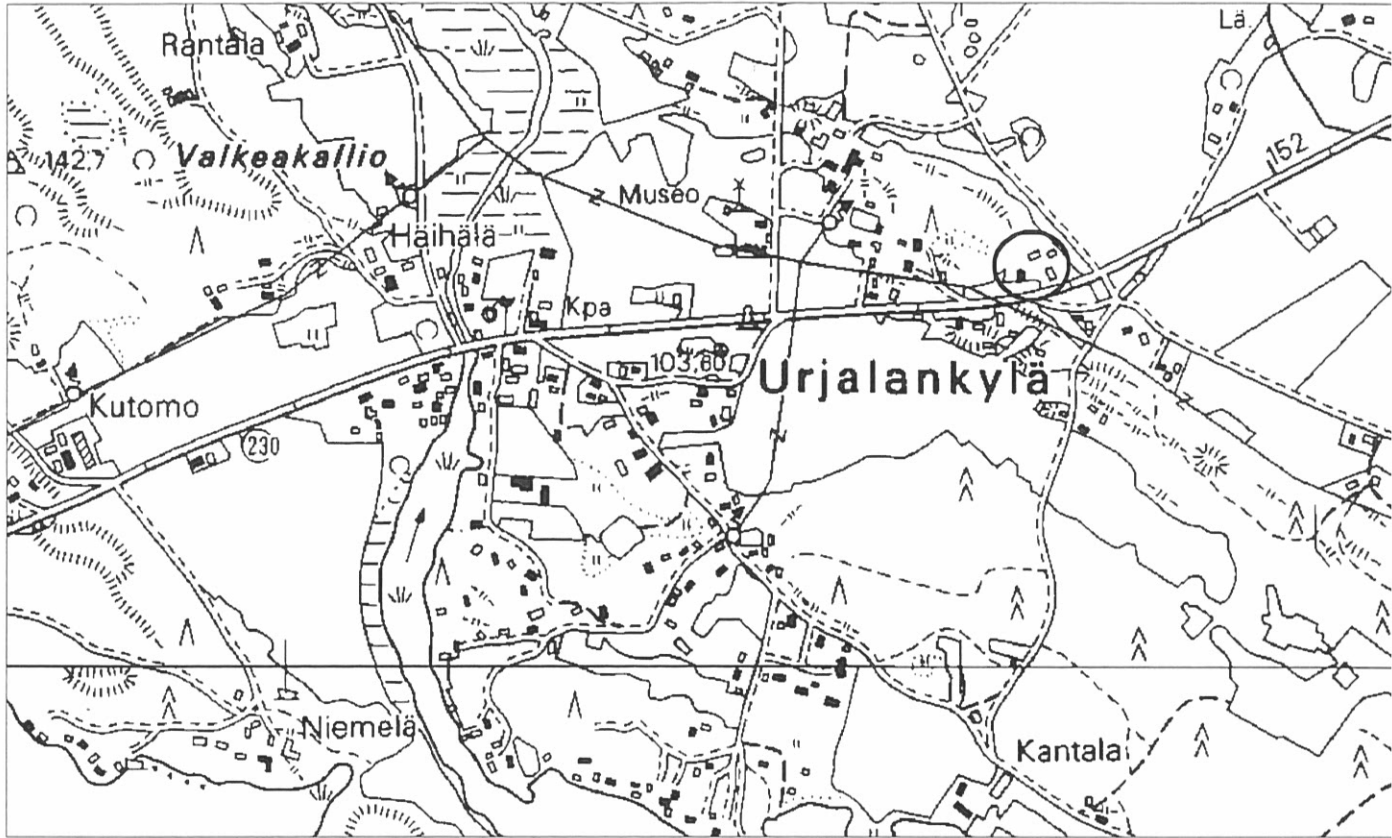

Pystyhirsistä tehty navetta

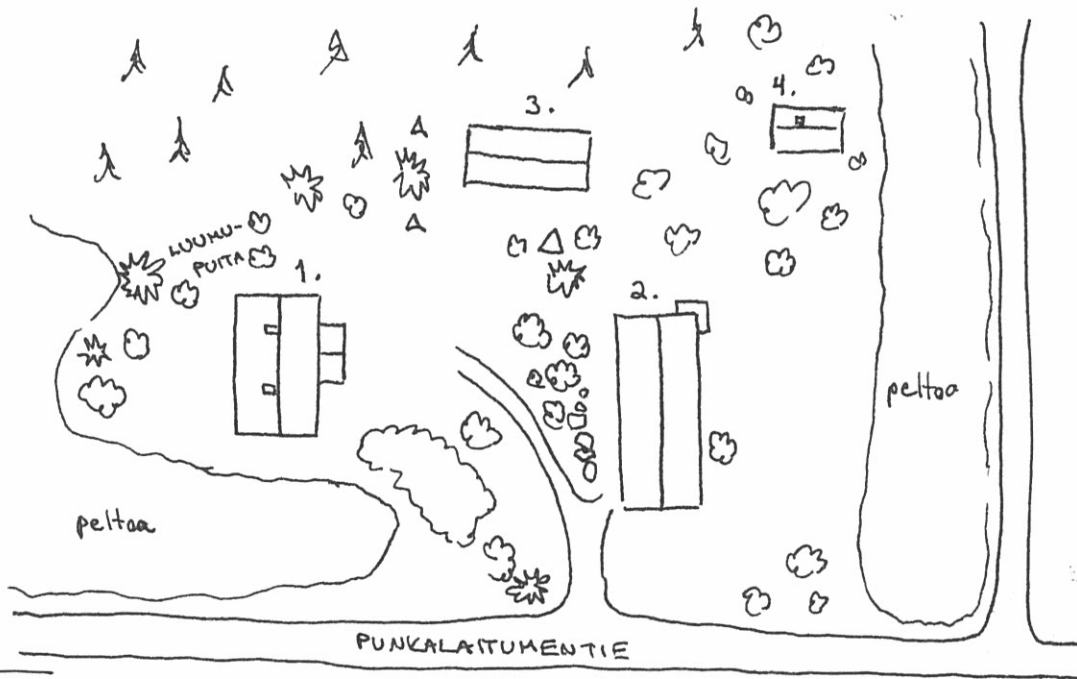

Kylä-Nikkilän rakennukset Sakastin itäpuoleisella tontilla. Osmo Urjanheimon tekemä pienoismalli, joka kuvaa kylää 1920/30-luvulla, ennen uusjaon tuomia rakennusten siirtoja.

URJALA/ URJALANKYLÄ/ KYLÄ-NIKKILÄ

1:10 000

1. ASUINRAKENNUS
2. NAVETTA
3. AITTA/VAJA
4. SAUNA

ASUINRAK. IDÄSTÄ

ILMI XII/2002

SAUNA LOUNAASTA

ASUINRAK. LÄNNESTÄ

ETELÄNURKKA KIVIJALKA

NAVETTA LOUNAASTA

IDÄSTÄ

Kiinteistö **Lehto**

Kunta	Urjala	Kiinteistö id	31
Kylä	Urjalankylä	Kiinteistötunnus	887-439-7-18
Osoite	Kantalantie 17	Alue	1
Aluetyyppi	kyläkeskusta	Peruskartta	
Kohdetyyppi	asuin kiinteistö	Itäkoordinaatti	0
Historial. tilatyyppi	mäkitupa	Pohjoiskoordinaatti	0
Nykyinen tilatyyppi	tontti	Inventoitu	1
		Rak lkm	2

Kuvaus

Lehto sijaitsee kyläkeskustassa Kantalantien varrella. Tontti on jyrkän, kivisen rinteeseen kupeessa. Vanhan asuinrakennuksen, rak. v. 1890, lisäksi tontilla on vuonna 1975 rakennettu sauna. Pihamaa on nykyaikainen nurmikkoineen ja koristepensaineen.

Historia

Lehto, noin 0,25 hehtaaria, on lohkottu Kauppilan palstatilasta v. 1926. Ensimmäinen omistaja oli mäkitupalainen Kalle Lehto

Pienoismallissa rakennus on lyhyempi ja nimeksi mainitaan Kivilehdon pirtti. Kalle Lehdon tiedetään tehneen kiviaitoja, perustuksia ja ym. , jonka mukaan talokin sai nimensä. Kylässä tunnettiin myös ns. Kivi-Lehdon porukka, joka teki kivialan töitä 1900-luvun alkupuolella.

Ympäristö ja pihapiiri

Lehto sijaitsee vanhan tielinjan varrella. Kaakkoispuolella nousee metsäinen ja kivinen mäki. Välittömässä läheisyydessä ovat koulu ja vastapäätä on 1980-l rakennettu 1-kerroksinen omakotitalo. Ympäristö on rehevää ja mäkiä..

Kaava Seutu/maakuntakaava **Vahvistamis pvm** 1997

Kirjalliset lähteet

Kiinteistörekisteri ja asiakirjat, Pirkanmaan-Satakunnan maanmittaustoimisto, Tampere

Suulliset lähteet

Kulttuurihistoriallinen arvo:

Rakennushistoriallinen arvo

rakennusperinteinen

Historiallinen arvo

sosiaalihistoria

Ympäristöarvo

maisemallisesti keskeinen sijainti

Kiinteistö Lehto

Arvoluokka paikallinen

Perustelu

Kylän keskustassa vanhan raitin varrella sijaitseva 1800-luvun lopulta oleva itsellisasumus

Lisätietoja

Liitteet

karttaote, asemapiirros, pohjapiirros

Valokuvat

VIIII/2002

Inventoija	Anne Uosukainen, Pirkanmaan maakuntamuseo	7.5.2002
-------------------	---	----------

28.5.2002

Tallentaja	Jari Heiskanen, Pirkanmaan maakuntamuseo
-------------------	--

Kiinteistö Lehto

Rakennukset

Kiinteistö	31	Kiinteistötunnus	887-439-7-18
Rakennustyyppi	asuinrakennus	Rakennus id	27
Nykyinen käyttö	vapaa-aika		
Alkuperäinen käyttö	asuminen		
Suunnittelija		Rakentamisaika	
Signeeraus/ vuosiluku		Rakentamisvuosi	
Kerros-luku	1	Rakentamisvuosi- kymmen	1890
Pohjakaava	Paritupa	Rakentamis- vuosisata	1800
Ullakko	☒	Kellari	☐

Korjausvuodet

Perustus Betoni - valettu, nurkkakivet

Runko Hirsi

Vuoraus Pystylauta, peiterimoitettu

Katemateriaali Tiili -betoni

Katon muoto Satula

Kuisti umpikuisti

Kuistin kattomuoto pulpettikatto

Kuvaus

Lehto on alun perin rakennettu nurkkakiville. Myöhemmin sokkeliksi on valettu yhtenäinen betonimassa. Lyhytnurkkainen hirsirakennus on vuorattu peiterimoitetulla pystylaudalla. Väri on vihreä, listat tummanvihreät. Nykyinen kuisti on rakennettu myöhemmin. Betonipilareille tehty kuisti on laudoitettu vaakalaudoituksella ja pulpettikatto on katettu pellillä. Väritys noudattaa rakennuksen väritystä. Ikkunat ovat 6-ruutuiset. Ullakolla on päädyssä vanha koristeikkuna.

Historia

Lehdon asuinrakennus on rakennettu v. 1890. Nurkkakivet on korvattu betonilla ja kuisti on uusittu. Ikkunat ovat vaihdettu ehkä 1960-luvulla.

Kulttuurihistoriallinen arvo:

Rakennushistoriallinen arvo rakennusperinteinen

Historiallinen arvo sosiaalhistoria

Ympäristöarvo maisemallisesti keskeinen sijainti

Arvojen perustelu Vanhan raitin varrella oleva pieni ammattimiehen, kivimiehen mökki.

Kiinteistö **Lehto**

Kunto Hyvä

Tallentaja

Jari Heiskanen, Pirkanmaan maakuntamuseo

10.6.2002

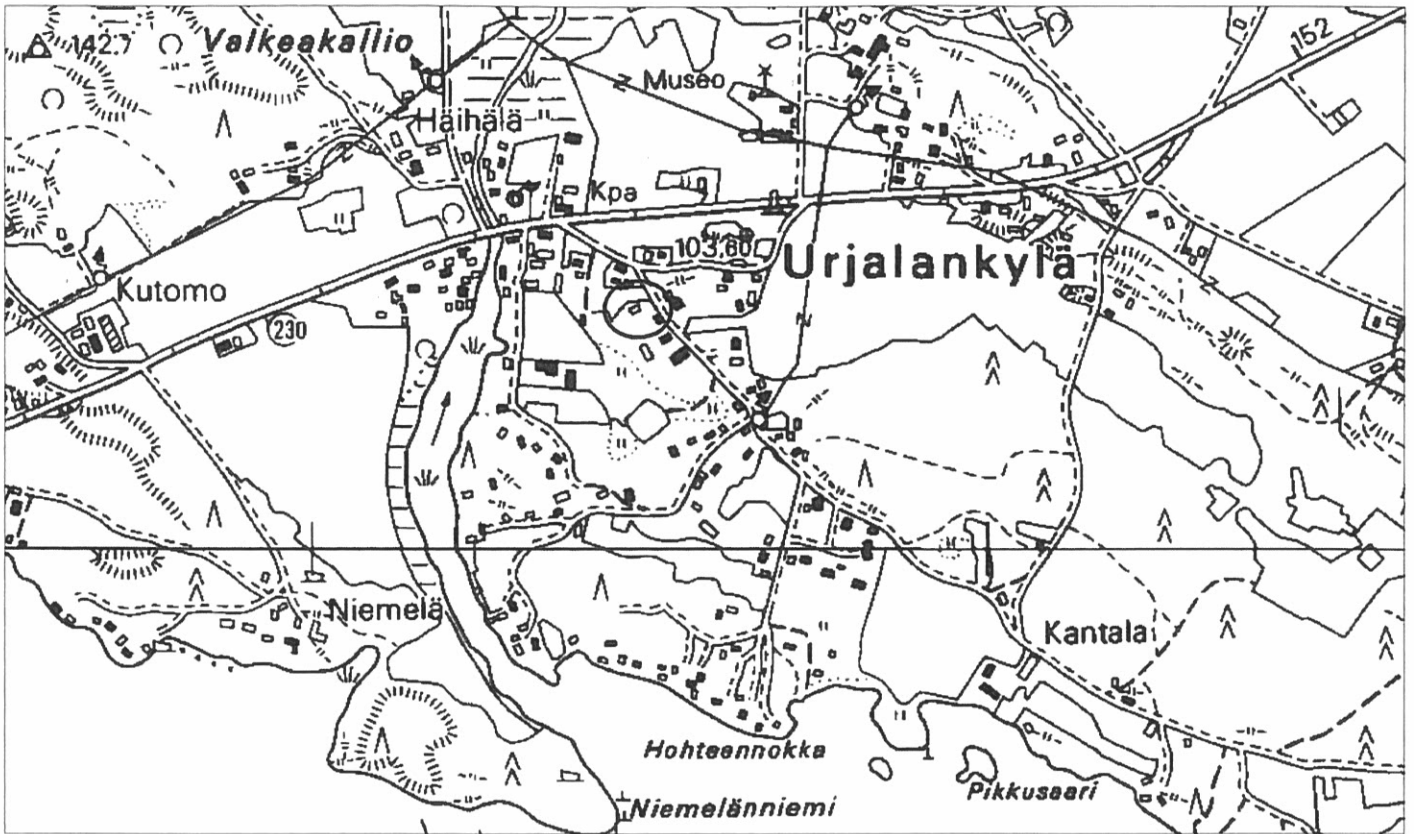
Lisätietoja

Lehto toukokuussa 2002

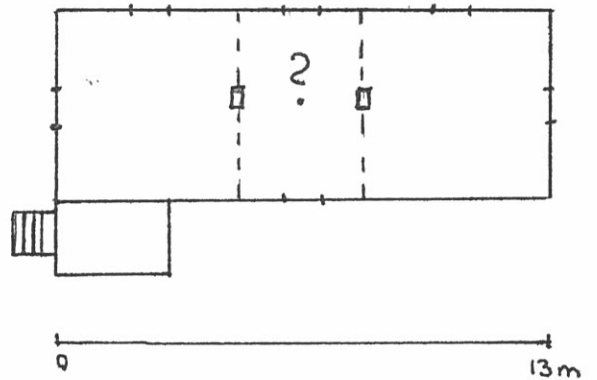
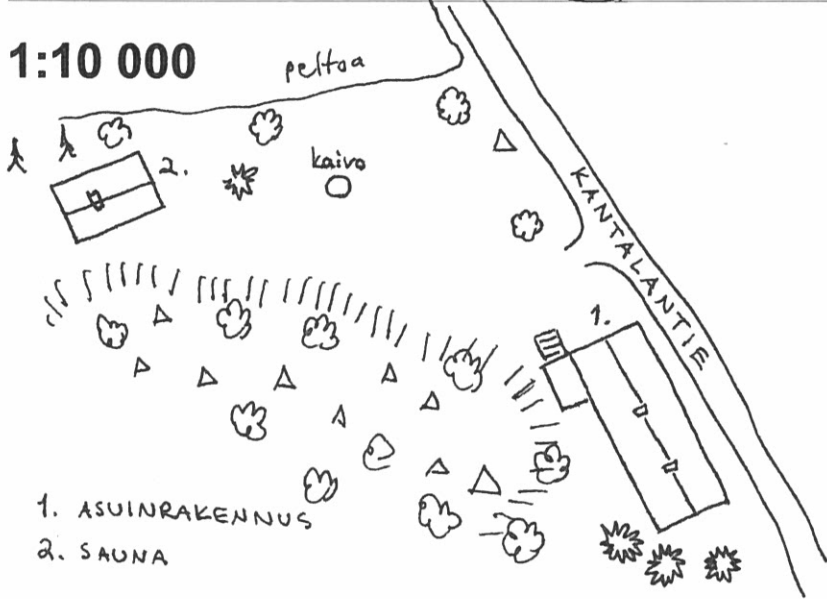

luoteispuolelta kuvattuna

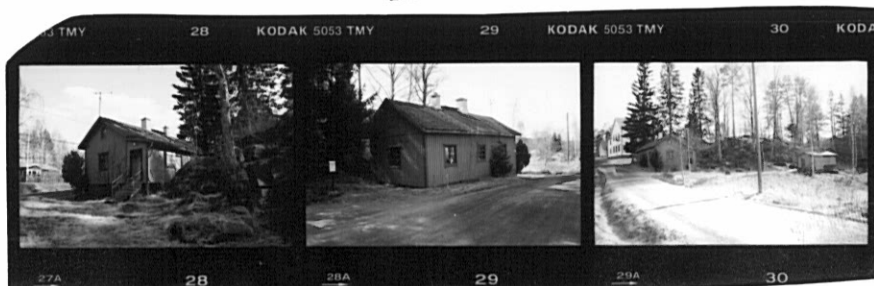
URJALA/ URJALANKYLÄ/ LEHTO

1:10 000

FILMI VIII / 2002

ASUINRAK.
LÄNNESTÄ

IDÄSTÄ

YLEISKUVA
LUOTEESTA

Kiinteistö Lepistö

Kunta	Urkala	Kiinteistö id	39
Kylä	Urkalankylä	Kiinteistötunnus	887-439-5-22
Osoite	Vihertie	Alue	1
Aluetyyppi	mäkitupa-alue (hist.)	Peruskartta	
Kohdetyyppi	asuinkiinteistö	Itäkoordinaatti	0
Historial. tilatyyppi	mäkitupa	Pohjoiskoordinaatti	0
Nykyinen tilatyyppi	tontti	Inventoitu	1
		Rak lkm	2

Kuvaus

Lepistö sijaitsee vanhan Punkalaitumelle menevän ratin varrella Naurismonmäessä. Linjaus kulkee nykyisen Punkalaitumentien eteläpuolella ja on nimeltään Vihertie. Lepistön viimeisimpään rakennuskantaan on kuulunut asuinrakennus, liiteri/varasto? ja sauna. Liiteristä on jäljellä vain kasa rakennusjätettä. Saunan katto on romahtanut sisään. Asuinrakennuksessa kuistin katto on osittain romahtanut ja kamarin välipohja on osittain tullut alas. Lisäksi pihapiirissä on kivijalan jäännökset. Vanhan pihapiiri, niittymäinen piha.

Historia

Lepistö, 0,27 hehtaaria, on lohkottu Naurismosta v. 1927. Tontti oli lunastuslain mukainen ja erotusprosessi oli alkanut jo 1920-luvun alussa. Tontin myyjänä oli Lambert Niittymäki ja ostajana mäkitupalainen Erkki Hakanpää.

Ympäristö ja pihapiiri

Sijainti on rauhallinen ja suojainen. Vanha, kapea raitti sivuaa tonttia. Ympäristö on vesoittunut. Pohjoispuolella on sijainnut pieni pelto/niitty. Koillispuolella on kallion päällä ja tien toisella puolella on sotien jälkeen rakennetut asuinrakennukset.

Kaava Seutu/maakuntakaava **Vahvistamis pvm** 1997

Kirjalliset lähteet

Kiinteistörekisteri ja asiakirjat, Pirkanmaan-Satakunnan maanmittaustoimisto, Tampere

Suulliset lähteet

Kulttuurihistoriallinen arvo:

Rakennushistoriallinen arvo

rakennusperinteinen

Historiallinen arvo

asutushistoria

Ympäristöarvo

maisemallisesti keskeinen sijainti

Kiinteistö **Lepistö**

Arvoluokka paikallinen

Perustelu

Lepistö edustaa vanhaa mäkituplasisutusta Naurismonmäkellä. Vanhan raitin varrella.

Lisätietoja

Liitteet

karttaote, asemapiirros, pohjapiirros

Valokuvat

V/2002

Inventoija	Jari Heiskanen, Pirkanmaan maakuntamuseo	13.5.2002
-------------------	--	-----------

28.5.2002

Tallentaja	Jari Heiskanen, Pirkanmaan maakuntamuseo
-------------------	--

Kiinteistö Lepistö

Rakennukset

Kiinteistö	39	Kiinteistötunnus	887-439-5-22
Rakennustyyppi	asuinrakennus	Rakennus id	28
Nykyinen käyttö	ei käytössä		
Alkuperäinen käyttö	asuminen		
Suunnittelija	Ei tiedossa	Rakentamisaika	1900-luvun vaihde
Signeeraus/ vuosiluku		Rakentamisvuosi	
Kerros-luku	1	Rakentamisvuosi- kymmen	
Pohjakaava	Paritupa	Rakentamis- vuosisata	
Ullakko	☒	Kellari	☐
		Korjausvuodet	

Perustus Nurkkakivet

Runko Hirsi, ranko

Vuoraus Vuoraamaton/Lomalauta

Katemateriaali Huopa -saumattu, vaaka

Katon muoto Satula

Kuisti umpikuisti

Kuistin kattomuoto pulpettikatto, vastaharjalla

Kuvaus

Nurkkakivelle rakennettu lohenpyrstöliitoksin tehty hirsirakennus käsittää pienen keittiön ja kamarin/pirtin. Näiden lisäksi on rankorakenteinen lämmittämätön huone, jossa ei ole välipohjaa, vaan se on auki ylös saakka, Kuistilta on sisäänkäynti keittiöön ja kamariin. Rakennuksen kiinteä sisutus on hyvin säilynyt. Seinissä on pinkopahvi ja vanhat tapetit. Ovet ovat matalia peiliovia ja osittain ehkä vanhemmasta talosta.

Keittiön lattiassa eri levyisiä lankkuja. Keittiön uuni ns. matopesä tyyppinen. Keittiön sisäkatto ja palkki on verhoiltu pinkopahvilla. Samoin kylmään tilaan vievä ovi. Kamarissa on vanha tiiliuuni. Sisäkatto on helmiponttipaneelia. Lattialistat ovat yksinkertaiset. Kuistilla kahvoina on vanha raudasta taivutettu kahva. Keltaiseksi maalatussa laudasta tehdyssä pariovessa on vanha lukko.

Rakennus saattaa olla myös vanhempi kuin 1900-luvun vaihteesta. Ikkunat ovat T-ikkunat, joissa yläikkuna on jaettu kahdella pystylistalla kolmeen osaan. Vuorilaudoisa vähän koristuksia.

Rakennus on huonokuntoinen. Kuistin katto on romahtanut. Kamarissa noin neliön alalta sisäkatto on tullut alas. Rakennuksessa on säilynyt paljon alkuperäistä materiaalia ja on vielä kunnostettavissa.

Kiinteistö **Lepistö**

Historia

Tontin ensimmäinen omistaja oli Erkki Hakanpää 1920-luvun lopulla. Tontti oli aiemmin vuokramaalle rakennettu, ehkä 1900-luvun alkupuolella. Hulda Alenius on asunut rakennuksessa 1960-luvulla.

Kulttuurihistoriallinen arvo:

Rakennushistoriallinen arvo rakennusperinteinen

Historiallinen arvo sosiaalihistoria

Ympäristöarvo maisemakokonaisuus

Arvojen perustelu Alkuperäisyys, sijainti vanhan raitin varrella.

Kunto Huono

Tallentaja

Jari Heiskanen, Pirkanmaan maakuntamuseo

10.6.2002

Lisätietoja

Lepistö, huhtikuussa 2002, länsipuolelta kuvattuna

Lepistö, huhtikuussa 2002, itäpuolelta kuvattuna

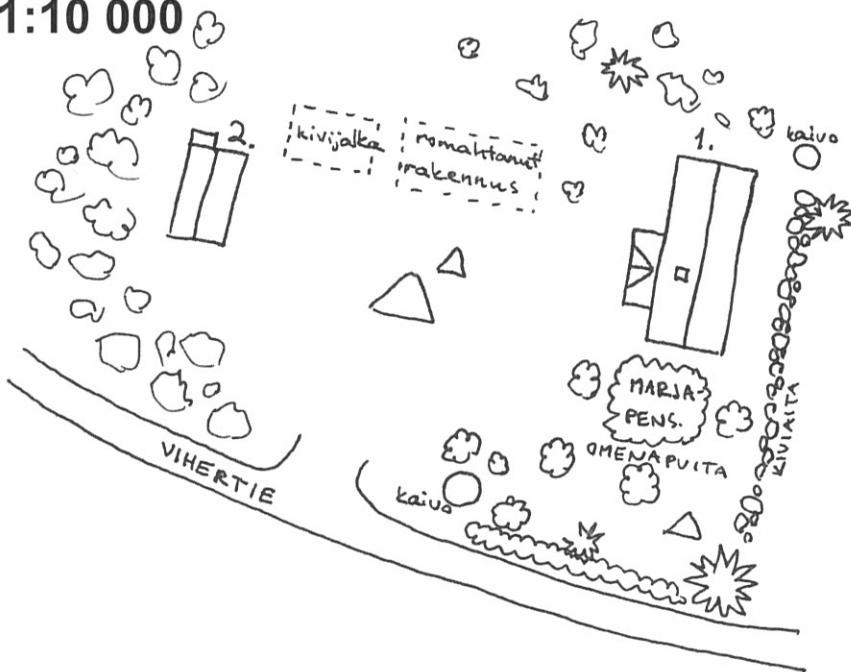

Sauna huhtikuussa 2002

URJALA/ URJALANKYLÄ/ LEPISTÖ

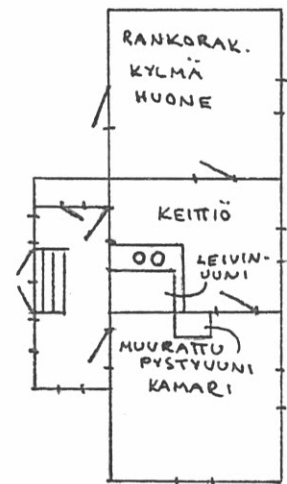

1:10 000

- 1. ASUINRAKENNUS
- 2. SAUNA

0 2 4 m

FILMI VI/2002

asuinrakennus kaakosta ... lännestä sauna kaakosta

FILMI V/2002

kamarin uuni,
keittiön ovi

näkymä
kamarista keittiöön

keittiön uunit,
kuistin ovi

keittiön
tapettikerroksia

ikkuna

Kiinteistö **Lepola**

Kunta	Urkala	Kiinteistö id	11
Kylä	Urkalankylä	Kiinteistötunnus	887-439-7-32
Osoite	Punkalaitumentie 745	Alue	1
Aluetyyppi	haja-asutusalue	Peruskartta	
Kohdetyyppi	vapaa-aika	Itäkoordinaatti	0
Historial. tilatyyppi	mäkitupa	Pohjoiskoordinaatti	0
Nykyinen tilatyyppi	tontti	Inventoitu	-
		Rak lkm	3

Kuvaus

Lepola sijaitsee Punkalaitumentien varrella, noin kilometri Naurismonmäestä länteen. Asuinrakennus on v. 1925 (Lepola). Sauna 1982, varasto 1991 ja grillikatos 1980-luvulta olevat rakennukset ovat tonteilla Tuuleton ja Tuuleton I. Pihapiiri on uusi, nurmikko, koristepensaita, lammikoita ja matalia kivipenkereitä.

Asuinrakennusta korjattu uudella ulkovuorauksella ja ikkunoilla.

Historia

Lepola, noin 0.6 hehtaaria, on lohkottu Kaitasesta v. 1927. Myöhemmin 1983 ja 1991 tonttiin ostettu Tuuleton ja Tuuleton I nimiset tontit. Yhteensä tontit tekevät vajaan hehtaarin. Myyjänä vuonna 1927 oli Heikki Kaitanen ja ostajana mäkitupalainen August Lehtinen. Kyseessä oli vuokra-alueen lohkominen. Asuinrakennus voi olla vanhempi kuin v. 1925. Laki vuokra-alueiden lunastamisesta tuli jo itsenäisyyden alussa.

Ympäristö ja pihapiiri

Lepola sijaitsee omissa rauhassa Punkalaitumentien varrella. Ympärillä on mäkiä metsämaastoa.

Kaava Seutu/maakuntakaava **Vahvistamis pvm** 1997

Kirjalliset lähteet

Kiinteistörekisteri ja asiakirjat, Pirkanmaan-Satakunnan maanmittaustoimisto, Tampere

Suulliset lähteet

Kulttuurihistoriallinen arvo:

Rakennushistoriallinen arvo

rakennusperinteinen

Historiallinen arvo

asutushistoria

Ympäristöarvo

Kiinteistö Lepola

Arvoluokka maisemallinen/historiallinen

Perustelu

Pieni asuintontti 1900-luvun alkupuolelta vanhan raitin varrella. Asuinrakennus 1920-luvulta.

Lisätietoja

Liitteet

karttaote, asemapiirros, pohjapiirros

Valokuvat

IV/2002

Inventoija Jari Heiskanen, 11.4.2002
Pirkanmaan
maakuntamuseo

28.5.2002

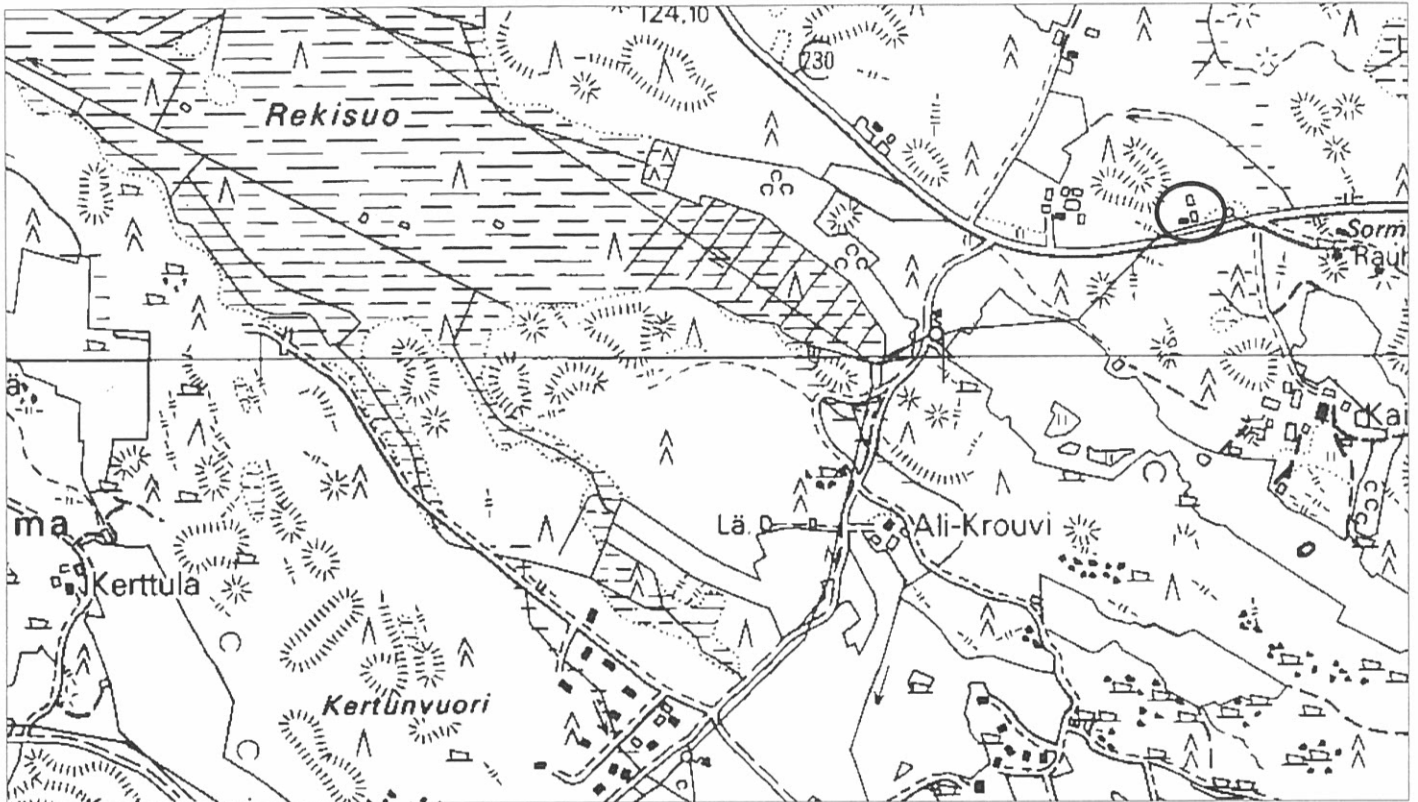
Tallentaja Jari Heiskanen,
Pirkanmaan
maakuntamuseo

Lepola huhtikuussa 2002

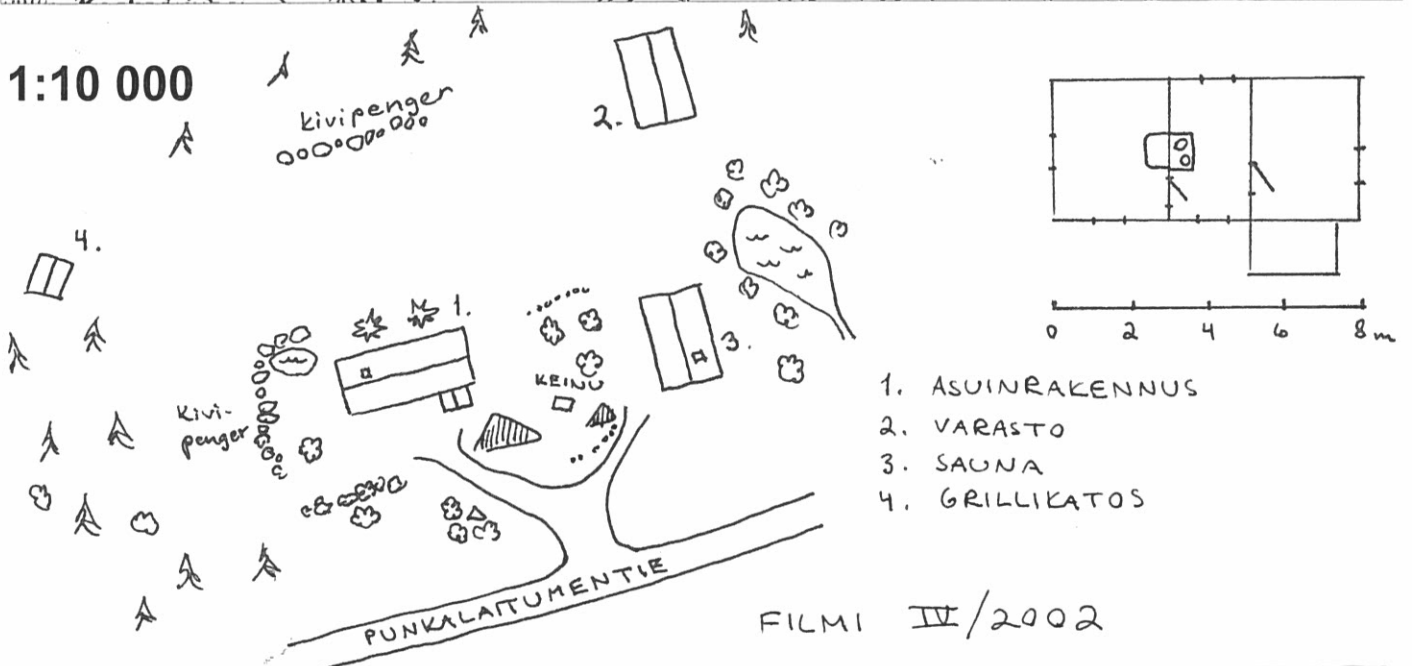

Vasemmalta: vanha asuinrakennus ja uusi asuinrakennus

URJALA/ URJALANKYLÄ/ LEPOLA

1:10 000

- 1. ASUINRAKENNUS
- 2. VARASTO
- 3. SAUNA
- 4. GRILLIKATOS

FILMI IV/2002

varasto
lounaasta

asuinrakennus
pohjoisesta

... idästä

... etelästä

... lännestä

gleiskuva lounaasta

sauna lounaasta

gleiskuva kaakasta

Kiinteistö **Leppälä**

Kunta	Urjala	Kiinteistö id	24
Kylä	Urjalankylä	Kiinteistötunnus	887-439-18-29
Osoite	Punkalaitumentie	Alue	1
Aluetyyppi	kyläkeskusta	Peruskartta	
Kohdetyyppi	asuinkiinteistö	Itäkoordinaatti	0
Historial. tilatyyppi	muu, tilaton väestö	Pohjoiskoordinaatti	0
Nykyinen tilatyyppi	tontti	Inventoitu	-
		Rak lkm	3

Kuvaus

Leppälä sijaitsee kyläkeskustan laidalla joen länsipuolella. Asuinrakennuksen lisäksi tontilla on sauna ja huonokuntoinen navetta.

Asuinrakennus on ehkä 1900-luvun alkupuolelta. Nykyinen alkuperäisestä suuresti poikkeava asu on 1970-luvulta.

Navetta/liiteri/varasto toimi Eine Ahlmanin aikana kutomon varastona. Rakennuksen runkomateriaali on monipuolinen. Rakenteessa ja sen korjauksessa on käytetty tiiltä, pystyhirttä, rappausta ja rankorakennetta. Rakennus on huonossa kunnossa, katto on suurelta osalta romahtanut alas.

Saunaa on käytetty myös värjäämönä.

Historia

Leppälä, noin 0,29 ha, on lohkottu vuonna 1931 Riitojasta ja Strangårdista. Omistajaksi merkittiin tällöin Kalle Ahlman.

Rakennuksessa on viimeiseksi asunut Eine Ahlman, joka harjoitti vielä 1960/70-luvulla kutomotoimintaa mm. naapurissa olevassa Anttilassa.

Urjalankylän pienoismallissa puhutaan Poliisi Ahlmanin talosta.

Ympäristö ja pihapiiri

Punkalaitumentie, kylän länsipuolella olevat pellot. Naapurissa on vuosisadan alusta olevaa rakennuskantaa, Immalan varastomakasiini, Anttila ja Savilahti.

Kaava Seutu/maakuntakaava **Vahvistamis pvm** 1997

Kirjalliset lähteet

Kiinteistörekisteri ja asiakirjat, Pirkanmaan-Satakunnan maanmittaustoimisto, Tampere

Suulliset lähteet

Kulttuurihistoriallinen arvo:

Rakennushistoriallinen arvo

Kiinteistö **Leppälä**

Historiallinen arvo

asutushistoria

Ympäristöarvo

maisemallisesti keskeinen sijainti

Arvoluokka

Perustelu

Tontti sijaitsee vanhan kyläkeskustan laidalla.

Lisätietoja

Liitteet

karttaote, asemapiirros,

Valokuvat

VIII/2002

Inventoija	Jari Heiskanen, Pirkanmaan maakuntamuseo	29.4.2002
-------------------	--	-----------

28.5.2002

Tallentaja	Jari Heiskanen, Pirkanmaan maakuntamuseo
-------------------	--

Leppälä, huhtikuussa 2002

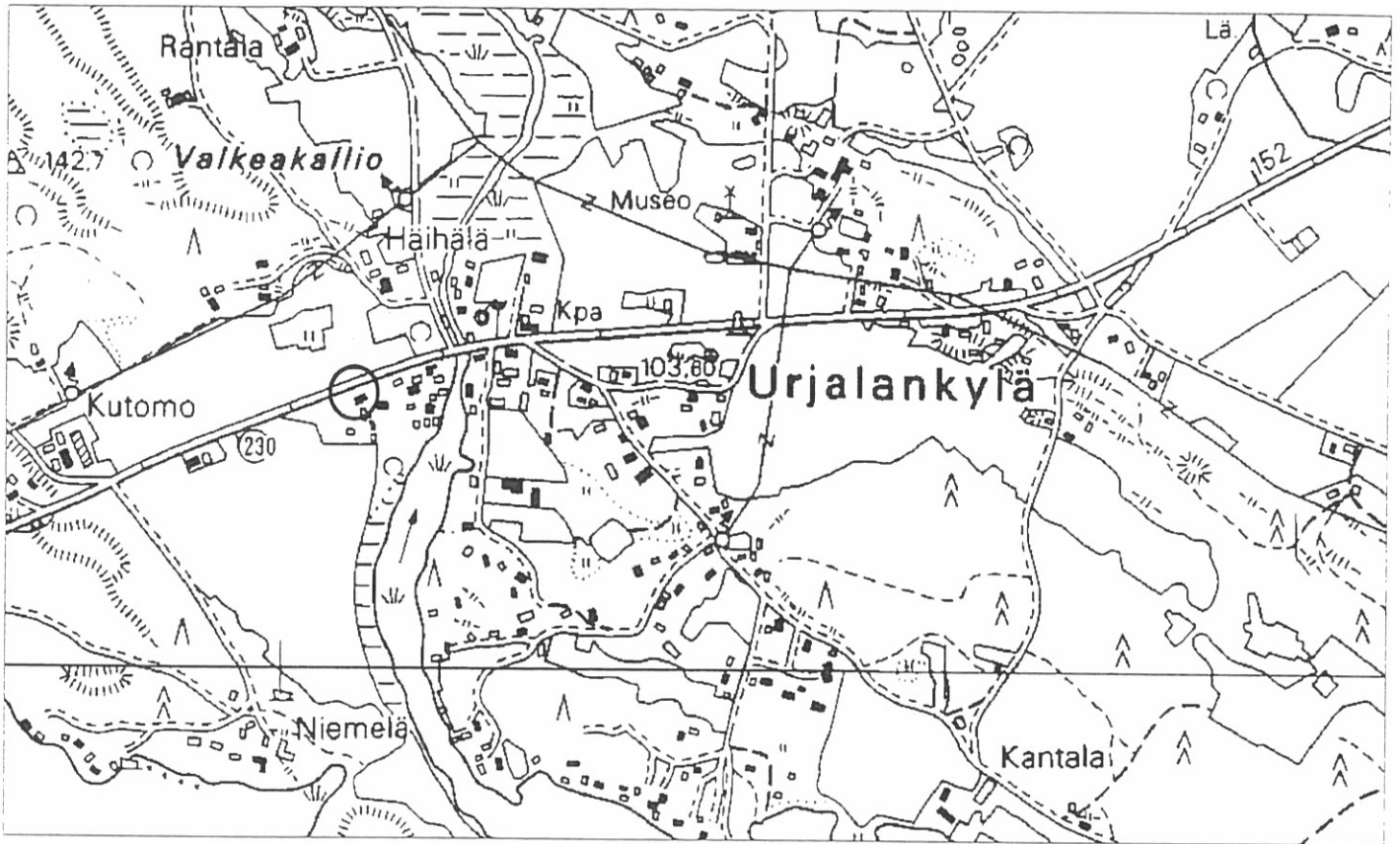
Vasemmalta alkaen: Leppälä, asuinrakennus, navetta, Anttila ja Savilahti

Leppälän navetan monipuolista seinärakennetta, pystyhirsi, rankorakenne, tiili ja rappaus

URJALA/ URJALANKYLÄ/ LEPPÄLÄ

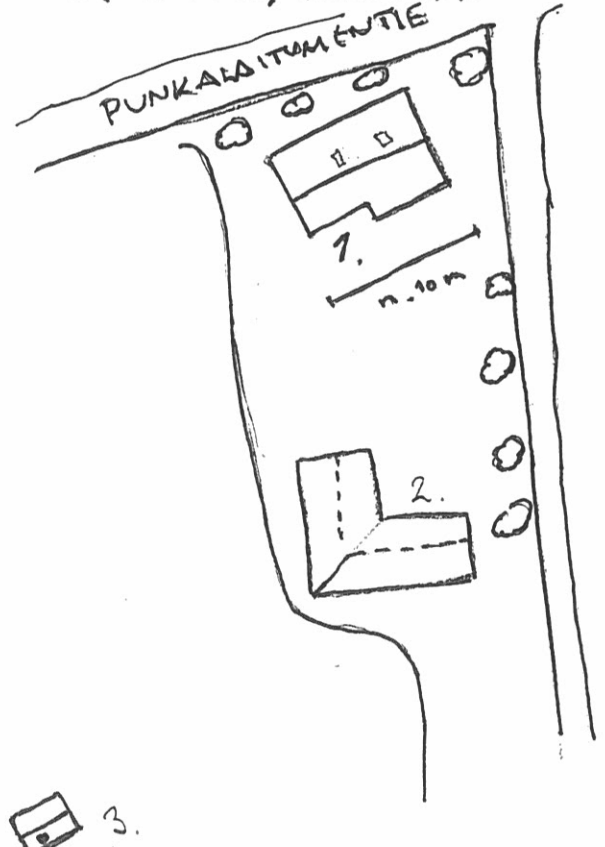

1:10 000

1. ASUINRAKENNUS
1900-l alku? NYKYINEN
ASU 1970-l

2. NAVETTA, KATTO ROMSH-
TANUT

3. SAUNA/VÄRJÄÖMÖ

Kiinteistö **Lielähti**

Kunta	Urkala	Kiinteistö id	3
Kylä	Urkalankylä	Kiinteistötunnus	887-439-9-106
Osoite	Kajaniementie 20 31720 Urjalankylä	Alue	1
Aluetyyppi	haja-asutusalue	Peruskartta	
Kohdetyyppi	asuinkiinteistö	Itäkoordinaatti	0
Historial. tilatyyppi	torppa	Pohjoiskoordinaatti	0
Nykyinen tilatyyppi	tila	Inventoitu	1
		Rak lkm	5

Kuvaus

Lielahden tilan rakennukset: asuinrakennus (1980-l), Navetta (1900-l alku) pihavarasto (1950-l), sauna (1920/30-l.) ja lato (1950-l) Rakennukset muodostavat itäpuolelta auki olevan neliöpihan. Kajaniemen tie kulkee pihapiirin läpi. Asuinrakennus ja sen ympärillä oleva piha ovat 1980-luvulta. Tontin länsipuolella on jäljellä vanhaa kuusialtaa. Rakennuksista mielenkiintoisin on paikkakunnalla 1900-luvun alkupuolella yleistynyt pystyhirsistä tehty navetta. Tilan pellot ovat toisen tilan käytössä.

Historia

Urkalan talot ja isännät-julkaisu mainitsee 1860-luvulla perustetun Lielahden torpan. Alueen suuret peltoaukeat on raivattu 1800-luvun jälkipuoliskolla.

Kiinteistörekisterin mukaan Lielähti on lohkottu Häihälästä v. 1902. Tilan koko oli tällöin 39 hehtaaria.

Nykyinen omistaja on Eine Lipsanen, joka asuu tilalla. Heidän omistuksessa tila on ollut 1980-luvun alusta alkaen. Tätä ennen tilan omisti Erander

Ympäristö ja pihapiiri

Lielahden tilakeskus sijaitsee Rutajärven Lielahden pohjukassa peltojen keskellä. Vanha tielinja, nyk. Kajaniementie kulkee pihapiirin läpi.

Kaava Seutu/maakuntakaava **Vahvistamis pvm** 1997

Kirjalliset lähteet

Kiinteistörekisteri ja asiakirjat, Pirkanmaan-Satakunnan maanmittaustoimisto, Tampere

Suulliset lähteet

Eine Lipsanen, haastattelu huhtikuussa 2002.

Kulttuurihistoriallinen arvo:

Rakennushistoriallinen arvo

rakennustekninen

Historiallinen arvo

Kiinteistö **Lielahti**

asutushistoria

Ympäristöarvo

maisemallisesti keskeinen sijainti

Arvoluokka maisemallinen

Perustelu

Vanha torppan paikka maisemallisesti keskeisellä paikalla

Lisätietoja

Liitteet

karttaote, asemapiirros

Valokuvat

I/20002

Inventoija	Jari Heiskanen, Pirkanmaan maakuntamuseo	11.4.2002
-------------------	--	-----------

Tallentaja	Jari Heiskanen, Pirkanmaan maakuntamuseo
-------------------	--

Kiinteistö Lielähti

Rakennukset

Kiinteistö	3	Kiinteistötunnus	887-439-9-106
Rakennustyyppi	navetta	Rakennus id	5
Nykyinen käyttö	varastointi		
Alkuperäinen käyttö	maatalous		
Suunnittelija	Ei tiedossa	Rakentamisaika	1900-luvun alkupuoli
Signeeraus/ vuosiluku		Rakentamisvuosi	
Kerros-luku	1	Rakentamisvuosi- kymmen	
Pohjakaava		Rakentamis- vuosisata	1900
Ullakko	☒	Kellari	☐
		Korjausvuodet	

Perustus Nurkkakivet, betoni

Runko Muu, pystyhirsi

Vuoraus Muu, vuoraamaton

Katemateriaali Pelti,aalto

Katon muoto Harja

Kuisti

Kuistin kattomuoto

Kuvaus

Navetta on rakennettu pystyhirsi- tekniikalla nurkkakiville. Myöhemmin vahvistettu betonilla. Rakennus on punaiseksi maalattu.

Historia

Navetta on rakennettu 1900-luvun alkupuolella.

Kulttuurihistoriallinen arvo:

Rakennushistoriallinen arvo

Historiallinen arvo

Ympäristöarvo

Arvojen perustelu Urjalankylässä 1900-luvun alkupuolella navetoiden rakennustapana yleistynyt pystyhirstekniikka.

Kunto Hyvä

Tallentaja

Jari Heiskanen, Pirkanmaan maakuntamuseo

10.6.2002

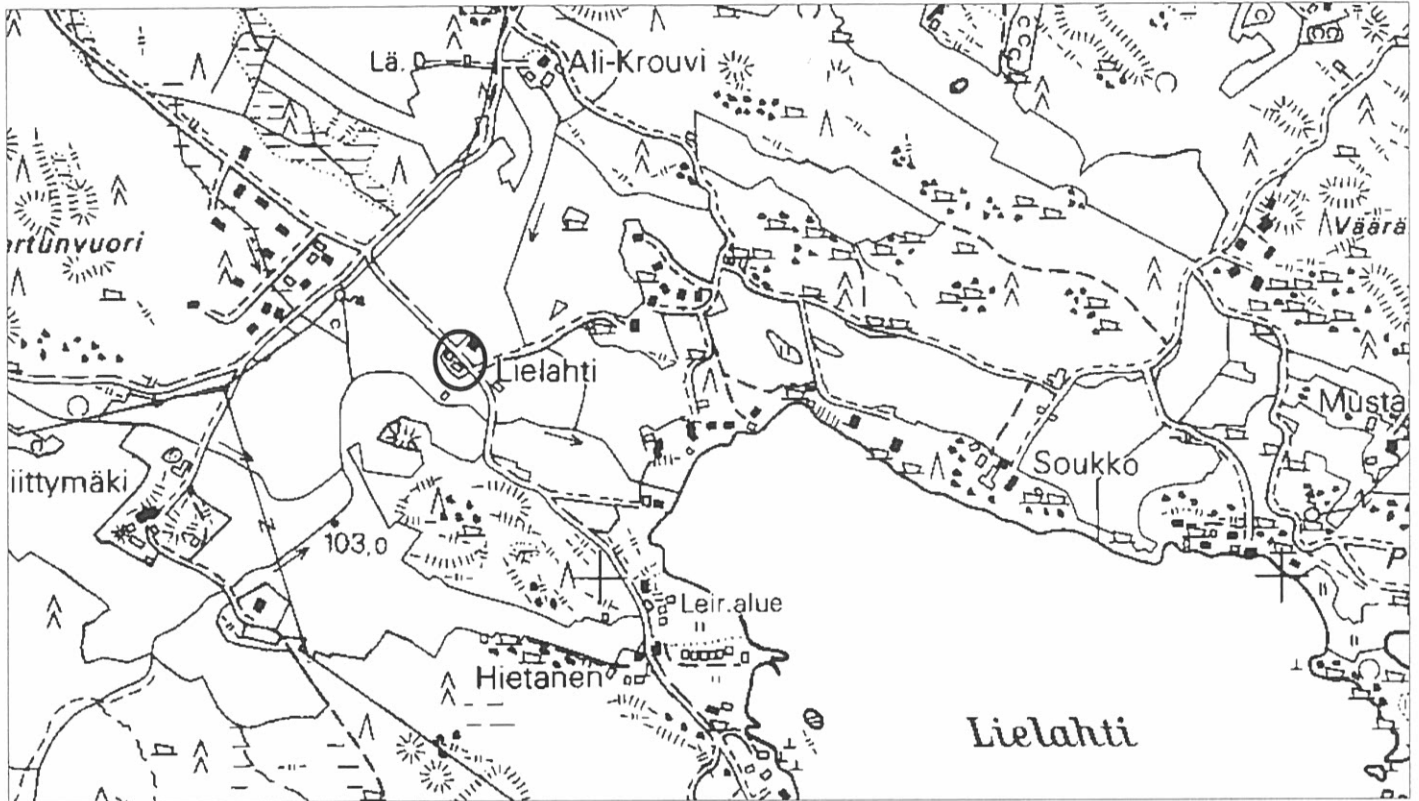
Lielahi maaliskuussa 2002

Pystyhirsinavetta

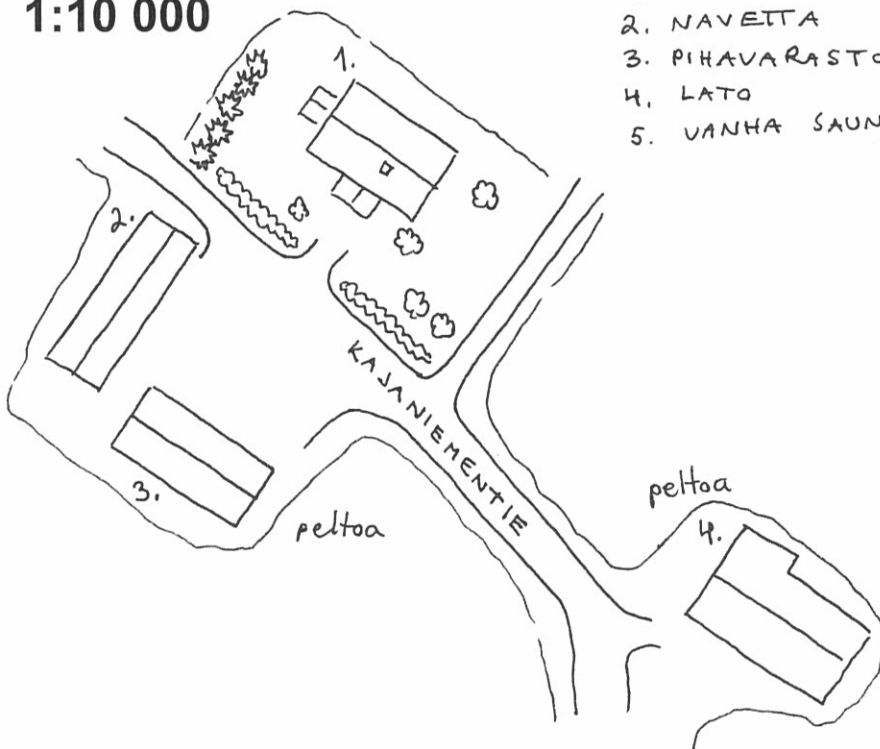

URJALA/ URJALANKYLÄ/ LIELAHTI

1:10 000

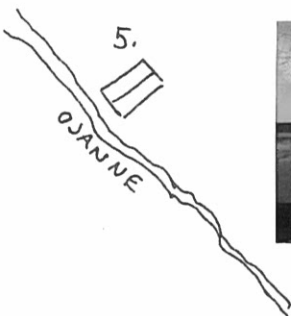
1. ASUINRAKENNUS
2. NAVETTA
3. PIHAVARASTO
4. LATO
5. VANHA SAUNA

FILMI I/2002

piharakennukset
kaakosta

yleiskuva
kaakosta

asuinrakennus
etelästä

navetta
idästä

sauna, yleiskuva
etelästä

Kiinteistö **Mattila**

Kunta	Urjala	Kiinteistö id	33
Kylä	Urjalankylä	Kiinteistötunnus	887-439-7-16
Osoite	Kantalantie 5 A	Alue	1
Aluetyyppi	kyläkeskusta	Peruskartta	
Kohdetyyppi	asuinkiinteistö	Itäkoordinaatti	0
Historial. tilatyyppi	mäkitupa	Pohjoiskoordinaatti	0
Nykyinen tilatyyppi	tontti	Inventoitu	1
		Rak lkm	3

Kuvaus

Mattila sijaitsee kyläkeskustassa joen itäpuolella, Kantalantien ja vanhan raitin risteyksessä. Tontilla on vanha asuinrakennus, navetta, sauna ja maakellari.

Navetta on rakennettu pystyhirsistä 1900-luvun alkupuolella. Nykyinen pulpettikatto ei todennäköisesti ole alkuperäinen.

Historia

Mattilan ensimmäinen omistaja oli mäkitupalainen Otto Mattila. Tontti, n. 0,152, on lohkottu Kauppilan palstatilasta v. 1926.

Ympäristö ja pihapiiri

Ympäristössä on vanhaa kyläasutusta ja vanhoja peltoja. Ympäristö on vehreää. Naapurissa ovat mm. Pekkilä ja Lehto

Kaava Seutu/maakuntakaava **Vahvistamis pvm** 1997

Kirjalliset lähteet

Kiinteistörekisteri ja asiakirjat, Pirkanmaan-Satakunnan maanmittaustoimisto, Tampere

Suulliset lähteet

Kulttuurihistoriallinen arvo:

Rakennushistoriallinen arvo

rakennusperinteinen, rakennustekninen

Historiallinen arvo

sosiaalihistoria

Ympäristöarvo

maisemallisesti keskeinen sijainti

Arvoluokka paikallinen

Perustelu

Vanhalla kylätontilla vanha pihapiiri.

Kiinteistö **Mattila**

Lisätietoja

Liitteet

karttaote, asemapiirros, pohjapiirros

Valokuvat

VIII/2002

Inventoija Anne Uosukainen, 7.5.2002
Pirkanmaan
maakuntamuseo

28.5.2002

Tallentaja Jari Heiskanen,
Pirkanmaan
maakuntamuseo

Kiinteistö Mattila

Rakennukset

Kiinteistö	33	Kiinteistötunnus	887-439-7-16
Rakennustyyppi	asuinrakennus	Rakennus id	29
Nykyinen käyttö	vapaa-aika		
Alkuperäinen käyttö	asuminen		
Suunnittelija	Ei tiedossa	Rakentamisaika	1800-luvun loppu
Signeeraus/ vuosiluku		Rakentamisvuosi	
Kerros-luku	1	Rakentamisvuosi- kymmen	
Pohjakaava	Paritupa	Rakentamis- vuosisata	1800
Ullakko	☒	Kellari	☐

Korjausvuodet

Perustus Betoni - valettu, nurkkakivet

Runko Hirsi

Vuoraus Vaakalauta

Katemateriaali Pelti- aalto

Katon muoto Satula

Kuisti umpikuisti

Kuistin kattomuoto pulpettikatto

Kuvaus

Asuinrakennus sijaitsee kylän keskustassa tienristeyksessä. Rakennuksen pikä sivu on tien suuntaisesti. Alun perin rakennus on tehty nurkkakivelle ja multapenkille. Nykyinen betonisokkeli on tehty myöhemmin. Pitkänurkkainen hirsirakennus on verhoiltu vaaleanvihreäksi maalatulla vaakalaudoituksella. Katteena vihreäksi maalattu aaltopelti. Pulpettikattoinen kuisti on verhoiltu ja katettu samoilla materiaaleilla.

Historia

Asuinrakennus rakennettu todennäköisesti 1800-luvun lopulla.

Kulttuurihistoriallinen arvo:

Rakennushistoriallinen arvo rakennusperinteinen

Historiallinen arvo

Ympäristöarvo maisemallisesti keskeinen sijainti

Arvojen perustelu Vanhan raitin varrella oleva pieni pihapiiri 1900-luvun alkupuolelta

Kiinteistö **Mattila**

Kunto Kohtalainen

Tallentaja

Jari Heiskanen, Pirkanmaan maakuntamuseo

10.6.1001

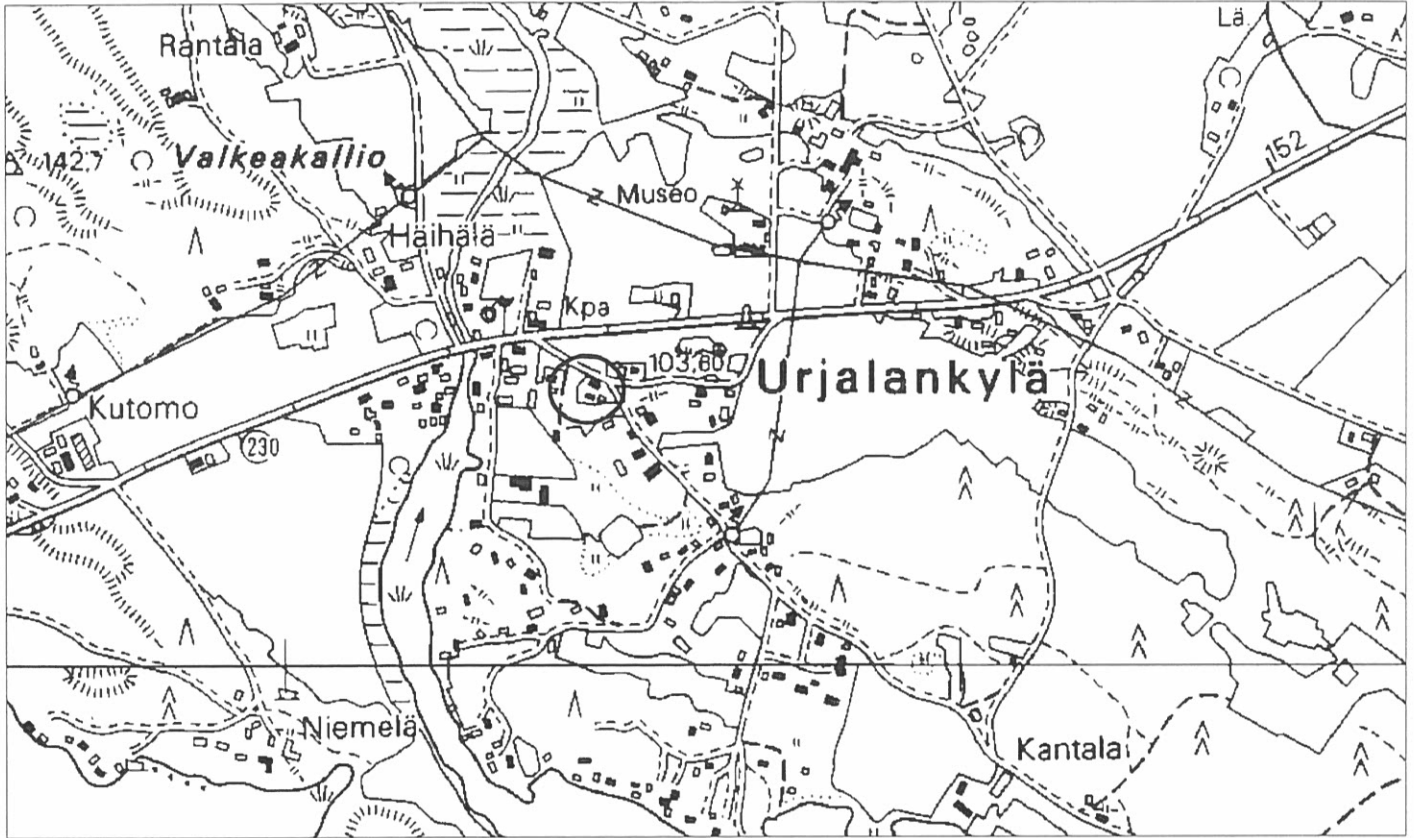
Lisätietoja

Mattila toukokuussa 2002

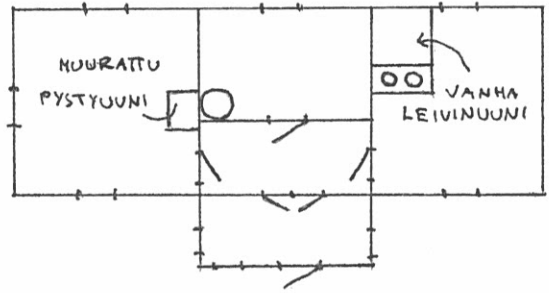
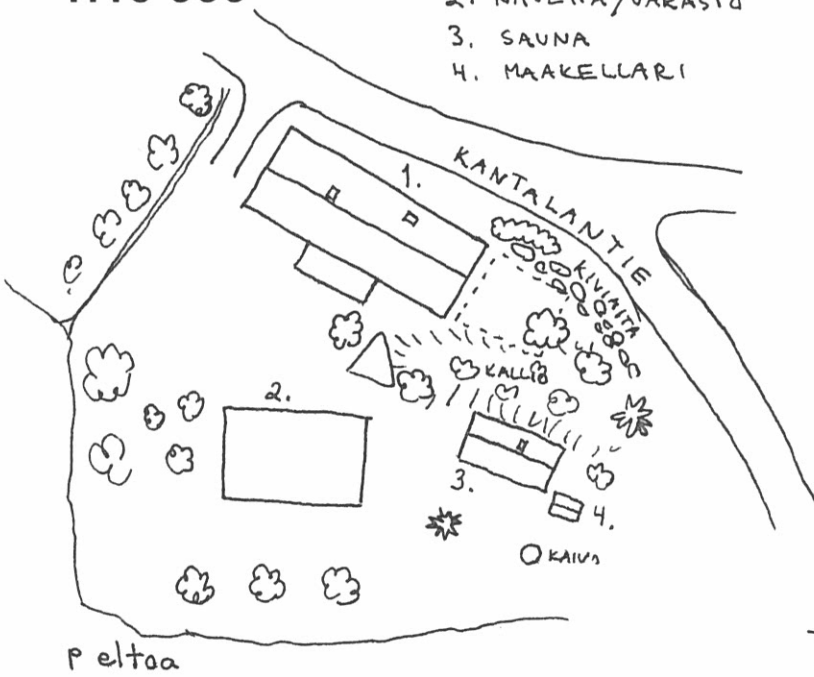
Mattila Urjanheimon tekemässä pienoismallissa, joka kuvaa kylää 1920/30-luvulla. Naapureina olivat Pekkilä ja nuorisoseura Pyrinnön talo.

URJALA/ URJALANKYLÄ/ MATTILA

1:10 000

1. ASUINRAKENNUS
2. NAVETTA/VARASTO
3. SAUNA
4. MAKELLARI

0 4 8 12 14 m

FILMI

VIII / 2002

gleiskuva lounaasta

asuinrakennus lounaasta

... lännestä

... luoteesta

navetta ja sauna luoteesta

Kiinteistö **Maunola**

Kunta	Urjala	Kiinteistö id	26
Kylä	Urjalankylä	Kiinteistötunnus	887-439-13-31
Osoite		Alue	1
Aluetyyppi	kyläkeskusta	Peruskartta	
Kohdetyyppi	liike-elämä, asuminen	Itäkoordinaatti	0
Historial. tilatyyppi	tontti	Pohjoiskoordinaatti	0
Nykyinen tilatyyppi	tontti	Inventoitu	1
		Rak lkm	2

Kuvaus

Maunola sijaitsee joen länsirannalla, vanhan kivisillan kupeessa. Tontilla on funkkistyylinen kauppa/asunto ja sauna/liiteri. Joki rajaa pihapiiriä, joka etupäässä nurmikenttää. Tienvarressa ja rannassa kasvaa lehtipuita. Polku joen rantaan saunalta on kivetty.

Historia

Maunolan tontti on lohkottu v. 1929 Koppalan, 84 ha, tilasta.

Rakennuksessa on alun perin ollut kauppa ja kaupanhoitajan asunto. Kaupan nimi on ollut mm. Nuutajärven osuuskauppa, Lounaishämeen osuuskauppa ja Tammi. Kauppatoimintaa on ollut aina 1970-luvulle saakka, jonka jälkeen rakennuksessa toimi hetken aikaa posti.

Ympäristö ja pihapiiri

Suojaisa pihapiiri, Tonttia rajaa Punkalaitumentie ja joki. naapurissa on Alanko (1964) ja eteläpuolella uudempi vapaa-ajan pihapiiri, jossa aikaisemmin sijaitsi Iso-Uotin tilan keskus. Tästä on jäljellä yksi aitta. Tien toisella puolella ovat lehtipuita kasvavat vanhat Säterin ja Pauharin kylätontit.

Kaava Seutu/maakuntakaava **Vahvistamis pvm** 1997

Kirjalliset lähteet

Kiinteistörekisteri ja asiakirjat, Pirkanmaan-Satakunnan maanmittaustoimisto, Tampere

Suulliset lähteet

Kulttuurihistoriallinen arvo:

Rakennushistoriallinen arvo

arkkitehtoninen

Historiallinen arvo

taloushistoria

Ympäristöarvo

maisemakokonaisuus

Kiinteistö **Maunola**

Arvoluokka paikallinen

Perustelu

Ulkoisesti hyvin säilynyt kauppa/asunto kokonaisuus 1930-luvulta.

Lisätietoja

Liitteet

karttaote, asemapiirros

Valokuvat

VIII/2002

Inventoija Jari Heiskanen, 29.4.2002

Pirkanmaan
maakuntamuseo

28.5.2002

Tallentaja Jari Heiskanen,
Pirkanmaan
maakuntamuseo

Kiinteistö Maunola

Rakennukset

Kiinteistö 26 Kiinteistötunnus 887-439-13-31
Rakennustyyppi kauppa, asunto Rakennus id 30
Nykyinen käyttö asuminen
Alkuperäinen käyttö liike-elämä

Suunnittelija Ei tiedossa

Signeeraus/
vuosiluku

Kerros-luku 1

Pohjakaava

Ullakko Kellari

Rakentamisaika

Ilmeisesti 1930-luku

Rakentamisvuosi

Rakentamisvuosi- 1930
kymmen

Rakentamis- 1900
vuosisata

Korjausvuodet

Perustus Betoni - valettu

Runko Rankorakenne

Vuoraus Vaakalauta

Katemateriaali Pelti -saumattu

Katon muoto Satula

Kuisti

Kuistin kattomuoto

Kuvaus

Rakennus on tehty ruskeaksi maalatulle betonisokkelille. Rankorakenne on verhottu viistopintaisella laudoituksella , joka on maalattu valkoiseksi. Kaupan ikkunoilla on yksinkertaiset kehykset. Katto on loiva jalkaränneillä varustettu satulakatto, joka on tehty saumatusta pellistä. Väri on punainen.

Asunnon ja varaston ovien yläpuolella on pieni lippa.

Varasto-osassa on nauhaikkunat molemmin puolin taloa, kahdessa kerroksessa. Niissä on käytetty keltaista väriä. Eteläpään sokkelissa on autotalli.

Sisätilat on 1970-luvun korjauksen jäljiltä. Tällöin rakennus muutettiin asuntokäyttöön.

Sauna/liiteri on pulpettikattoinen. Verhoiltu peiterimavuorauksella. Väritys sama kuin asuinrakennuksessa.

Historia

Funkkistyylinen Maunola on rakennettu osuuskaupaksi/asunnoksi 1930-luvulla.

Kiinteistö **Maunola**

Kulttuurihistoriallinen arvo:

Rakennushistoriallinen arvo rakennusperinteinen

Historiallinen arvo taloushistoria

Ympäristöarvo maisemallisesti keskeinen sijainti

Arvojen perustelu Rakennus on ulkoisesti hyvin säilynyt 1930-luvun asussa.

Kunto Hyvä

Tallentaja

Jari Heiskanen, Pirkanmaan maakuntamuseo

10.6.2002

Lisätietoja

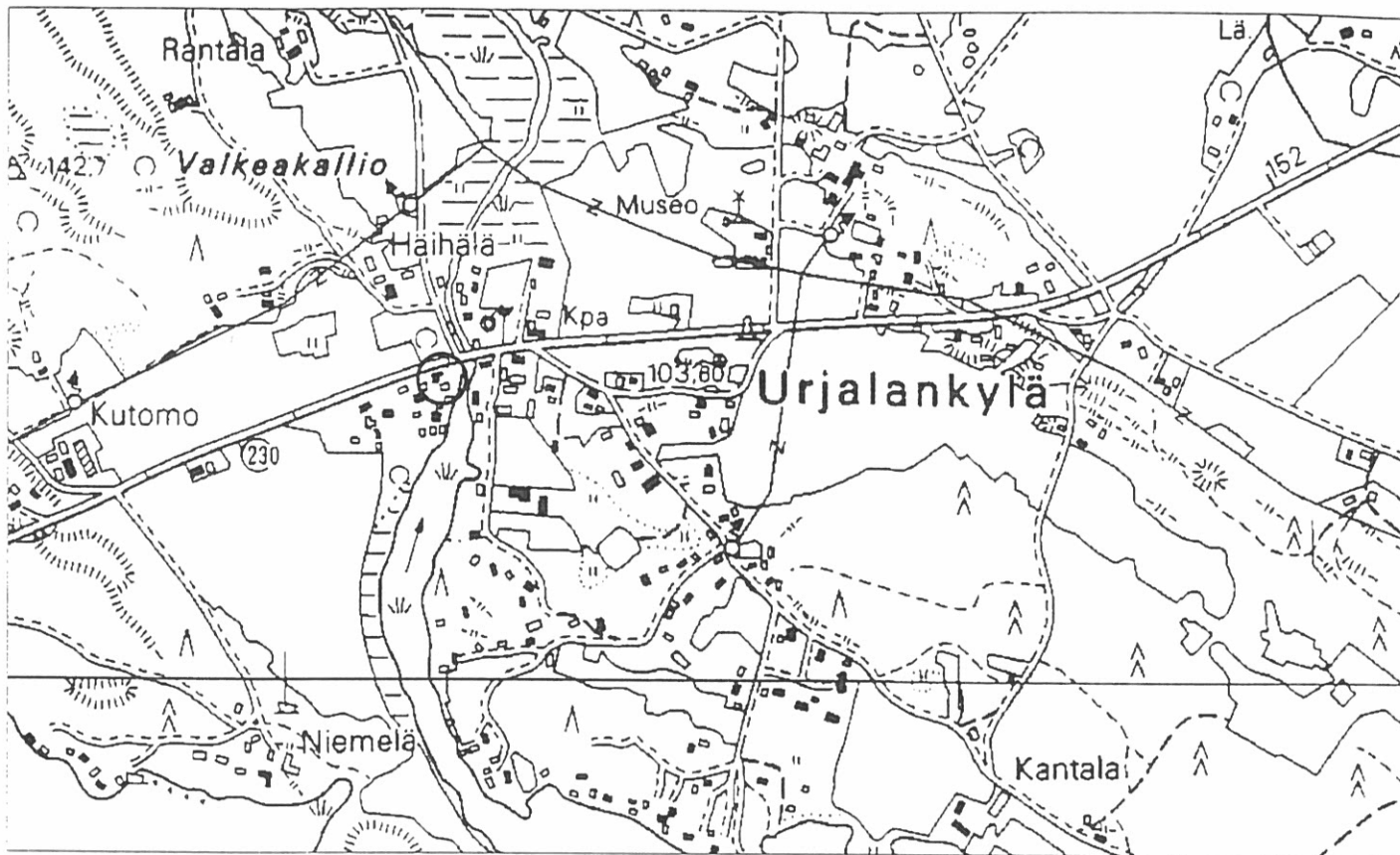
Maunola huhtikuussa 2002

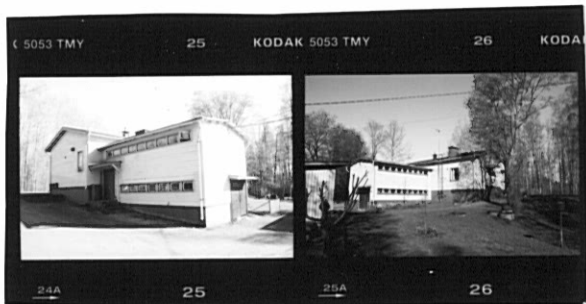
Maunola itäpuolelta kuvattuna

URJALA/ URJALANKYLÄ/ MAUNOLA

1:10 000 FILMI VIII/2002

LOUNASTA

KAAKOSTA

A IDÄSTÄ

VARASTOSIIVEN OVI LÄNNESTÄ

POHJOISESTA

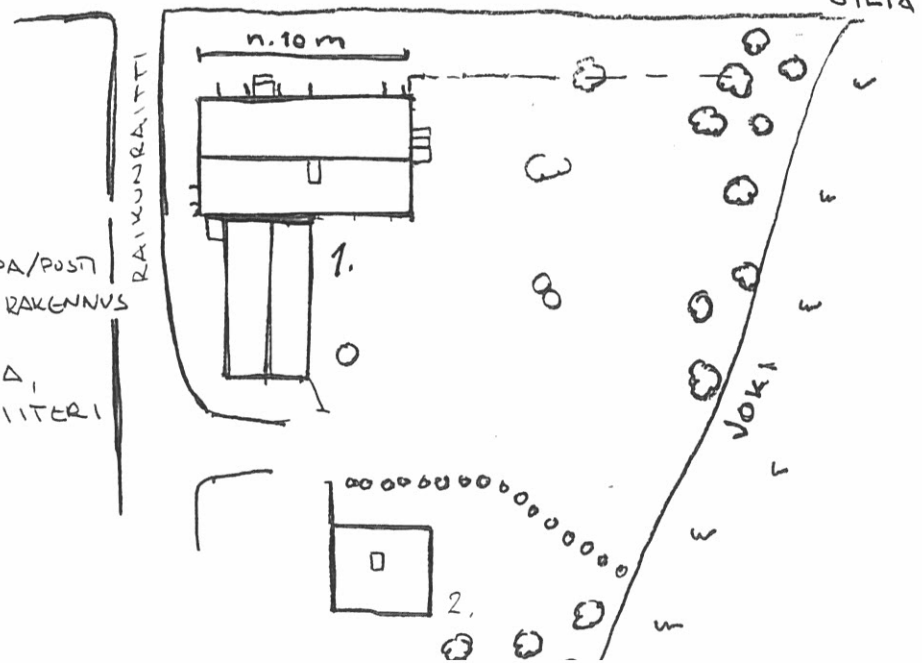

SAUNA/WIITERI KOILLISESTA

PELTO

PUNKALAITUMENTIE

KIVI SILTA

- KAUPPA/POSTI
1. ASUINRAKENNUS
 2. SAUNA, PUULLITERI

Kiinteistö Naurismo

Kunta	Urjala	Kiinteistö id	14
Kylä	Urjalankylä	Kiinteistötunnus	887-439-5.141
Osoite	Naurismontie 10 31720 Urjalankylä	Alue	1
Aluetyyppi	haja-asutusalue	Peruskartta	
Kohdetyyppi	maatalous	Itäkoordinaatti	0
Historial. tilatyyppi	kantatalo	Pohjoiskoordinaatti	0
Nykyinen tilatyyppi	tila	Inventoitu	-
		Rak lkm	10

Kuvaus

Naurismo sijaitsee pari kilometriä Urjalankylän länsipuolella. Tilakeskus on peltojen keskellä, mäkitien metsäsaarekkeen eteläpäässä. Naurismo on toimiva karjataloustila. Tilakeskuksen pihapiiriin kuuluvat: uusi asuinrakennus (1980-l) vanha asuinrakennus (1880-l), pystyhirsitekniikalla rakennettu navetta (1906, muutettu nautakasvattamoksi 1970-l) sauna (1952).

Pihapiirin ulkopuolella ovat myös vanha aitta (1800-l) ja paja (1930-l) Uudempia rakennuksia ovat metsässä mäen päällä olevat sikala(1980-l) ja kalustosuoja (1980-l).

Lisäksi Punkalaitummentien varrella on Naurismoon aikaisemmin kuulunut mummonmökki. Rakennusta on korjattu ja uudistettu.

Vanhemman asuinrakennuksen itäpäästä on puolet purettu pois sotien jälkeen. Ikkunat ja vuorilaudat ovat koristeelliset vuosisadan alun tyyliin.

Historia

Naurismo on keskiajalla syntynyt Urjalankylän vanha kantatalo. Vuoden 1539 maakirjassa siitä on maininta. Sen pitkä historia ja hallitseva asema näkyy nimistössä, Naurismonmäki ja Naurismonlahti.

Viimeinen Naurismo niminen omistaja oli Jalmari Naurismo 1900-luvun alkupuolella. Velkojen kasvaessa Jalmari lähti Amerikkaan. Tämän jälkeen talolla oli eri omistajia ennen kuin se päättyi Niittymäen suvun omistukseen, ensin vuokrattuna ja myöhemmin ostettuna.

Ympäristö ja pihapiiri

Naurismo sijaitsee peltojen keskellä metsäsaarekkeessa lähellä Rutajärveä. Pellot sijaitseva laajassa notkelmassa, jota ympäröivät suuret metsäiset mäet. Iso oja laskee tilan rakennusten ohitse Naurismonlahteen. Punkalaitumentie kulkee tilakeskuksen eteläpuolelta. Ympäristössä on runsaasti asutusta, vanhaa ja uutta, joka on sijoittunut Punkalaitummentien varrelle Naurismon- ja Rumamäen rinteille. Tilan itäpuolella, pellon laidassa on alueen ensimmäisiä varsinaisia huviloita 1900-luvun alusta. Tätä taitekattoista huvilaa asutti kesäisin opettaja Hakala, tuoden tuulahduksen suuresta maailmasta, Helsingistä.

Kaava Seutu/maakuntakaava Vahvistamis pvm 1997

Kirjalliset lähteet

Kiinteistö **Naurismo**

Aulis Oja, Urjalan talot ja isännät 1539-1870.

Naurismon talon vaiheita, Urjalankylän perinnepiiri, Urjalan kotiseutuarkisto

Suulliset lähteet

Kulttuurihistoriallinen arvo:

Rakennushistoriallinen arvo

Historiallinen arvo

asutushistoria

Ympäristöarvo

maisemallisesti keskeinen sijainti

Arvoluokka maisemallinen/historiallinen

Perustelu

Vanha kantatila, keskeinen sijainti maisemassa.

Lisätietoja

Liitteet

karttaote, asemapiirros

Valokuvat

VI/2002

Inventoija Jari Heiskanen, 22.4.2002
 Pirkanmaan
 maakuntamuseo

24.5.2002

Tallentaja Jari Heiskanen,
 Pirkanmaan
 maakuntamuseo

Naurismo huhtikuussa 2002

Vasemmalta: vanha sauna, vanha asuinrakennus, uusi asuinrakennus ja navetta

Punkalaitumentielle päin kuvattuna, vasemmalla näkyvä metsikkö on Sudenkuopanmäki

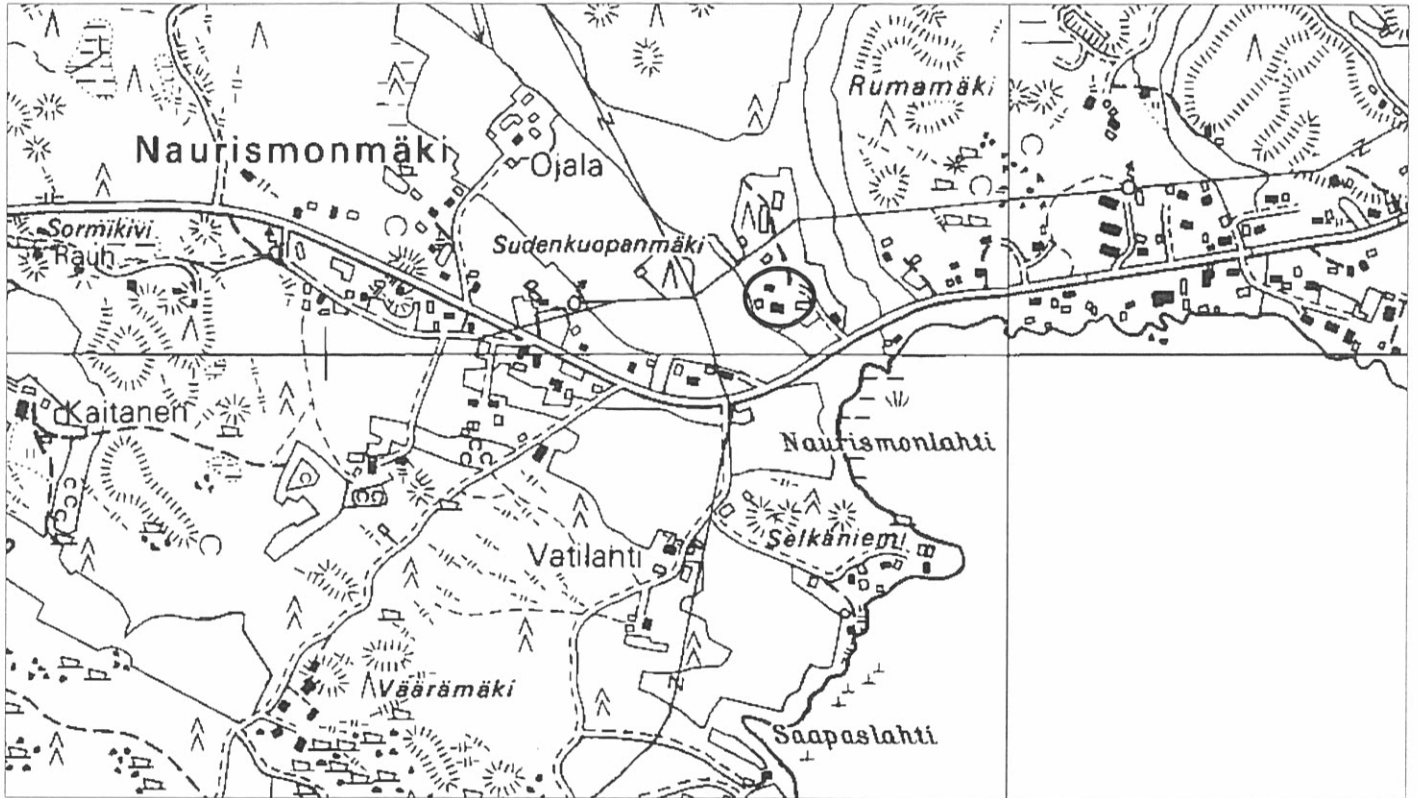

aitta

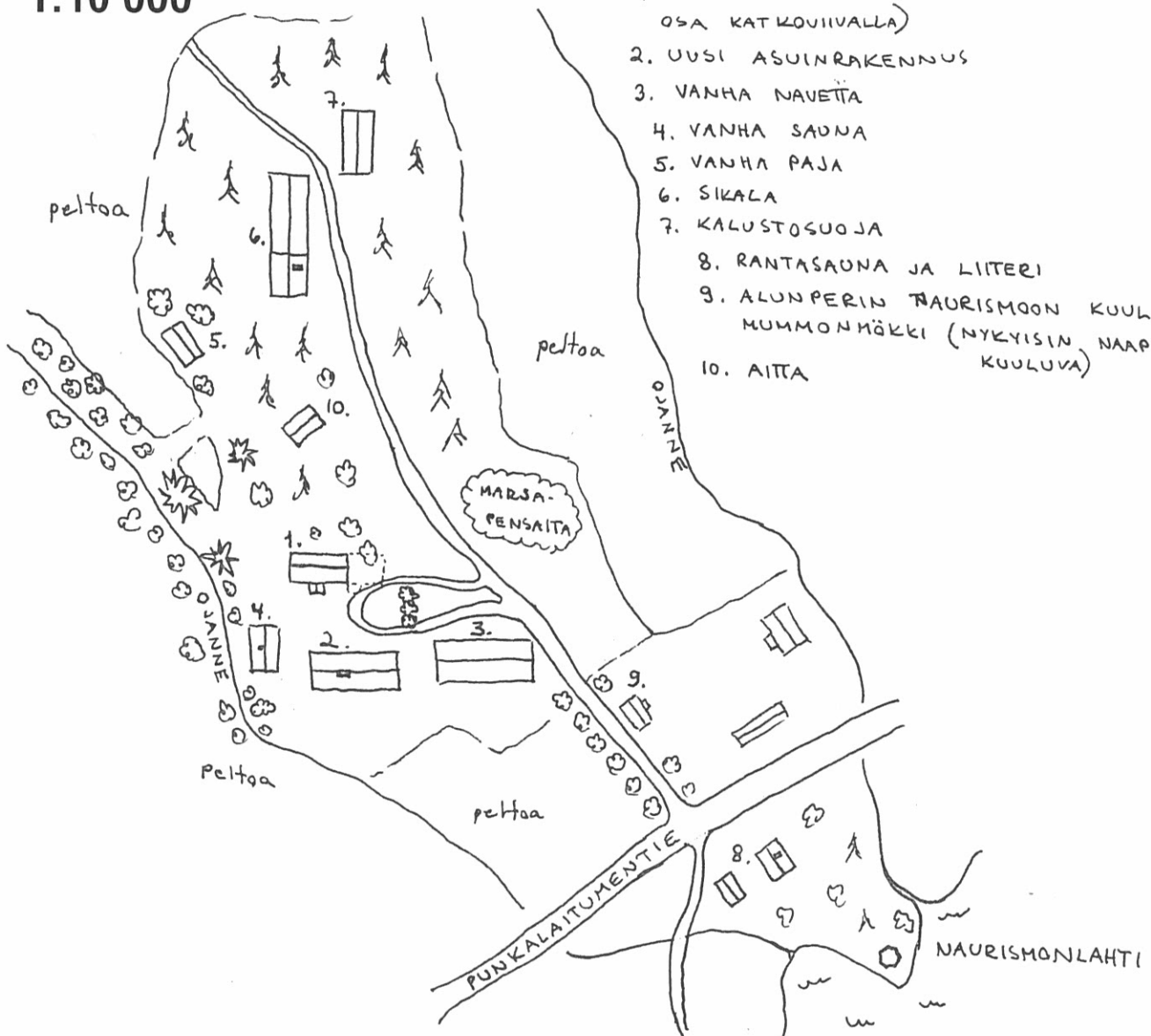

vanha paja

URJALA/ URJALANKYLÄ/ NAURISMO

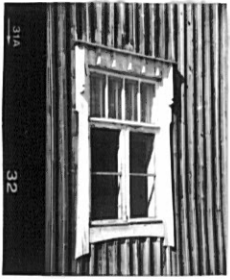

1:10 000

1. VANHA PÄÄRAKENNUS (SODAN JÄLKEEN PURETTU OSA KATKOUIVALLA)
2. UUSI ASUINRAKENNUS
3. VANHA NAVETTA
4. VANHA SAUNA
5. VANHA PAJA
6. SIKALA
7. KALUSTOSUOJA
8. RANTASAUNA JA LIITERI
9. ALUNPERIN NAURISMOON KUULUNUT MUMMONHÖKKI (NYKYISIN NAAPURIIN KUULUVA)
10. AITTA

FILMI VI/2902

vanhan päärak.
ikkuuna

vanha päärak.
koillisesta

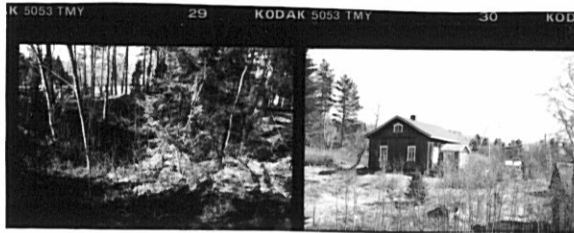
sikala
etelästä

navetta, yleiskuva
pohjoisesta

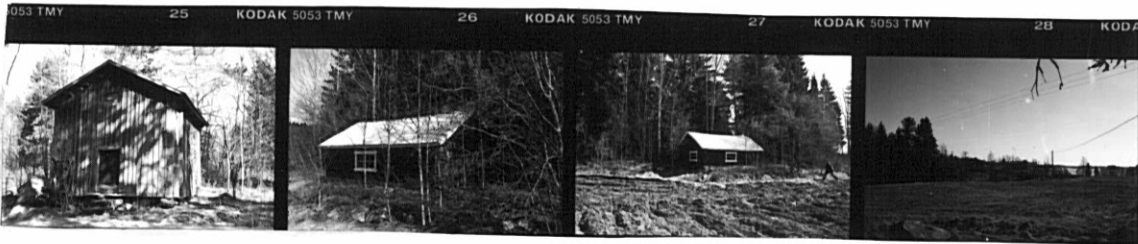

yleiskuva etelästä

sudenkuoppa
Sudenkuopanmäettä

vanha päärakennus
lounaasta

aitta lounaasta

paja lounaasta

... lännestä

yleiskuva luoteesta

Kiinteistö **Pekkilä**

Kunta	Urkala	Kiinteistö id	49
Kylä	Urkalankylä	Kiinteistötunnus	887-439-12-10
Osoite		Alue	
Aluetyyppi	kyläkeskusta	Peruskartta	
Kohdetyyppi	liike-elämä, asuminen	Itäkoordinaatti	0
Historial. tilatyyppi	torppa	Pohjoiskoordinaatti	0
Nykyinen tilatyyppi	tontti	Inventoitu	1
		Rak lkm	1

Kuvaus

Pekkilä sijaitsee kylän keskustassa vanhan raitin, Punkalaitumentien ja Kantalantien, risteyksessä. Rakennuksista on jäljellä enää huonokuntoinen päärakennus, joka on rakennettu 1900-luvun vaihteessa. Rakennus on ollut tyhjiillään 1970-luvulta alkaen. Vanha pihapiiri kasvanut umpeen.

Historia

Pekkilä on lohkottu v. 1927 Nikkilästä. Omistajaksi oli tällöin merkitty lisä Hyvärinen.

Mari Koiviston sanotaan aloittaneen liiketoimintansa rakennuksessa.

Ennen sotia rakennuksessa on toiminut mm. kahvila.

Sotien jälkeen rakennuksen omisti Martta ja Arvo Nikkilä. Tällöin rakennus toimi kutomona. Lisäksi yläkerta on toiminut työntekijöiden asuntona. Kutomotoiminta päättyi 1970-luvulla.

Ympäristö ja pihapiiri

Pekkilän pohjoispuolella aukeavat kylän vanhat peltoaukeat ja nykyinen Punkalaitumentie kulkee rakennuksen pohjoispuolelta. Raitin varrella on samanikäistä rakennuskantaa, Mattila, Lehto ja Kulmakallio

Kaava Seutu/maakuntakaava **Vahvistamis pvm** 1997

Kirjalliset lähteet

Kiinteistörekisteri ja asiakirjat, Pirkanmaan-Satakunnan maanmittaustoimisto, Tampere

Urjanheimo Osmo, Urjalankylän pienoismalli ja paikkaluettelo.

Suulliset lähteet

Antti Sillanpää, haastattelu toukokuussa 2002

Kulttuurihistoriallinen arvo:

Rakennushistoriallinen arvo

rakennustekninen

Historiallinen arvo

Kiinteistö **Pekkilä**

taloushistoria

Ympäristöarvo

maisemallisesti keskeinen sijainti

Arvoluokka paikallinen

Perustelu

Liittyy kylän yritystoimintaan 1900-luvulla. Edustaa vanhan raitin varrella olevaa rakennuskantaa.

Lisätietoja

Liitteet

karttaote, asemapiirros, pohjapiirros

Valokuvat

VIII/2002

Inventoija Anne Uosukainen, 13.5.2002

Pirkanmaan
maakuntamuseo

28.5.2002

Tallentaja Jari Heiskanen,
Pirkanmaan
maakuntamuseo

Kiinteistö Pekkilä

Rakennukset

Kiinteistö	49	Kiinteistötunnus	887-439-12-10
Rakennustyyppi	yritystoiminta	Rakennus id	31
Nykyinen käyttö	ei käytössä		
Alkuperäinen käyttö	liike-elämä		
Suunnittelija	Ei tiedossa	Rakentamisaika	1800-luvun loppu tai 1900-luvun alku
Signeeraus/ vuosiluku		Rakentamisvuosi	
Kerros-luku	2	Rakentamisvuosi- kymmen	
Pohjakaava	muu	Rakentamis- vuosisata	1800
Ullakko	☒	Kellari	☐
		Korjausvuodet	1900-luvun alkupuoli, laajennus

Perustus Lohkokivi

Runko Hirsi/ranko

Vuoraus Pystylauta, peiterimoitettu

Katemateriaali Pelti- aalto

Katon muoto Satula

Kuisti umpikuisti

Kuistin kattomuoto pulpettikatto

Kuvaus

Rakennuksessa on eri ikäisiä osia.

Pekkilä on rakennettu lohkokiville. Vanhin osa on tiensuuntainen yksikerroksinen hirrestä tehty rakennus, jossa on 6-ruutuiset ikkunat. 1900-luvun alkupuolella rakennusta on laajennettu pohjoispuolelle yhdellä, hirrestä rakennetulla huoneella. Tässä osassa ovat T-ikkunat, jossa yläikkuna on jaettu pystyvuorilla kolmeen osaan. Vähän myöhemmin, ehkä 1920-luvulla rakennusta on osittain korotettu kaksikerroksiseksi. Ikkunoissa vain pystyvälikarmit. Toinen kerros on rakennettu rankorakenteisena. Kuisti ja kylmä varasto ovat rankorakenteisia.

Rakennuksen ulkoverhoilu on peiterimavuoraus, joka on maalattu punamullalla. Listat ovat valkoiset. Kuistissa on käytetty vaakapaneelia. Rakennuksen ikkunoissa on käytetty puhallettua lasia.

Rakennus tullaan purkamaan kesällä 2002.

Historia

Rakennus on rakennettu ilmeisesti kolmessa vaiheessa 1900-l vaihteessa. Osin hirsi

Kiinteistö **Pekkilä**

ja osin rankorakenteinen. Rakennuksessa on harjoitettu erillaista yritystoimintaa mm. kahvila ja kutomo. Rakennuksen muutostyöt ovat ilmeisesti vanhempia kuin kutomotoiminta. Käyttö 1900-luvun alkupuolella ei selvinnyt.

Urjanheimon pienoismallin rakennusluettelo antaa rakennuksen nimeksi Kivistönsuu. Lisäksi mainitaan, että talossa aloitti Mari Koivisto liike toimintansa.

Kulttuurihistoriallinen arvo:

Rakennushistoriallinen arvo rakennustekninen

Historiallinen arvo taloushistoria

Ympäristöarvo maisemakokonaisuus

Arvojen perustelu Erialaista yritystoimintaa 1900-l, eri rakennusvaiheet nähtävissä.

Kunto Huono

Tallentaja

Jari Heiskanen, Pirkanmaan maakuntamuseo

12.6.2002

Lisätietoja

Pekkilä toukokuussa 2002

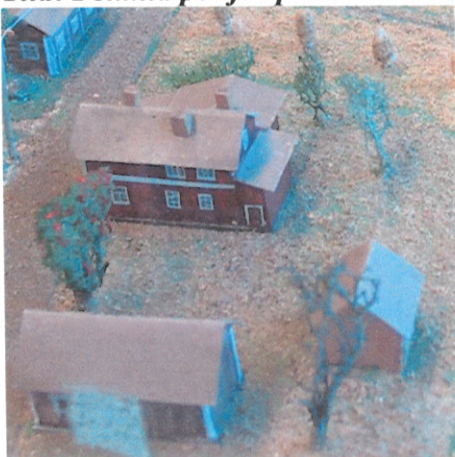
Yllä: Pekkilä vanhan raitin puolelta

Yllä: Pekkilä pohjoispuolelta

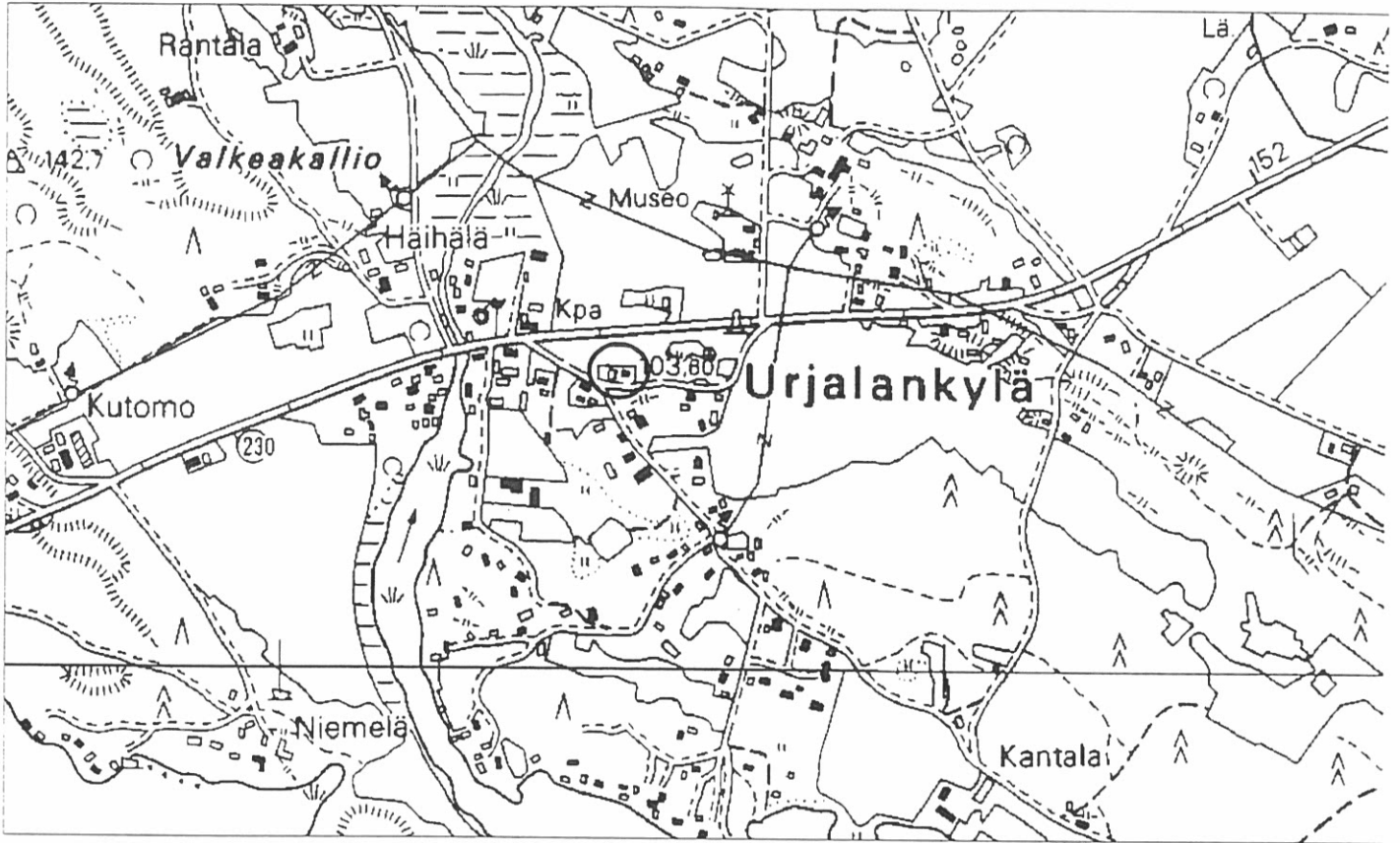

itäpuolelta

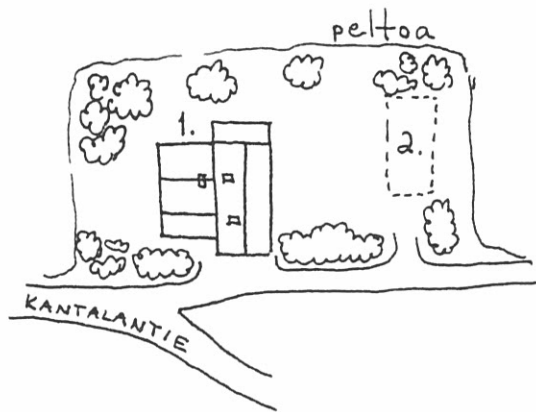

Yllä: Pekkilä Urjanheimon tekemässä pienoismallissa, joka kuvaa kylää 1920/30-luvulla

URJALA/ URJALANKYLÄ/ PEKKILÄ

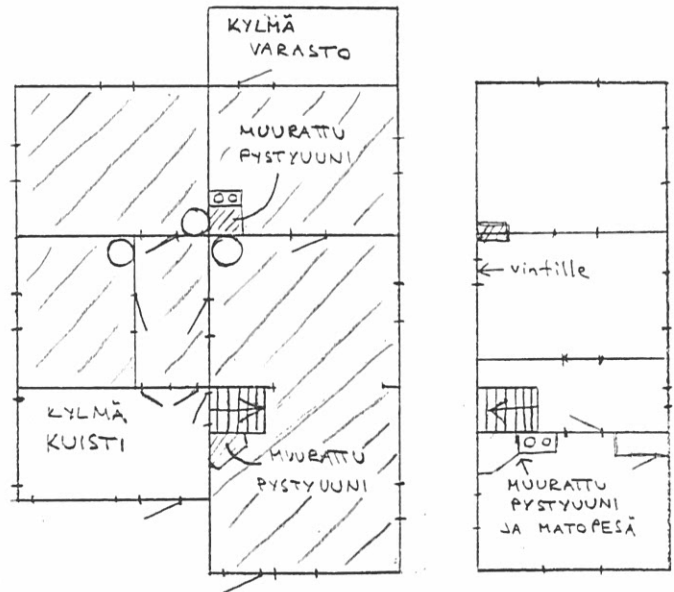
1:10 000

- 1. KUTOMO
- 2. ULKORAKENNUKSEN RAUNIO

ALAKERTA

YLÄKERTA

//// = HIRSIRAKENTEINEN OSA

FILMI VIII/2002

Kutomo lännestä, lounaasta ja idästä

yläkerran keittiän tulisijat

Kiinteistö **Peltomäki**

Kunta	Urjala	Kiinteistö id	15
Kylä	Urjalankylä	Kiinteistötunnus	887-439-12-20
Osoite	Punkalaitumentie 573	Alue	1
Aluetyyppi	mäkitupa-alue (hist.)	Peruskartta	
Kohdetyyppi	asuinkiinteistö	Itäkoordinaatti	0
Historial. tilatyyppi	tontti	Pohjoiskoordinaatti	0
Nykyinen tilatyyppi	tontti	Inventoitu	1
		Rak lkm	2

Kuvaus

Peltomäki sijaitsee Punkalaitumentien varrella, Rumamäen etelärinteessä. Tontilla on asuinrakennus ja sauna. Lisäksi Peltomäen omistajalla on naapurissa Peltomäki 1 (887-439-12-57). Tällä tontilla on kaksi asuinrakennusta. Näistä uudempi liittyy Peltomäen pihapiiriin.

Pihapiiri, Rumamäen etelärinteessä on nykyaikainen ja siisti. Nurmikkoa, omenapuita, pensaita.

Historia

Peltomäki on lohkottu 0,02 ha kokoisena Nikkilästä v. 1927. Tällöin sen omisti Peltonen Artturi. Rakennus on siirretty 1920-luvulla uittamalla "Pruukista".

Ympäristö ja pihapiiri

Punkalaitumentie kulkee tontin eteläpuolelta. Tien varressa on uudempaa ja vanhempaa asutusta. Peltomäeltä ja Peltomäki 1:ltä ei näköyhteyttä muuhun asutukseen. Rumamäen rinne on kivikkoisen ja siinä kasvaa etupäässä lehtipuita.

Kaava Seutu/maakuntakaava **Vahvistamis pvm** 1997

Kirjalliset lähteet

Kiinteistörekisteri ja asiakirjat, Pirkanmaan-Satakunnan maanmittaustoimisto, Tampere

Naurismon talon vaiheista, Urjalan perinnearkisto.

Suulliset lähteet

Kulttuurihistoriallinen arvo:

Rakennushistoriallinen arvo

rakennusperinteinen

Historiallinen arvo

Ympäristöarvo

maisemallisesti keskeinen sijainti

Kiinteistö **Peltomäki**

Arvoluokka paikallinen

Perustelu

Vanhaa raittiasutusta 1920-l. Asuinrakennus on vanhempi ja siinä kansallisromanttisia piirteitä.

Lisätietoja

Liitteet

karttaote, asemapiirros

Valokuvat

VII/2002

Inventoija	Jari Heiskanen, Pirkanmaan maakuntamuseo	22.4.2002
-------------------	--	-----------

5.6.2002

Tallentaja	Jari Heiskanen, Pirkanmaan maakuntamuseo
-------------------	--

Kiinteistö Peltomäki

Rakennukset

Kiinteistö	15	Kiinteistötunnus	887-439-12-20
Rakennustyyppi	asuinrakennus	Rakennus id	32
Nykyinen käyttö	vapaa-aika		
Alkuperäinen käyttö	asuminen		
Suunnittelija	Ei tiedossa	Rakentamisaika	
Signeeraus/ vuosiluku		Rakentamisvuosi	
Kerros-luku	1	Rakentamisvuosi- kymmen	1920
Pohjakaava		Rakentamis- vuosisata	1900
Ullakko ☒	Kellari ☒	Korjausvuodet	siirretty 1920-luvulla

Perustus Luonnonkivi - kylmämuuraus

Runko Hirsi

Vuoraus Pystylauta, peiterimoitettu

Katemateriaali Mineriitti, aalto

Katon muoto Satula

Kuisti lasikuisti

Kuistin kattomuoto harjakatto

Kuvaus

Rakennus on tehty rinteeseen. Eteläpäässä on korkea, osin isoista kivistä tehty luonnonkivisokkeli. Lyhynurkkainen hirsirakennus on verhoiltu peiterimavuorauksella. Kuisti on uudempi ja rakennettu betonisokkelille. Ikkunat ja vuorilaudat ovat muotoiltu karjalaiseen/ kansallisromanttiseen tyyliin. Vintin ikkunassa on pienissä ruuduissa käytetty värillistä, sinistä lasia.

Historia

Muistitiedon mukaan asuinrakennus on tuotu "Pruukista" uittamalla, ilmeisesti 1920-luvulla.

Kulttuurihistoriallinen arvo:

Rakennushistoriallinen arvo arkkitehtoninen

Historiallinen arvo asutushistoria

Ympäristöarvo maisemakokonaisuus

Arvojen perustelu 1900-luvun alun tyyliuuntaa edustava rakennus.

Kiinteistö **Peltomäki**

Kunto Hyvä

Tallentaja

Jari Heiskanen, Pirkanmaan maakuntamuseo

12.6.2002

Lisätietoja

Peltomäki huhtikuussa 2002

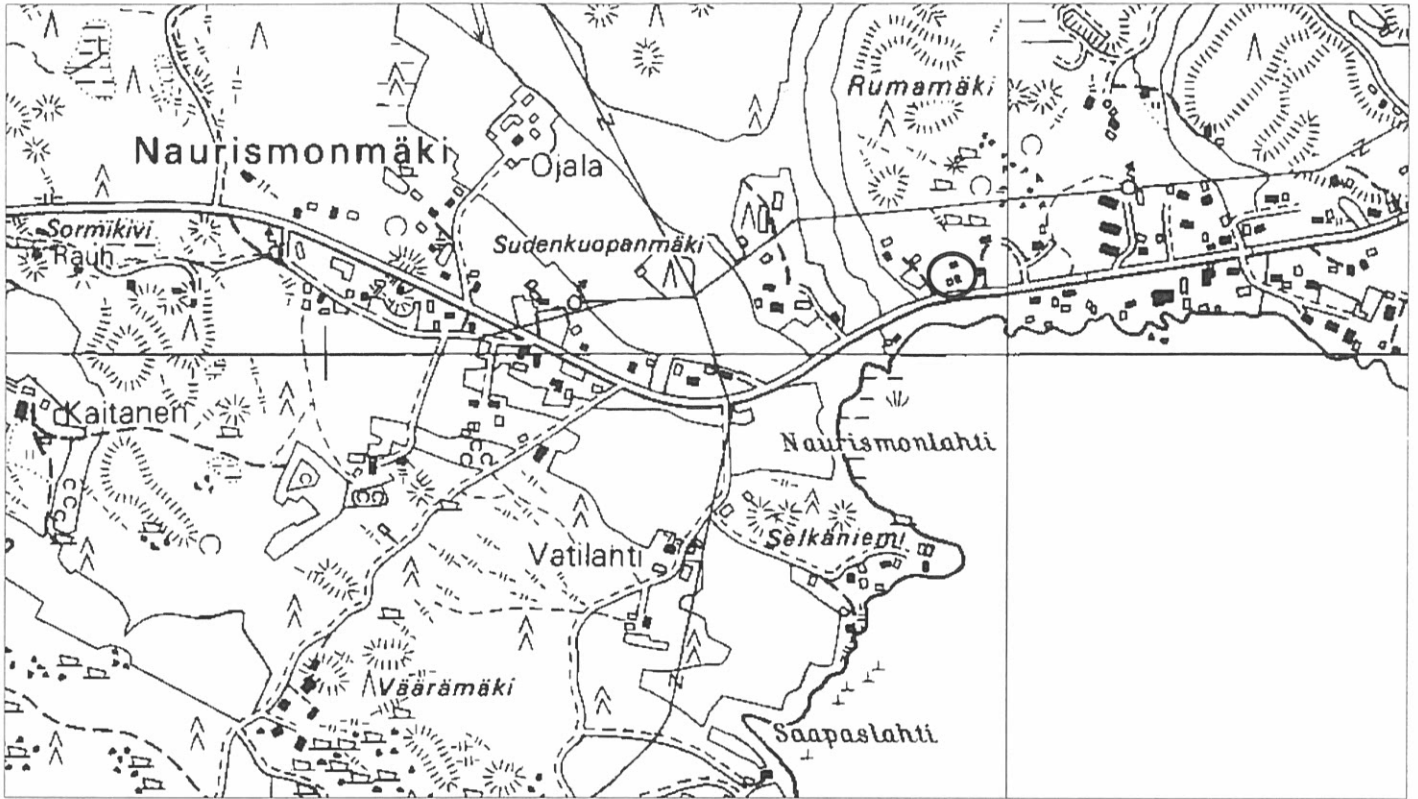

Peltomäki 1

Peltomäki 1, asuinrakennus

URJALA/ URJALANKYLÄ/ PELTOMÄKI

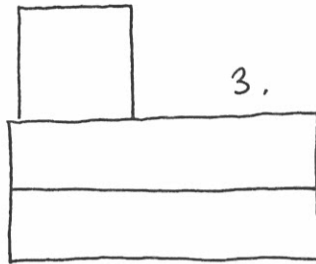

1:10 000

- 1. ASUINRAKENNUS
- 2. SAUNA
- 3. UUEMPI ASUINRAKENNUS, PELTOMÄKI 1

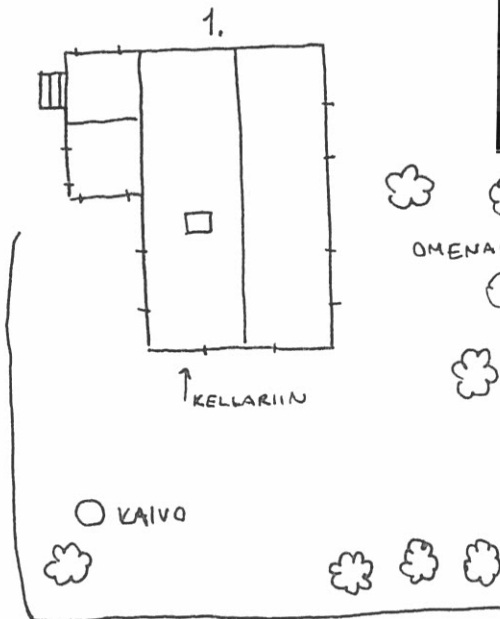
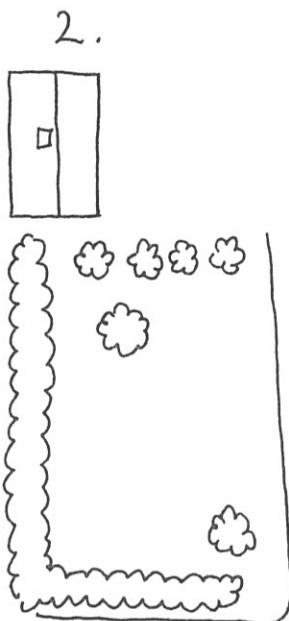
MAA-
KELLÄE!

FILMI
VII/2002

asuinrakennus koillisesta uudempi as. rak. idästä

asuinrak. etelästä sauna kaakosta

OMENAPUITA

PUNIKALAITUMENTIE

FILMI VII/2002

asuinrakennus
luoteesta

... etelästä

... lännestä

Kiinteistö **Peltonen**

Kunta	Urkala	Kiinteistö id	32
Kylä	Urkalankylä	Kiinteistötunnus	887-439-7-19
Osoite	Kantalantie 5 b 31720 URJALANKYLÄ	Alue	1
Aluetyyppi	kyläkeskusta	Peruskartta	
Kohdetyyppi	asuinkiinteistö	Itäkoordinaatti	0
Historial. tilatyyppi	mäkitupa	Pohjoiskoordinaatti	0
Nykyinen tilatyyppi	tontti	Inventoitu	1
		Rak lkm	3

Kuvaus

Peltonen sijaitsee kylän keskustassa, pienen pellon laidassa. Tontilla on kolme rakennusta, asuinrakennus (1900), kylmä varasto (1900) ja tynnyrisauna (1970).

Pihapiirissä etupäässä luonnon kasvillisuutta, heinikkoa ja koivuja.

Historia

Peltonen on lohkottu v. 1926 Kauppilan palstatilasta. Ensimmäinen omistaja oli mäkitupalainen Tyne Peltonen.

Ympäristö ja pihapiiri

Tontti sijaitsee kumpareen juurella, loivasti Urjalanjokeen viettävän pellon yläreunassa. Maisemassa on metsäisiä kumpareita ja niiden välissä peltotilkkuja. Ympäriällä on samanikäistä rakennuskantaa. Uudempaa edustaa eteläpuolella oleva kurssikeskus.

Kaava Seutu/maakuntakaava **Vahvistamis pvm** 1997

Kirjalliset lähteet

Kiinteistörekisteri ja asiakirjat, Pirkanmaan-Satakunnan maanmittaustoimisto, Tampere

Suulliset lähteet

Kulttuurihistoriallinen arvo:

Rakennushistoriallinen arvo

rakennusperinteinen

Historiallinen arvo

sosiaalihistoria

Ympäristöarvo

maisemallisesti keskeinen sijainti

Arvoluokka

maisemallinen/historiallinen

Perustelu

Kiinteistö **Peltonen**

Kyläkeskustassa oleva vanha itsellisasumus.

Lisätietoja

Liitteet

karttaote, asemapiirros

Valokuvat

VIII/2002

Inventoija	Anne Uosukainen, Pirkanmaan maakuntamuseo	7.5.2002
		28.5.2002
Tallentaja	Jari Heiskanen, Pirkanmaan maakuntamuseo	

Kiinteistö Peltonen

Rakennukset

Kiinteistö	32	Kiinteistötunnus	887-439-7-19
Rakennustyyppi	asuinrakennus	Rakennus id	33
Nykyinen käyttö	vapaa-aika		

Alkuperäinen käyttö asuminen

Suunnittelija Ei tiedossa

Rakentamisaika

Signeeraus/
vuosiluku

Rakentamisvuosi 1900

Kerros-luku

Rakentamisvuosi-
kymmen 1900

Pohjakaava Paritupa

Ullakko Kellari

Rakentamis-
vuosisata 1900

Korjausvuodet

Perustus Betoni - valettu, nurkkakivet

Runko Hirsi

Vuoraus Pystylauta, peiterimoitettu

Katemateriaali Pelti -profiloitu

Katon muoto Satula

Kuisti umpikuisti

Kuistin kattomuoto aumakatto

Kuvaus

Rakennus on alun perin nurkkakivelle rakennettu. Myöhemmin sokkeliksi on valettu betonia. Pohjoispää on pitkänurkkainen ja eteläpää lyhytnurkkainen hirsirakennus. Rakennus on ehkä rakennettu vaiheittain tai yhdistämällä kaksi erilaista rakennusta. Ikkunat ovat T-mallia. Ulkoväri on punainen lateksi, listat valkoiset. Alapohjaa on korjattu uretaanilla ja lasivillalla.

Historia

Rakennettu v. 1900.

Kulttuurihistoriallinen arvo:

Rakennushistoriallinen arvo rakennusperinteinen

Historiallinen arvo sosiaalihistoria

Ympäristöarvo maisemakokonaisuus

Arvojen perustelu Vanha itsellisasumus kylän keskustassa, ei raitin varrella.

Kunto Hyvä

Tallentaja

Kiinteistö **Peltonen**

Jari Heiskanen, Pirkanmaan maakuntamuseo

12.6.2002

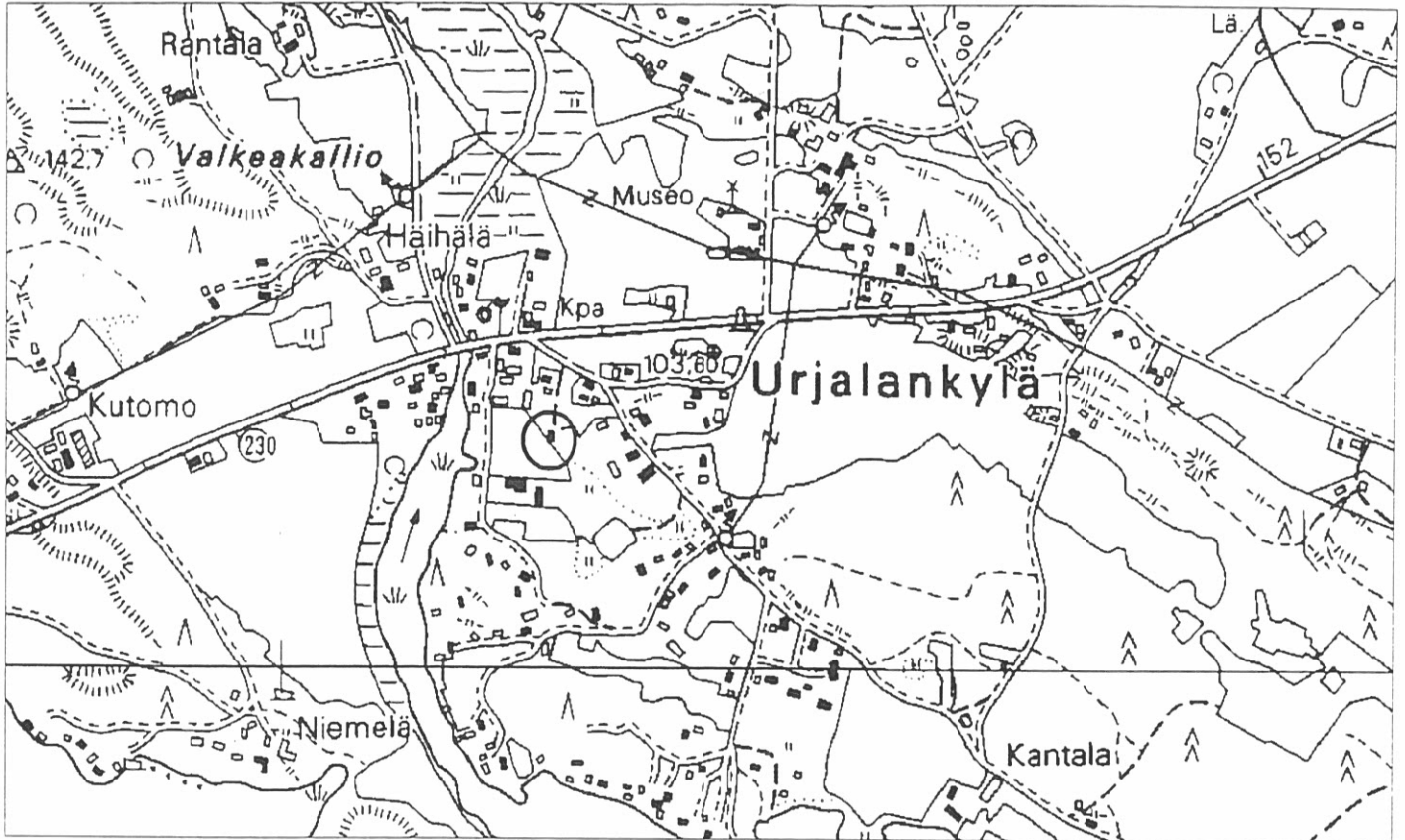
Lisätietoja

Peltonen toukokuussa 2002

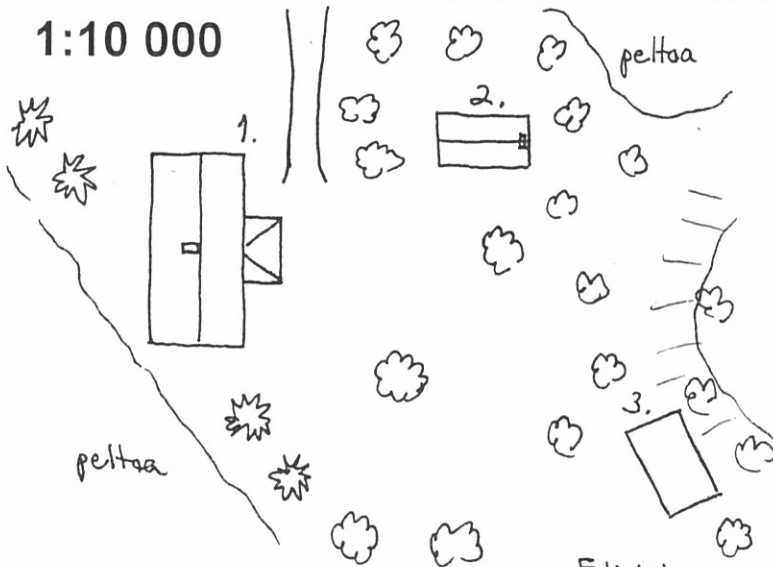

Asuinrakennus ja sauna itäpuolelta kuvattuna

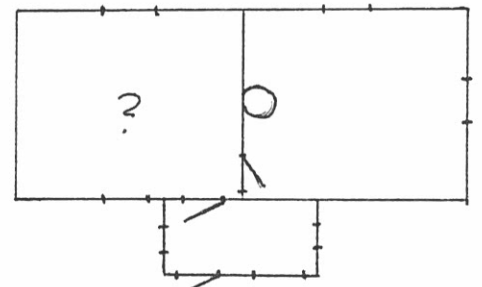
URJALA/ URJALANKYLÄ/ PELTONEN JA PELTOLA

1:10 000

1. ASUINRAKENNUS
2. TYNNYRISAUNA
3. VAJA

FILMI
VIII / 2002

ASUINRAK
IDÄSTÄ

KAAKOSTA

LUOTTEESTA

Kiinteistö Päivölä

Kunta	Ujala	Kiinteistö id	19
Kylä	Uralankylä	Kiinteistötunnus	887-439-9-29
Osoite	Yntäläntie 8	Alue	1
Aluetyyppi	kyläkeskusta	Peruskartta	
Kohdetyyppi	vapaa-aika	Itäkoordinaatti	0
Historial. tilatyyppi	tontti	Pohjoiskoordinaatti	0
Nykyinen tilatyyppi	tontti	Inventoitu	1
		Rak lkm	3

Kuvaus

Päivölä sijaitsee Uralankylän keskustan länsipuolella olevan peltoaukean pohjoisosassa, metsän laidassa. Tontilla on 1900-luvun alkupuolelta asuinrakennus, huonokuntoinen sauna, Liiteri/ulkohuone ja kivistä rakennettu maakellari.

Tontilla on vanhoja omenapuita ja pihakasvillisuutta. Tontti heinittynyt. Isoja kuusia. Pohjoislaidalle on rakennettu kiviaita.

Historia

Päivölä, noin 0,23 hehtaaria, on lohkottu Häihälästä vuonna 1927.

Samassa yhteydessä on lohkottu myös naapurin Viertolan ja Vuorelan tontit. Rakennukset muodostavat pienen asutuskeskittymän metsän laidassa.

Rakennuksessa on asunut kutomon työntekijöitä.

Ympäristö ja pihapiiri

Eteläpuolella aukeavat kyläkestan länsipuoliset peltoaukeat. Rakennukset näkyvät hyvin Punkalaitumentielle. Pohjoispuolella nousee metsäinen ja kivinen Valkeakallio. Tontin itäpuolella, pellon laidassa on 1900-luvun alkupuolella rakennettu Viertola ja 1960-luvulla rakennettu Vuorela. Tontin kaakkoispuolella on muinaisjäänöksiä.

Kaava Seutu/maakuntakaava **Vahvistamis pvm** 1997

Kirjalliset lähteet

Kiinteistörekisteri ja asiakirjat, Pirkanmaan-Satakunnan maanmittaustoimisto, Tampere

Uusjakokartta v. 1932, Hämeen maanmittauslaitoksen arkisto

Suulliset lähteet

Kulttuurihistoriallinen arvo:

Rakennushistoriallinen arvo

rakennusperinteinen

Historiallinen arvo

Kiinteistö **Päivölä**

sosiaalishistoria

Ympäristöarvo

maisemallisesti keskeinen sijainti

Arvoluokka paikallinen

Perustelu

Osa rakennusryhmää, joka on syntynyt vuosisadan alkupuolella pellon laitaan. Rakennukset ja maisema hyvin säilyneet 1900-luvun alun muodossa.

Lisätietoja

Liitteet

karttaote, asemapiirros, pohjapiirros

Valokuvat

VII/2002

Inventoija Jari Heiskanen, 29.4.2002
 Pirkanmaan
 maakuntamuseo

28.5.2002

Tallentaja Jari Heiskanen,
 Pirkanmaan
 maakuntamuseo

Kiinteistö Päivölä

Rakennukset

Kiinteistö	19	Kiinteistötunnus	887-439-9-29
Rakennustyyppi	asuinrakennus	Rakennus id	14
Nykyinen käyttö	vapaa-aika, varastointi		
Alkuperäinen käyttö	asuminen		
Suunnittelija	Ei tiedossa	Rakentamisaika	1800- ja 1900-lukujen vaihde
Signeeraus/ vuosiluku		Rakentamisvuosi	
Kerros-luku	1	Rakentamisvuosi- kymmen	
Pohjakaava	Paritupa	Rakentamis- vuosisata	1900
Ullakko ☒	Kellari ☐	Korjausvuodet	

Perustus Nurkkakivet

Runko Hirsi

Vuoraus Pystylauta, peiterimoitettu

Katemateriaali Pelti- aalto

Katon muoto Satula

Kuisti umpikuisti

Kuistin kattomuoto harjakatto

Kuvaus

Asuinrakennus rakennettu suurille lohkoille nurkkakiville. Rakennuksessa on koristeellisia yksityiskohtia. Vuorialutojen otsalaudat ja voluutit on muotoiltu. Kuistin päätykolmiossa on koristeaihe. Koristukset puuttuvat rakennuksen länsipuolelta, joka ei näy julkisivun puolelle. Päädyissä on pienet 4-ruutuiset koristeikkunat. Ulko-ovi on vaakalaudoituksella tehty pariovi, jonka yläpuolella on matala oven levyinen pieniruutuinen ikkuna. Rakennus on valkoiseksi maalattu

Historia

Rakennettu todennäköisesti vuosisadan vaihteessa. Asuinrakennus liittyy Metsovaaran kutomotoimintaan.

Kulttuurihistoriallinen arvo:

Rakennushistoriallinen arvo rakennusperinteinen

Historiallinen arvo sosiaalihistoria, talous

Ympäristöarvo maisemakokonaisuus

Arvojen perustelu Rakennus on ulkoisesti hyvin säilynyt vuosisadan vaihteen koristeellisessa nikkari/kertaustyyli muodossa.

Kiinteistö **Päivölä**

Kunto Kohtalainen

Tallentaja

Jari Heiskanen, Pirkanmaan maakuntamuseo

12.6.2002

Lisätietoja

Päivölä toukokuussa 2002

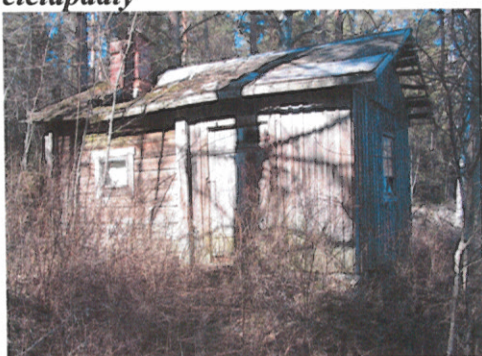
asuinrakennus idästä

eteläpääty

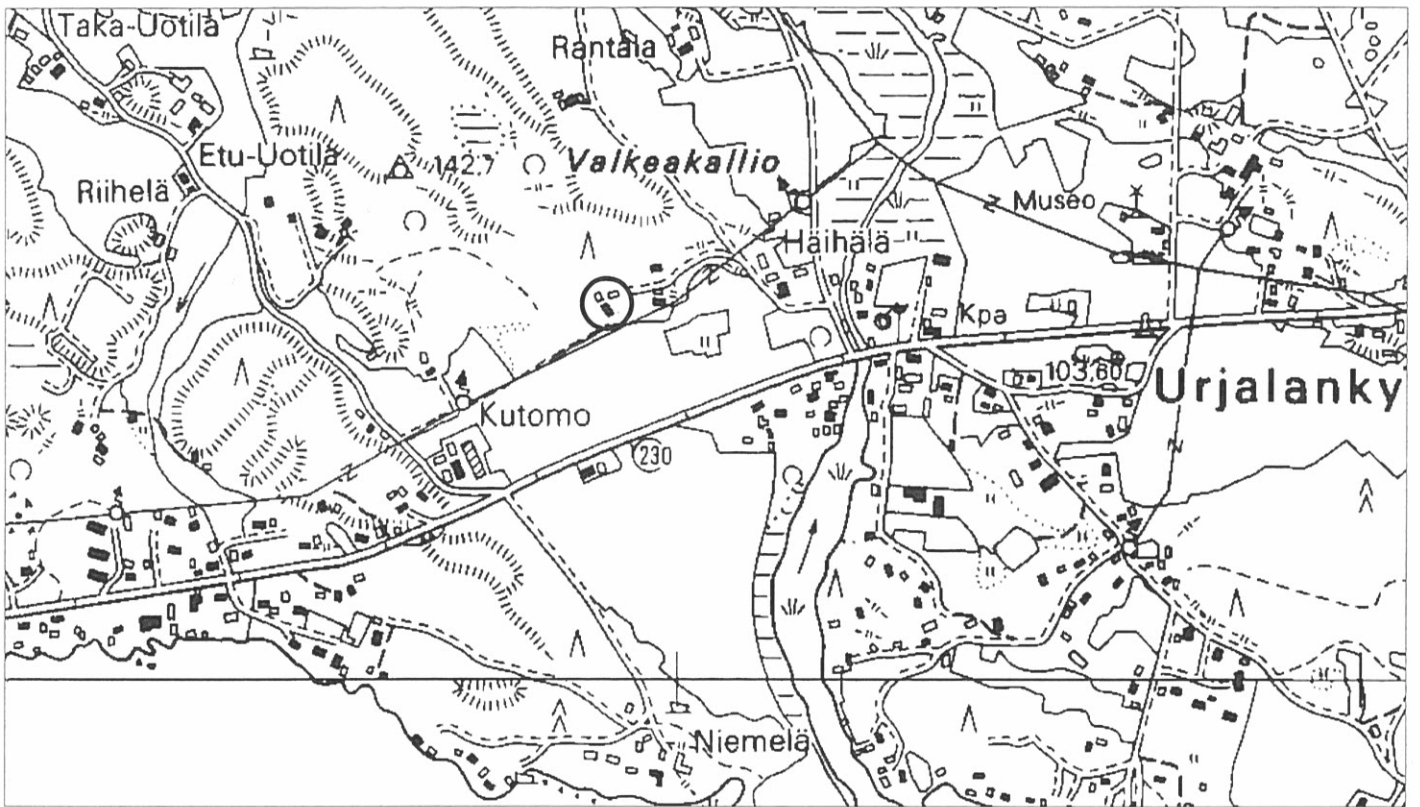

kuisti

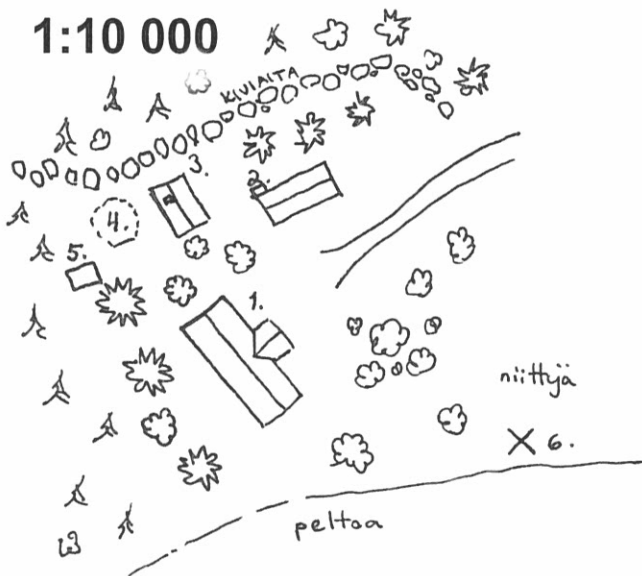

sauna

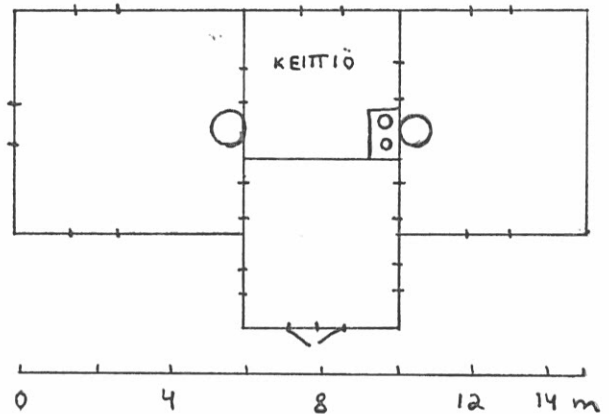
URJALA/ URJALANKYLÄ/ PÄIVÖLÄ

1:10 000

1. ASUINRAKENNUS
2. LIITERI / ULKOHUONE
3. SAUNA
4. MAAKELLARI
5. ULKOHUONE
6. MUINAISJÄÄNNÖS; KUPPIKIVI

FILMI VIII/2002

asuinrakennus ... lounaasta luoteesta

... kaakosta

asuinrakennuksen
päätykolmion ikkuna

asuinrak.
koillisesta

kuiistin
päätykolmio

FILMI VIII/2002

asuinrakennuksen
ikkuna

ja ulko-ovi

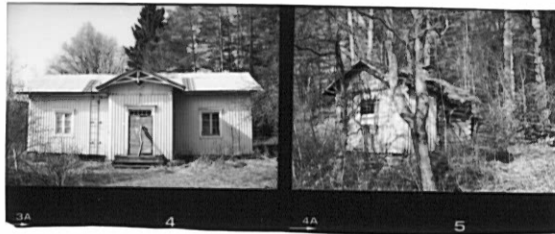

sauna lounaasta

FILMI VIII/2002

yleiskuva kaakosta

asuinrakennus
idästä

sauna
pohjoisesta

Kiinteistö **Rantala**

Kunta	Ujala	Kiinteistö id	16
Kylä	Uralankylä	Kiinteistötunnus	887-439-12-5
Osoite	Punkalaitumentie 562	Alue	1
Aluetyyppi	haja-asutusalue	Peruskartta	
Kohdetyyppi	asuinkiinteistö	Itäkoordinaatti	0
Historial. tilatyyppi	tontti	Pohjoiskoordinaatti	0
Nykyinen tilatyyppi	tontti	Inventoitu	-
		Rak lkm	2

Kuvaus

Rantala sijaitsee Punkalaitumentien varrella, Naurismonlahden rannalla. Tontilla on asuinrakennus, ulkorakennus ja sauna. Pihassa on nurmikkoa, koristepensaita ja maakellari.

Asuinrakennus käsitti 1940-l huoneen ja keittiön. Itäpään rankorakenteinen laajenus on tehty 1950/60-luvulla.

Historia

Rantala on lohkottu 0,28 ha kokoisena Nikkilästä vuonna 1927. Omistaja oli tällöin Edla Kyttä.

1940-luvulla mökissä asui Lyyli Yntälä.

Ympäristö ja pihapiiri

Rantala sijaitsee Punkalaitumentien ja Rutajärven välisellä ranta-alueella. Pohjoispuolella on Rumamäki. Lähistöllä on uudempaa rakennuskantaa.

Kaava Seutu/maakuntakaava **Vahvistamis pvm** 1997

Kirjalliset lähteet

Kiinteistörekisteri ja asiakirjat, Pirkanmaan-Satakunnan maanmittaustoimisto, Tampere

Suulliset lähteet

Kulttuurihistoriallinen arvo:

Rakennushistoriallinen arvo

Historiallinen arvo

asutushistoria

Ympäristöarvo

maisemallisesti keskeinen sijainti

Kiinteistö **Rantala**

Arvoluokka maisemallinen/historiallinen

Perustelu

1900-luvun alun mökkiasutusta raitin varrella.

Lisätietoja

Liitteet

karttaote, asemapiirros, pohjapiirros

Valokuvat

VII/2002

Inventoija Anne Uosukainen, 22.4.2002

Pirkanmaan
maakuntamuseo

5.6.2002

Tallentaja Jari Heiskanen,
Pirkanmaan
maakuntamuseo

Rantala huhtikuussa 2002

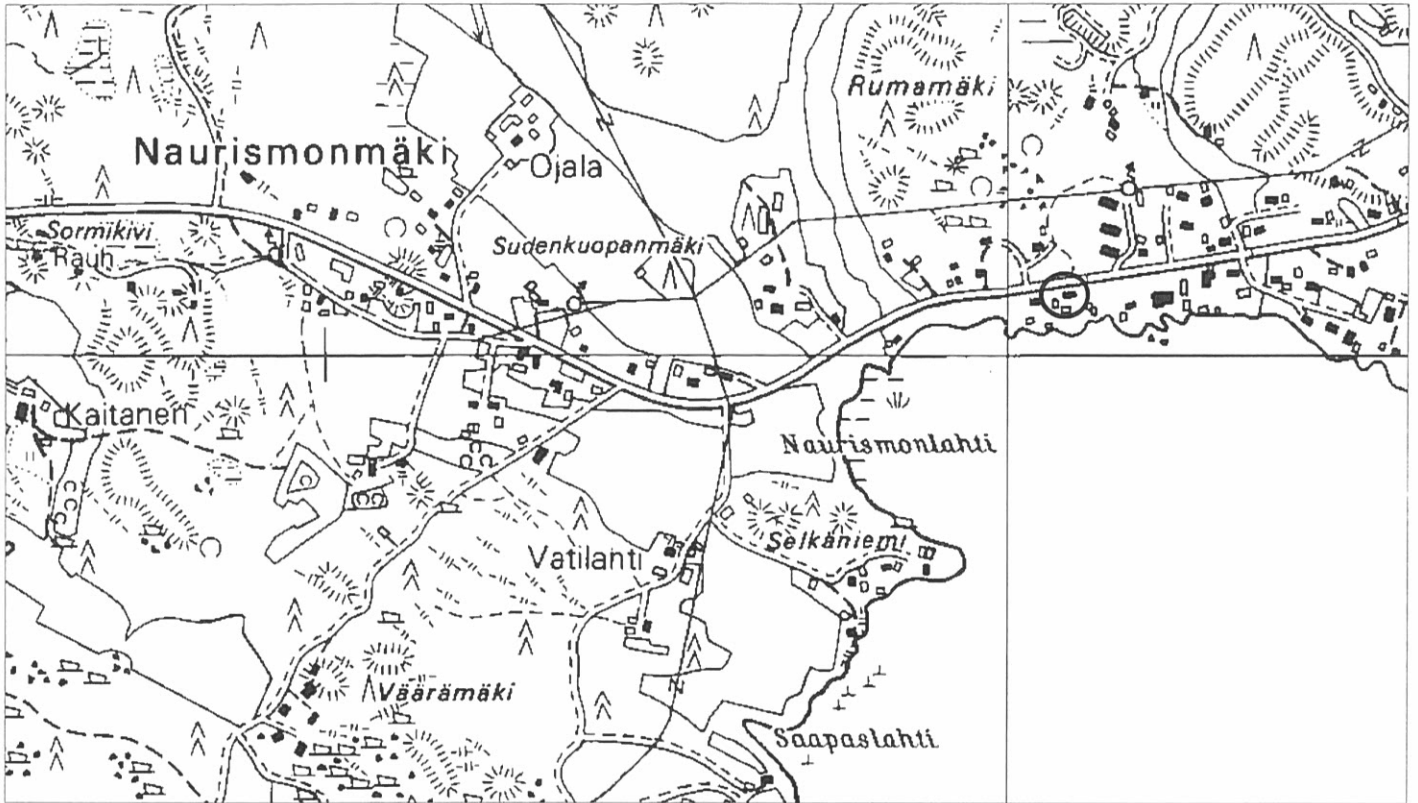

Asuinrakennus lännestä päin kuvattuna

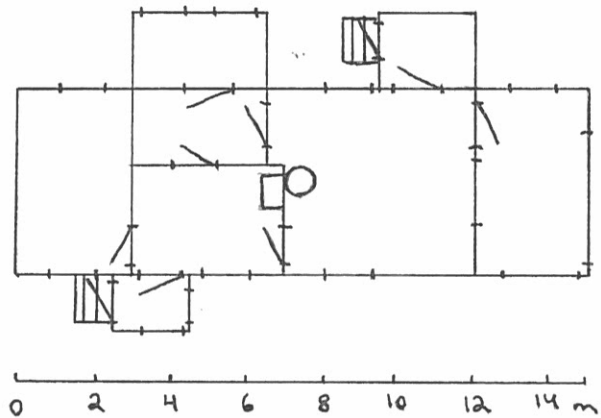

Etelästä, rannan puolelta kuvattuna

URJALA/ URJALANKYLÄ/ RANTALA

1:10 000

FILMI VII/2002

1. ASUINRAKENNUS
2. ULKORAKENNUS
3. MAAKELLARI

asuinrakennus ... lounaasta ... pohjoisesta
etelästä

Kiinteistö **Riihenmäki**

Kunta	Urjala	Kiinteistö id	40
Kylä	Urjalankylä	Kiinteistötunnus	887-439-1-132
Osoite	Punkalaitumentie 358	Alue	1
Aluetyyppi	haja-asutusalue	Peruskartta	
Kohdetyyppi	maatalous	Itäkoordinaatti	0
Historial. tilatyyppi	osatalo	Pohjoiskoordinaatti	0
Nykyinen tilatyyppi	tontti	Inventoitu	-
		Rak lkm	8

Kuvaus

Riihenmäki sijaitsee Punkalaitumentien varrella, kylän itäpuolella olevalla ptkällä harjanteella. Rakennuksiin kuuluu asuinrakennus, navetta, kuivuri, autotallit, liiteri, kellari, grillikatos ja puuvarasto (entinen riihi) Pihapiiri on pitkänomainen ja siihen kuuluu rakennuksia, peltotilkkuja, kalliota ja metsää. Pihassa on luumupuita ja koristepensaita.

Rakennuskanta on rakennettu sotien jälkeen. Vanhaa rakennuskantaa on nähtävissä riihessä ja asuinrakennuksen kivijalassa. Asuinrakennus on rakennettu vanhalle ja yhtenäiselle kivijalle tehty 1940/50-luvulla. Rakennusta on laajennettu eteläpuolelta 1970-l. Rakennus on nykyaikaisen oloinen.

Talo on ilmeisesti saanut nimensä tontin korkeimmalle kohdalle, kalliolle sijoitetusta riihestä. Nykyään rakennus toimii puuvarastona.

Historia

Riihenmäki on lohkottu v. 1987 Iso-Uotista.

Rakennukset on siirretty tai rakennettu nykyiselle paikalle sotien jälkeen. Syynä on ilmeisesti ollut uusjaon aiheuttama maaomistuksen muutos. Aikaisemmin rakennukset olivat osa Iso-Uodin tilakeskusta joka sijaitsi joen itärannalla. Riihenmäessä vanhasta tilakeskuksesta muistuttaa enää muutettu riihi ja talon kivijalka.

1970-luvulla rakennukset kuuluivat valtiolle/kunnalle, joka remontoi niitä metsurien asunnoksi. Merikannot ovat omistaneet tontin v. 1977.

Ympäristö ja pihapiiri

Rakennukset sijaitsevat metsäisellä harjanteella, jonka poikki kulkee Punkalaitumentie. Eteläpuolella kallio laskee jyrkästi pelloille.

Kaava Seutu/maakuntakaava **Vahvistamis pvm** 1997

Kirjalliset lähteet

Kiinteistörekisteri ja asiakirjat, Pirkanmaan-Satakunnan maanmittaustoimisto, Tampere

Suulliset lähteet

Merikanto Aimo, haastattelu toukokuussa 2002

Kulttuurihistoriallinen arvo:

Kiinteistö **Riihenmäki**

Rakennushistoriallinen arvo

Historiallinen arvo

asutushistoria

Ympäristöarvo

maisemallisesti keskeinen sijainti

Arvoluokka

Perustelu

Osa uusjaon tuomaa muutosta kylämaisemassa.

Lisätietoja

Liitteet

karttaote, asemapiirros

Valokuvat

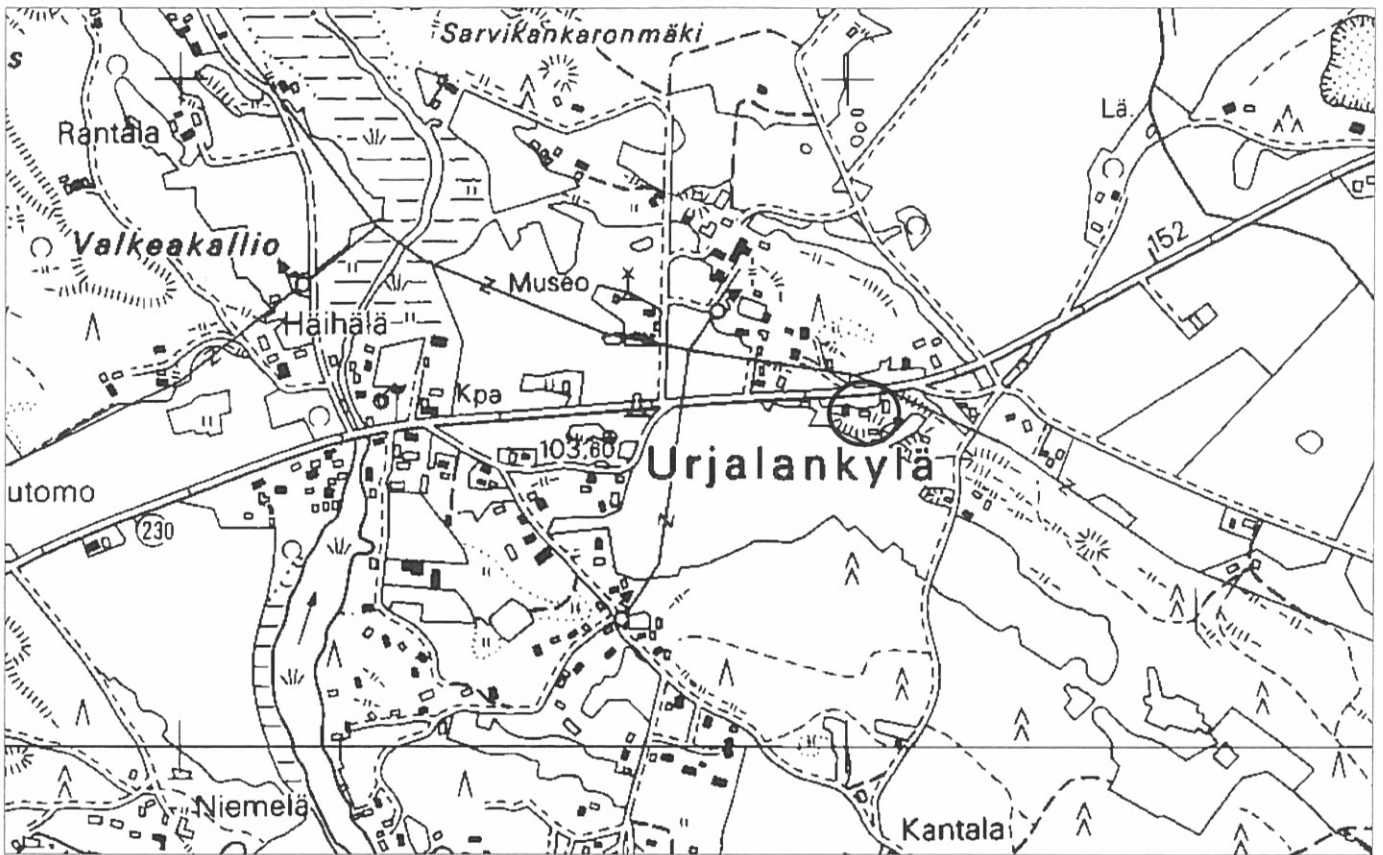
XII/2002

Inventoija	Jari Heiskanen, Pirkanmaan maakuntamuseo	13.5.2002
		28.5.2002
Tallentaja	Jari Heiskanen, Pirkanmaan maakuntamuseo	

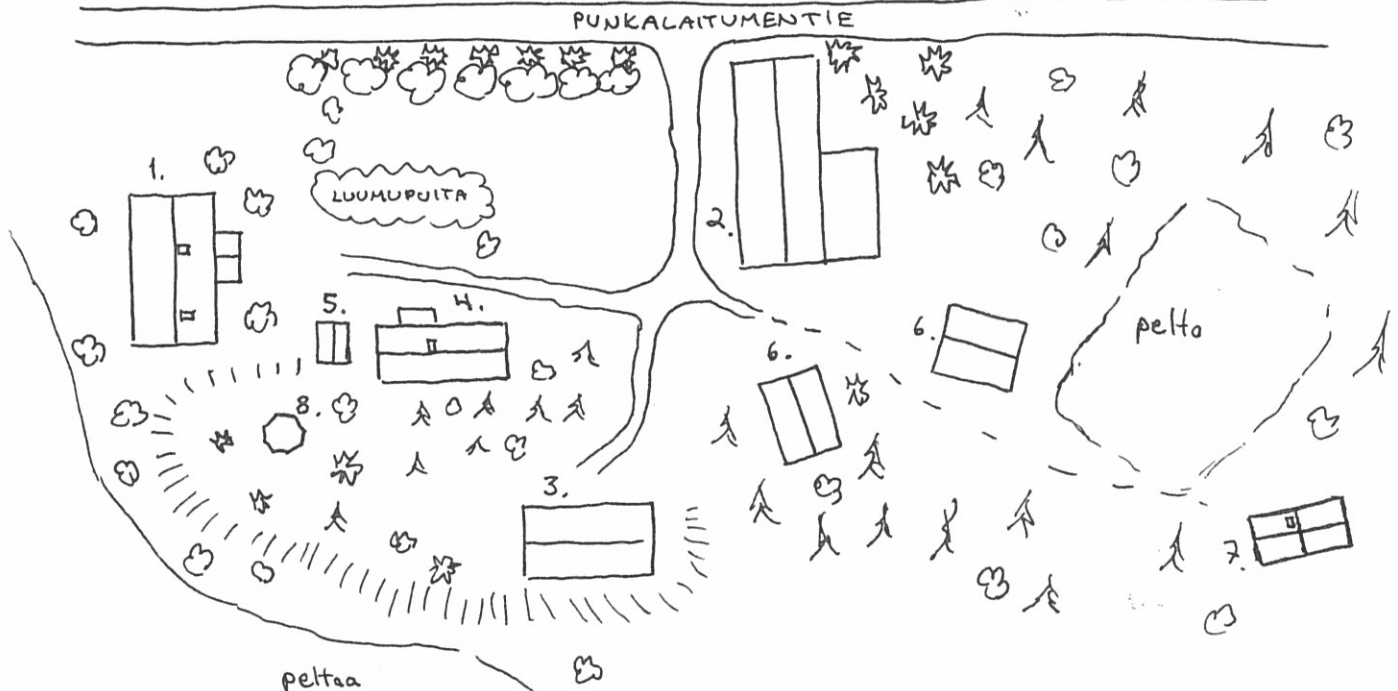
Riihenmäki toukokuussa 2002

URJALA/ URJALANKYLÄ/ RIIHENMÄKI

1:10 000

FILMI XII/2002

1. ASUINRAKENNUS
2. NAVETTA
3. RIIHI, NYK. PUUVARASTO
4. PIKKUNÖKKI / LIITERI
5. KELLARI
6. AUTOTALLIT
7. VANHA KUIVURI
8. GRILLIKATOS

RIIHI
ETELÄSTÄ

NAVETTA
ETELÄSTÄ

KUIVURI
LÄNNESTÄ

FILMI XII/2002

RIIHI
Pohjoisesta

ASUNRAK,
IDÄSTÄ

ASUNRAK,
LÄNNESTÄ

MÖKKI/WITERI

Kiinteistö **Savilahti**

Kunta	Ujala	Kiinteistö id	28
Kylä	Uralankylä	Kiinteistötunnus	887-439-1-16
Osoite	Punkalaitumentie	Alue	1
Aluetyyppi	kyläkeskusta	Peruskartta	
Kohdetyyppi	asuinkiinteistö	Itäkoordinaatti	0
Historial. tilatyyppi	palstatila	Pohjoiskoordinaatti	0
Nykyinen tilatyyppi	tontti	Inventoitu	-
		Rak lkm	2

Kuvaus

Savilahti sijaitsee kylän keskustassa, joen länsirannalla. Rakennuksiin kuuluu pieni 1900-luvun vaihteesta oleva asuinrakennus ja sauna. Pihassa on nurmikkoa, omenapuita ja koristepensaita.

Asuinrakennus, nurkkakivet, hirsi, paritupa, koristeikkuna vintillä. Rakennusta on laajennettu pohjoispäästä. Ulkoverhoilua on lisätty.

Historia

Savilahti, 0,03 hehtaaria, on lohkottu Rasista v. 1912. Kyseessä oli palstatilan murtaminen.

Ennen sotia talossa asui suutari Janne Kanerva.

Pienoismallissa rakennus maintaan Santeri Uodin pirtiksi.

Ympäristö ja pihapiiri

Länsipuolella aukeaa kylän pellot. Itä- ja pohjoispuolella on vanhoja kylätontteja, jotka ovat peittyneet kasvillisuuden alle. Näköala joelle.

Kaava Seutu/maakuntakaava **Vahvistamis pvm** 1997

Kirjalliset lähteet

Kiinteistörekisteri ja asiakirjat, Pirkanmaan-Satakunnan maanmittaustoimisto, Tampere

Suulliset lähteet

Kulttuurihistoriallinen arvo:

Rakennushistoriallinen arvo

rakennusperinteinen

Historiallinen arvo

asutushistoria

Ympäristöarvo

maisemallisesti keskeinen sijainti

Kiinteistö **Savilahti**

Arvoluokka maisemallinen/historiallinen

Perustelu

Vanhojen kantatalojen tuntumassa oleva pieni tontti, itsellis tai eläkemökki.

Lisätietoja

Liitteet

karttaote, asemapiirros, pohjapiirros

Valokuvat

VIII/2002

Inventoija	Jari Heiskanen, Pirkanmaan maakuntamuseo	7.5.2002
-------------------	--	----------

28.5.2002

Tallentaja	Jari Heiskanen, Pirkanmaan maakuntamuseo
-------------------	--

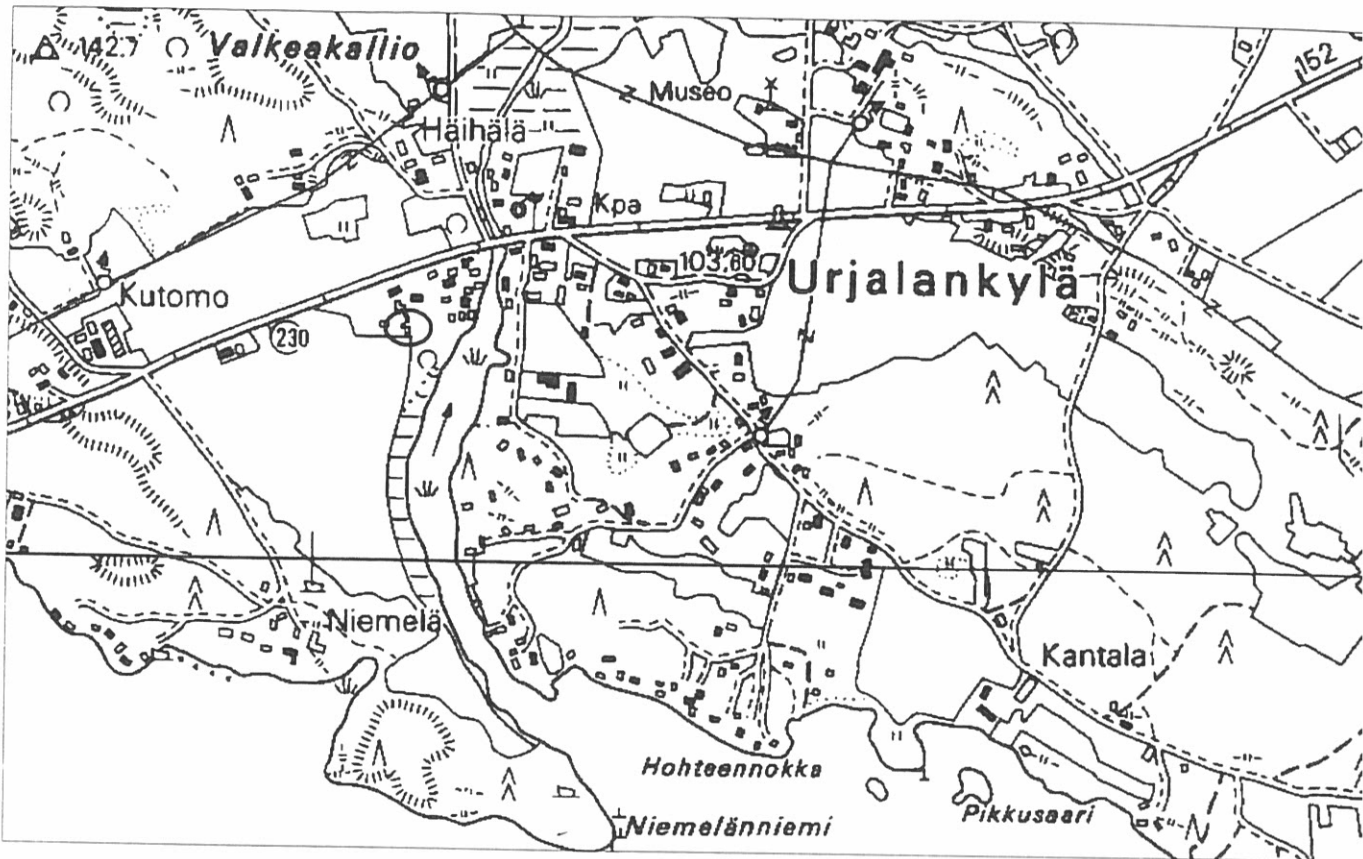
Savilahti huhtikuussa 2002, asuinrakennus ja sauna

Savilahti eteläpuolelta kuvattuna

URJALA/ URJALANKYLÄ/ SAVILAHTI

1:10 000

FILMI VIII / 2002

IDÄSTÄ

ASUINRAKENNUS

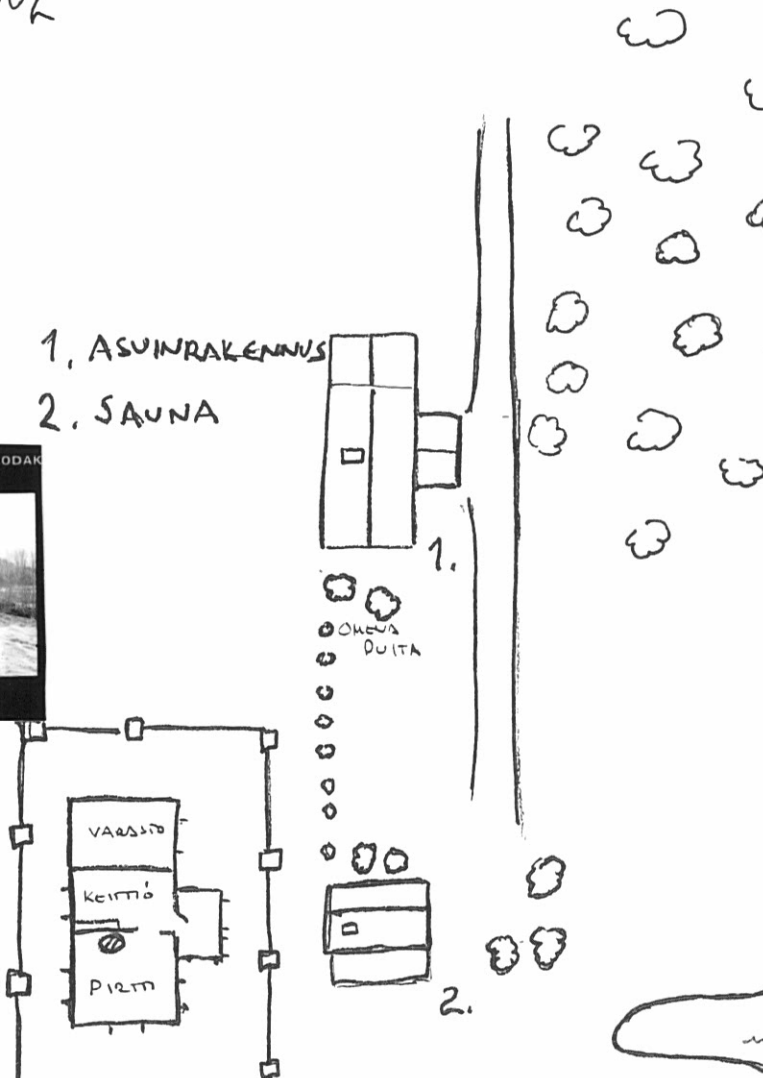

KOUNAASTA

ETELÄSTÄ

SAUNA
LUOTCESTA

1. ASUINRAKENNUS
2. SAUNA

Kiinteistö **Sillanpää**

Kunta	Urjala	Kiinteistö id	17
Kylä	Urjalankylä	Kiinteistötunnus	887-439-10-169
Osoite	Sillanpäätie 40	Alue	1
Aluetyyppi	haja-asutusalue	Peruskartta	
Kohdetyyppi	maatalous	Itäkoordinaatti	0
Historial. tilatyyp	osatalo	Pohjoiskoordinaatti	0
Nykyinen tilatyyp	tila	Inventoitu	-
		Rak lkm	10

Kuvaus

Sillanpään tila sijaitsee Rutajäven rannalla, kylän eteläpuolella. Tilalla olevat rakennukset: Päärakennus (1800-l, laajennus 1976) pystyhirsinen navetta (1923), liha-aitta (1800-l), vanha navetta (1800-l), aitta (1930-l) puimala(1940-l), riihi/kuivuri (1900-l, siilo 1985), sauna (1920/30-l), liiteri (1940-l) autotalli(1980) ja uusi kalusto/varistorakennus 2002. Pihapiiri on sokkeloinen. Rakennukset ovat rehevässä ja metsäisessä rinteessä n. 50 metriä rannasta. Asuinrakennuksen lähellä on vanhoja omenapuita. Itäpäässä on hevosaitauksia, maasto on myös kallioisempaa.

Sillanpää on toimiva viljelytila, lähes kaikki rakennukset ovat käytössä. Parhaiten ovat säilyneet liha-aitta, aitta ja puimala. Sotien aikaan rakennetussa puimalassa on vielä nähtävissä juurakoista tehtyjä katon tukirakenteita.

Historia

Sillanpää on Niemelä nimisenä osatalona lohkottu Immalasta v. 1752. Seuraavalla vuosisadalla Niemelä liitettiin Honkolaan. Tällöin kartanon omistaja Elis Furuholm osti v. 1830 puolet Immalan perintötilaa eli Niemelän. Kiinteistörekisterissä Sillanpää on lohkottu Immalasta v. 1925.

Sillanpään suku on omistanut tilan v. 1923.

Ympäristö ja pihapiiri

Sillanpää sijaitsee omissa rauhassa kyläkeskustan länsipuolisten peltojen eteläpuolella olevassa kallioisessa metsävyöhykkeessä.

Kaava Seutu/maakuntakaava **Vahvistamis pvm** 1997

Kirjalliset lähteet

Kiinteistörekisteri ja asiakirjat, Pirkanmaan-Satakunnan maanmittaustoimisto, Tampere

Urjalan talot ja isännät 1539-1870

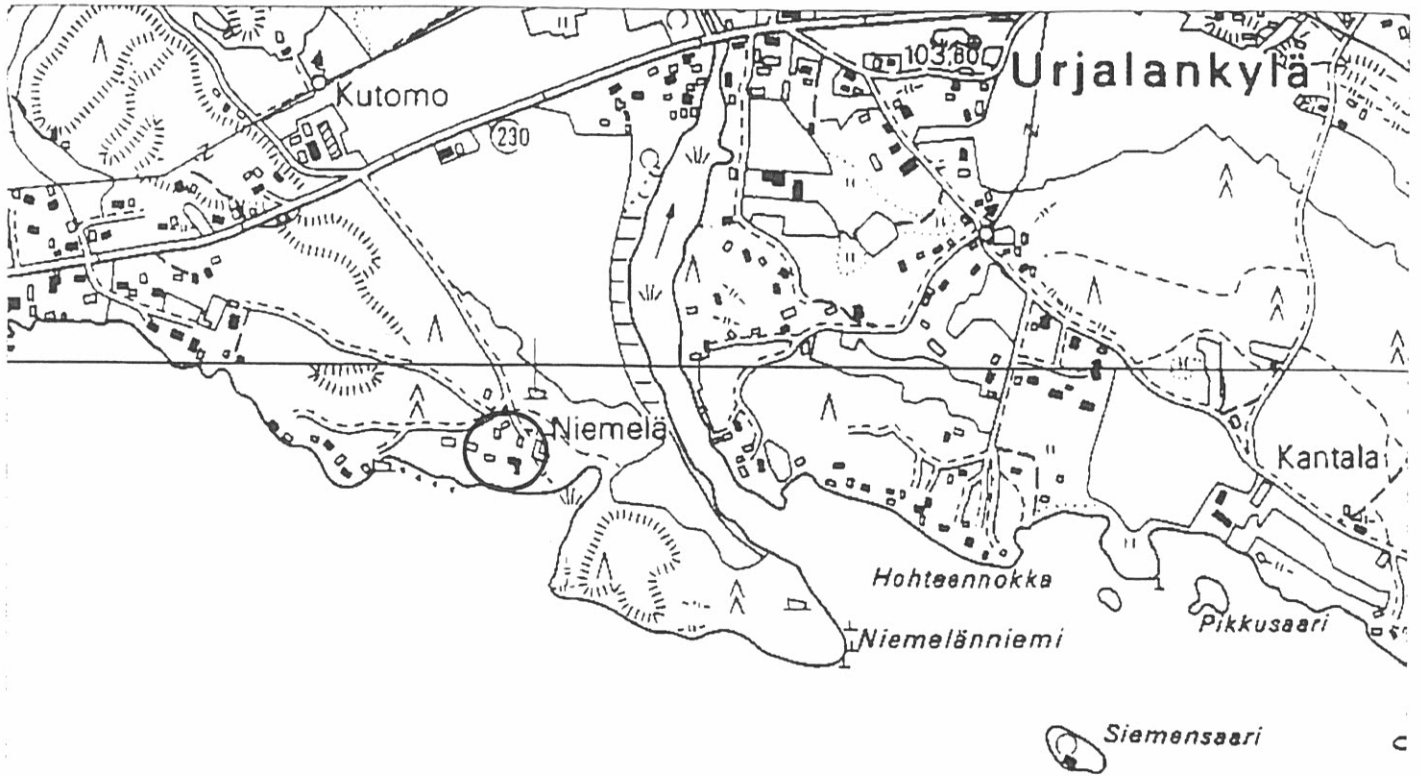
Urjalan historia I

Suulliset lähteet

Antti Sillanpää, haastattelu toukokuussa 2002

Kulttuurihistoriallinen arvo:

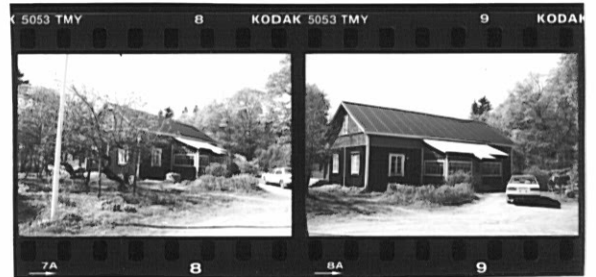
URJALA/ URJALANKYLÄ/ SILLANPÄÄ

1:10 000

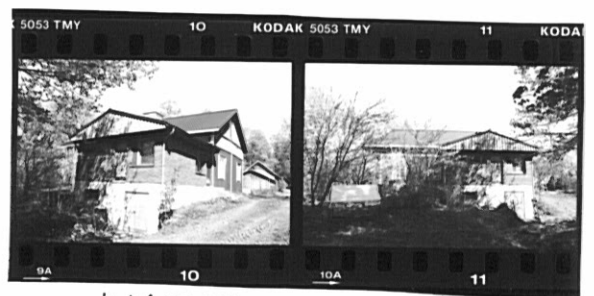
1. PÄÄRAKENNUS 1800-1, laajennus 1976
2. NAVETTA (1923)
3. LIHA-AITTA (1800-1)
4. AITTA (1930-1)
5. VANHA NAVETTA (1800-1)
6. PUIMALA (1940-1)
7. RIINI/KUIVURI (1900-1) SIILO(1985)
8. SAUNA (1920/30-1)
9. LIITERI (1940-1) AUTOTALLI (1980)
10. UUSI KALUSTO/VARASTORAKENNUS (2002)
11. VANHAT NURKKAKIVET
12. MAAKELLARI

ASUINRAK.

KOIKHISESTA

KOIKHISESTA

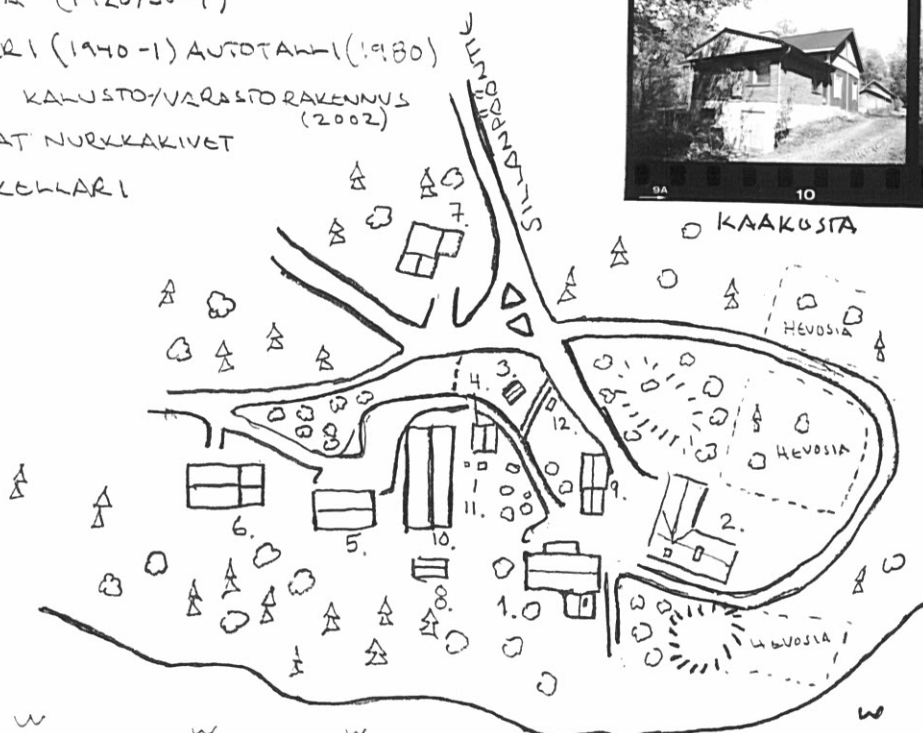
KAAKUSTA

ETELÄSTÄ

FILMI
XIII / 2002

ETELÄSTÄ

ÄITTA
1930-1

ÄITTA
1800-1

NAVETTA

NAVETTA
KOILLISESTA

SAUNA UUSI KONESUURA/
VARASTO

NAVETAN KULMA
PYSTYHIRSI

FILMI XIII / 2002

VANHA
NAVETTA
KOILLISESTA

UUSI KONE-
SUURA

RIIKI / KUIVURI
" " " " " "
ETELÄSTÄ

ÄITTA
1800-1
" " " " " "
ETELÄSTÄ

SAUNA
POHJOISESTA

FILMI XII / 2002

Kiinteistö Sillanpää

Rakennushistoriallinen arvo

Historiallinen arvo

asutushistoria

Ympäristöarvo

maisemakokonaisuus

Arvoluokka maisemallinen/historiallinen

Perustelu

Sillanpää on vanha 1700-luvun osatalo, kuulunut sivutilana Honkolaan. Tilalla on hyvä valikoima eri-ikäistä rakennuskantaa.

Lisätietoja

Liitteet

karttaote, asemapiirros

Valokuvat

XIII/2002

Inventoija	Jari Heiskanen, Pirkanmaan maakuntamuseo	20.5.2002
-------------------	--	-----------

28.5.2002

Tallentaja	Jari Heiskanen, Pirkanmaan maakuntamuseo
-------------------	--

Sillanpää toukokuussa 2002

Päärakennus pohjoispuolelta

Kiinteistö **Soukko**

Kunta	Ujala	Kiinteistö id	5
Kylä	Urialankylä	Kiinteistötunnus	887-439-7-158
Osoite	Soukontie 31720 Urialankylä	Alue	1
Aluetyyppi	haja-asutusalue	Peruskartta	
Kohdetyyppi	maatalous	Itäkoordinaatti	0
Historial. tilatyyppi	lohkotila	Pohjoiskoordinaatti	0
Nykyinen tilatyyppi	tila	Inventoitu	
		Rak lkm	14

Kuvaus

Soukon tilan pihapiirin muodostavat 1800- ja 1900-luvun vaihteesta olevat päärakennus, vaarin eläkemökki, navetta. Lisäksi samanikäistä rakennuskantaa edustavat kaksi aittaa, riihi, kaksi hirsilatoa ja rantasaua. Pohjoispuolen pellolla on 1950-luvulta oleva autotalli ja pieni kuivuri. Uusinta rakennuskantaa edustaa navetan länsipuolella oleva suurehko kalustusuoja. Rannassa on muos uudehko savusauna ja venevaja.

Päärakennus, vaarinpirtti ja T-muotoinen navetta muodostavat pihan, joka avautuu etelään, Lielahdelle päin. Tontilla on omenapuita, marjajpensaita ja koristepensaita.

Historia

Soukko, noin 72 hehtaaria, on lohkottu Perttulasta 1890-luvulla. Soukkona tunnetun alueen osti Hermanni Holmberg, joka oli Honkolan kartanon Velkalan torppari. Hän osti ns. 1/6 manttaalin tilan Juho Simolalta.

Ympäristö ja pihapiiri

Soukon tilan keskus sijaitsee Lielahden pohjoisrannalla, metsäisellä rantavyöhykkeellä. Rannasta on lohkottu etupäässä 1960- ja 70-luvulla tontteja, joista ei kuitenkaan ole näköyhteyttä tilakeskukseen.

Kaava Seutu/maakuntakaava **Vahvistamis pvm** 1997

Kirjalliset lähteet

Kiinteistörekisteri ja asiakirjat, Pirkanmaan-Satakunnan maanmittaustoimisto, Tampere. Tilan asiakirjoja, kauppakirja ja kartta 1800-luvun lopulta, Soukon tila.

Suulliset lähteet

Uotila Rauno, haastattelu huhtikuussa 2002.

Kulttuurihistoriallinen arvo:

Rakennushistoriallinen arvo

rakennusperinteinen, rak. tekninen

Historiallinen arvo

asutushistoria

Kiinteistö Soukko

Rakennukset

Kiinteistö	5	Kiinteistötunnus	887-439-45
Rakennustyyppi	asuinrakennus	Rakennus id	9
Nykyinen käyttö	asuminen		
Alkuperäinen käyttö	asuminen		
Suunnittelija	Ei tiedossa	Rakentamisaika	
Signeeraus/ vuosiluku		Rakentamisvuosi	
Kerros-luku	1	Rakentamisvuosi- kymmen	1890
Pohjakaava	Paritupa	Rakentamis- vuosisata	1800
Ullakko ☒	Kellari ☒	Korjausvuodet	1940-l ja 1990-luku
Perustus	Lohkokivi		
Runko	Lamasalvos		
Vuoraus	Pystylauta,peiterimavuoraus,		
Katemateriaali	Pelti, tiilikuviointi		
Katon muoto	Harja		
Kuisti	lasikuisti		
Kuistin kattomuoto	harjakatto		
Kuvaus			

Historia

Asuinrakennus on rakennettu 1890-luvulla. Perustana on hakatusta kivistä tehty sokkeli. Lyhytnurkkainen rakennus on verhoilut peiterimavuorauksella. Rakennuksen väri on punainen ja listat valkoiset Nykyiset ikkunat ja nelipeiliset ovet ovat 1940-luvulta. Pirtissä on palkkikatto, joka on viimeksi paperoitu pinkopahvilla 1950-luvulla. Pirtissä on vanha lankkulattia ja vihreäksi maalattu puolipaneli. Vintillä on kesähuone rannanpuoleisessa päässä. Katto on tiilikuvioisella profiilipellillä katettu 1990-luvulla. Aikaisempi katto oli rakennettu 1942-43 Honkolan kartanon betonitiilitehtaan tuotteista. Rakennuksen kuisti on uusittu 1990-luvulla. Myös lahonnut ulkoverhoilun alareuna on sahattu pois ja korvattu pellillä.

Kulttuurihistoriallinen arvo:

Rakennushistoriallinen arvo rakennusperinteinen

Historiallinen arvo asutushistoria

Ympäristöarvo maisemakokonaisuus

Kiinteistö

Soukko

Arvojen perustelu

Hyväkuntoinen päärakennus 1890-luvulta. Rakennuksessa on säilynyt osa kiinteää sisustusta.

Kunto

Hyvä

Tallentaja

Jari Heiskanen, Pirkanmaan maakuntamuseo

20.5.2002

Lisätietoja

Kiinteistö Soukko

Kiinteistö	5	Kiinteistötunnus	887-439-7-158
Rakennustyyppi	asuinrakennus	Rakennus id	10
Nykyinen käyttö	ei käytössä		
Alkuperäinen käyttö	asuminen		
Suunnittelija	Ei tiedossa	Rakentamisaika	
Signeeraus/ vuosiluku		Rakentamisvuosi	
Kerros-luku	1	Rakentamisvuosi- kymmen	1900
Pohjakaava	Paritupa	Rakentamis- vuosisata	1900
Ullakko	☒	Kellari	☐
		Korjausvuodet	1990-I

Perustus Luonnonkivi - harkko

Runko Hirsi

Vuoraus Pystylauta

Katemateriaali Pelti

Katon muoto Satula

Kuisti umpikuisti

Kuistin kattomuoto harjakatto

Kuvaus

Rakennus on hyvin säilynyt vuosisadan alun asussa. Katto on uusittu tiilikuvioisella profiilipellillä 1990-luvulla. Ikkunat ovat vanhaa, puhallettua lasia. Ovet, lattiat, seinät ovat säilyneet vanhassa asussa. Kivijalka on hieman liikkunut.

Eläkemökki liittyy kiinteästi asuinrakennuksen ja navetan muodostamaan pihapiiriin.

Historia

Pihapiirin toinen asuinrakennus on rakennettu ensimmäisen isännän eläkemökikisi 1900-luvun alkupuolella.

Kulttuurihistoriallinen arvo:

Rakennushistoriallinen arvo rakennusperinteinen

Historiallinen arvo asutushistoria

Ympäristöarvo maisemakokonaisuus

Arvojen perustelu Rakennus on hyvin säilynyt esimerkki 1900-luvun vaihteen rakentamisesta ja sosiaalisesta rakenteesta.

Kunto Hyvä

Kiinteistö **Soukko**

Tallentaja

Jari Heiskanen, Pirkanmaan maakuntamuseo

20.5.2002

Lisätietoja

Kiinteistö Soukko

Kiinteistö	5	Kiinteistötunnus	887-439-7-158
Rakennustyyppi	navetta/talli	Rakennus id	11
Nykyinen käyttö	muu käyttö, verstaas		
Alkuperäinen käyttö	maatalous		
Suunnittelija	Ei tiedossa	Rakentamisaika	1900-luvun alkupuoli
Signeeraus/ vuosiluku		Rakentamisvuosi	
Kerros-luku	1	Rakentamisvuosi- kymmen	
Pohjakaava		Rakentamis- vuosisata	1900
Ullakko	☒	Kellari	☐
		Korjausvuodet	

Perustus Lohkokivi

Runko Hirsi,pysty

Vuoraus Pystylauta/vuoraamaton

Katemateriaali Pelti

Katon muoto Harja

Kuisti

Kuistin kattomuoto

Kuvaus

Navetta/talli on rakennettu vuosisadan alkupuolella hakatusta kivistä tehdyille sokkelille. Rannanpuoleinen osa on tehty etupäässä pystyhirrestä, joiden alla on yksi vaakatasossa oleva hirsikerta ja yläpuolella kaksi, joihin pystyhirret on sidottu nurkkaraudolla. Tämä osa on ehkä muuta rakennusta hieman nuorempi. Rakennus on myös osittain tehty vaakahirrestä ja osittain rankorakenteinen, joka on verhoiltu pystylaudoituksella. Kate on oranssin väristä profiilipeltiä. Rakennus on maalattu punaiseksi, lisäksi räystäään aluset on maalattu keltaiseksi. Ikkunoina on käytetty pieniruutuisia ikkunoita.

Historia

Rakennettu 1900-luvun vaihteessa. Nykyään toimii pajana ja varastona.

Kulttuurihistoriallinen arvo:

Rakennushistoriallinen arvo rakennustekninen

Historiallinen arvo

Ympäristöarvo maisemakokonaisuus

Arvojen perustelu Osa Soukon pihapiiriä. Hyvin säilynyt pystyhirsitekniikalla toteutettu navettarakennus. Yksityiskohdat, ikkunat, ovet.

Kiinteistö **Soukko**

Kunto Hyvä

Tallentaja

Jari Heiskanen, Pirkanmaan maakuntamuseo

20.5.2002

Lisätietoja

Soukko maaliskuussa 2002, yleiskuva, vasemmalta: päärakennus, vaarinmökki ja navetta

päärakennus

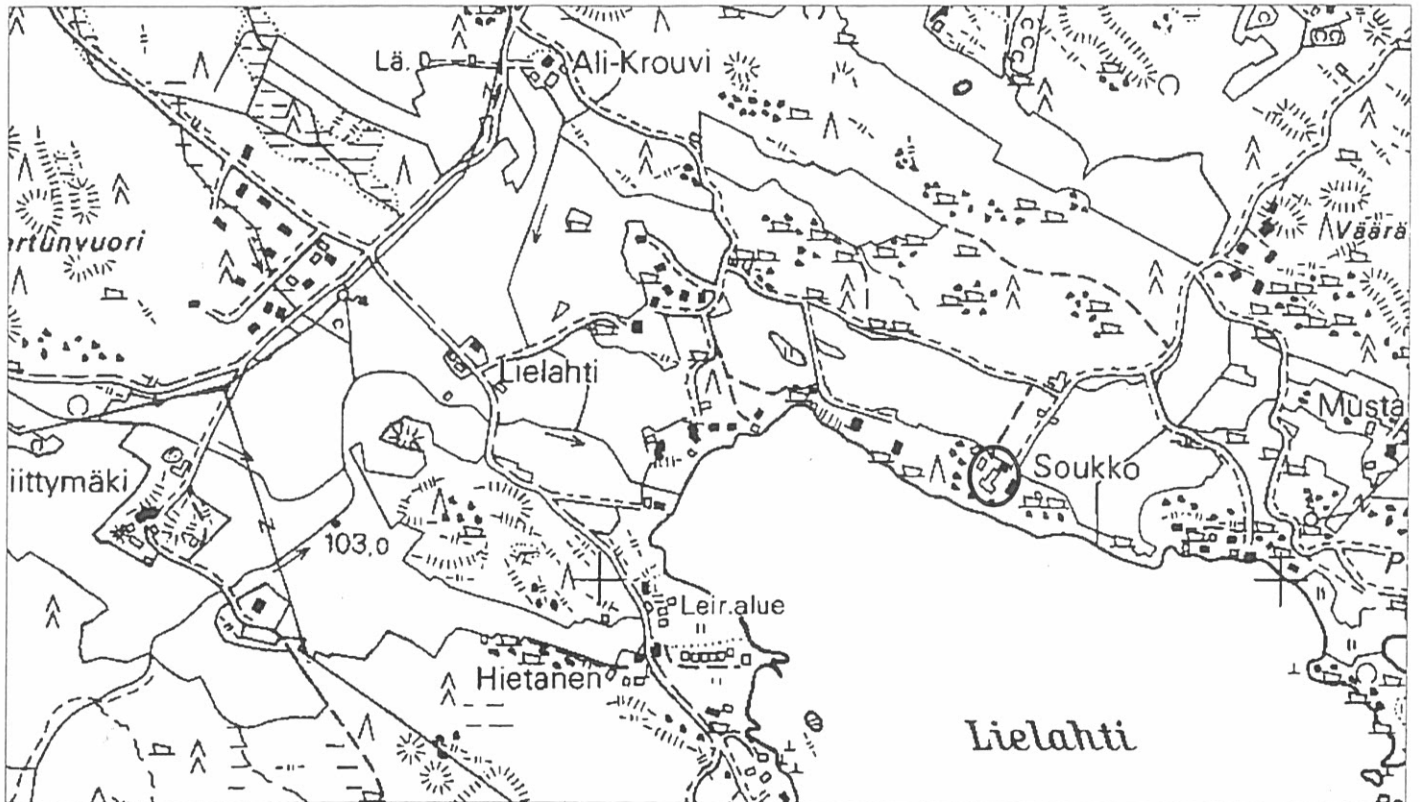
liha-aitta

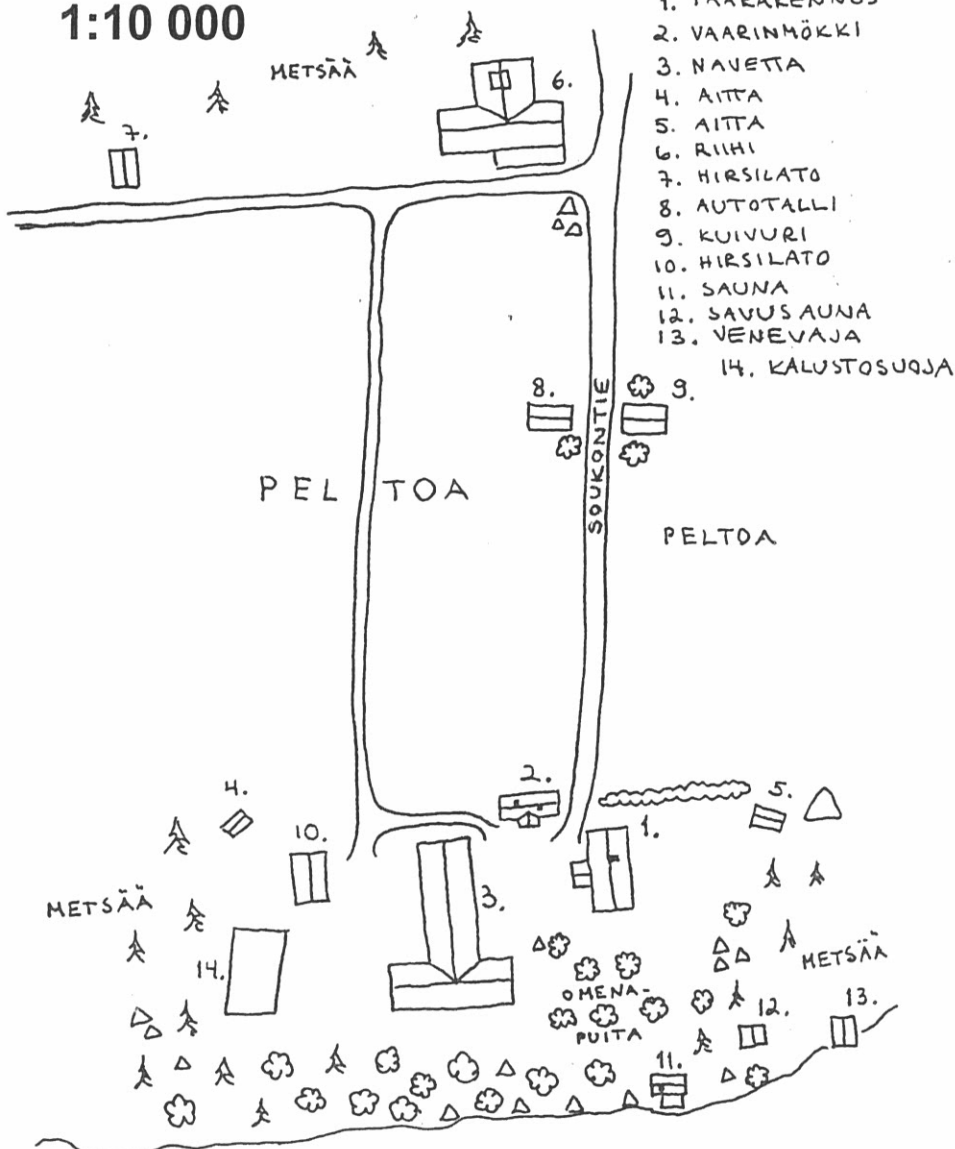
navetta ja eläkemökki

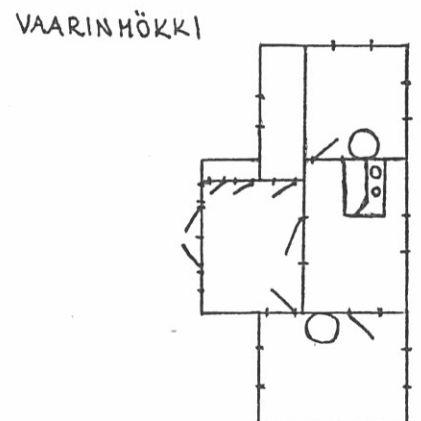
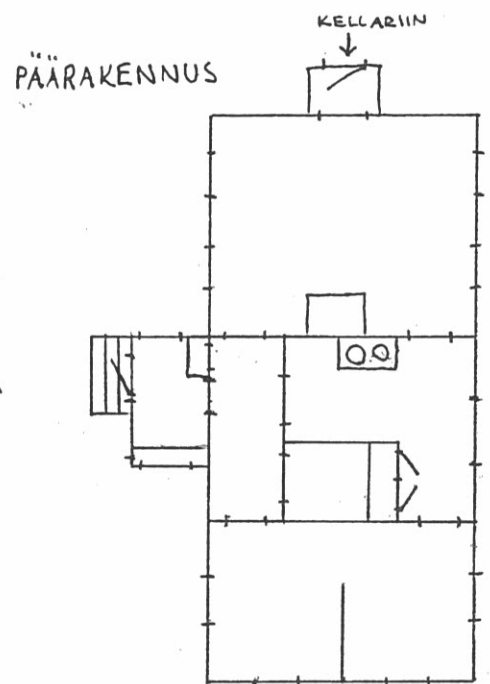
URJALA/ URJALANKYLÄ/ SOUKKO

1:10 000

1. PÄÄRAKENNUS
2. VAARINHÖKKI
3. NAVETTA
4. AITTA
5. AITTA
6. RIIKI
7. HIRSILATO
8. AUTOTALLI
9. KUIVURI
10. HIRSILATO
11. SAUNA
12. SAVUSAUNA
13. VENEVAJA
14. KALUSTOSUJJA

FILMI II/2002

Asuinrakennus
länneestä

... pohjoisesta

... idästä

aitta länneestä

asuinrakennus
etelästä

Vaarinmökki
etelästä

autotalli, kuivuri,
riihi etelästä

Vaarinmökki
luoteesta

Vaarinmökki ja
navetan pääty
länneestä

hirsilato
etelästä

aitta kaillisesta

rantas sauna
pohjoisesta

savusauna
lounaasta

Kalustusaja
kaakosta

navetta
lounaasta

navetan
kaillisnurkka

navetan
ovi

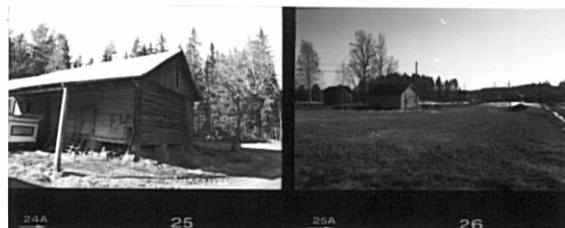
navetan oven
salpa

yleiskuva
etelästä

hirsilato
kaakosta

navetta idästä

riihi kaakosta

yleiskuva luoteesta

Kiinteistö Taka-Uotila

Kunta	Urjala	Kiinteistö id	18
Kylä	Urjalankylä	Kiinteistötunnus	887-439-14-71
Osoite	Kiimankulmantie	Alue	1
Aluetyyppi	haja-asutusalue	Peruskartta	
Kohdetyyppi	vapaa-aika	Itäkoordinaatti	0
Historial. tilatyyppi	osatalo	Pohjoiskoordinaatti	0
Nykyinen tilatyyppi	tila	Inventoitu	-
		Rak lkm	6

Kuvaus

Taka-Uotilan tilan keskus sijaitsee Kiimankulmantien varrella Urjalankylän luoteispuolella. Rakennukset ovat peltojen keskellä, pienellä kumpareella. Rakennuksia ovat asuinrakennus (1800-l, uudistettu n. 1980-l), navetta 1883, aitta 1800-l, ulkovarasto, lato ja kasvihuone.

Vanha tilamiljöö on säilynyt hyvin Taka-Uotilassa. Pihassa on vähän kasvillisuutta. Päärakennuksen eteläpuolella on marjapensaita ja omenapuita. Tien varrella on kuusia ja muutamia koivuja.

Päärakennus on ulkoisesti uudistettu täysin 1900-luvun loppupuolella. Hyvin säilyneitä rakennuksia ovat mm. navetta ja aitta.

Navetan vuosiluku 1883 on hakattu lohkotuista kivistä rakennettuun kivijalkaan. Runko on pitkänurkkainen hirsirakennus, joka on maalattu punaiseksi. Navetta on säilynyt hyvässä kunnossa.

Tilan pellot ovat toisen tilan käytössä.

Historia

Taka-Uotila ja Etu-Uotila muodostavat yhdessä yhden Urjalankylän Uotilan kantatalon, joka mainitaan jo 1539. Uuotilasta on vuonna 1760 erotettu isännän veljelle ns uusi Uotila. Kuninkaankartastossa ovat nähtävissä molemmat tilat nykyisellä paikallaan.

Ympäristö ja pihapiiri

Taka-Uotilaa ympäröi peltomaisema. Tilan kaakkoispuolella, Kiimankulmantien varrella, on suurempi metsäisen mäki, jonka eteläpäässä on Etu-Uotilan tilakeskus Ympäröivät pellot sijaitsevat kaakkois- luode suuntaisesti Rumamäen ja Valkeakankaan välisessä kumpuilevassa laaksossa.

Kaava Seutu/maakuntakaava **Vahvistamis pvm** 1997

Kirjalliset lähteet

Kiinteistörekisteri ja asiakirjat, Pirkanmaan-Satakunnan maanmittaustoimisto, Tampere

Uusjakokartta v. 1932, Hämeen maanmittauslaitoksen arkisto

Aulis Oja, Urjalan talot ja isännät 1539-1870.

Kiinteistö **Taka-Uotila**

Suulliset lähteet

Kulttuurihistoriallinen arvo:

Rakennushistoriallinen arvo

rakennusperinteinen

Historiallinen arvo

asutushistoria

Ympäristöarvo

maisemallisesti keskeinen sijainti

Arvoluokka paikallinen

Perustelu

Tilan rakennuskanta on säilynyt hyvin. Ympäristössä on säilynyt vanhaa agraarimaisemaa.

Lisätietoja

Liitteet

karttaote, asemapiirros

Valokuvat

VII/2002

Inventoija Jari Heiskanen, 22.4.2002
 Pirkanmaan
 maakuntamuseo

10.5.2002

Tallentaja Jari Heiskanen,
 Pirkanmaan
 maakuntamuseo

Taka-Uotila toukokuussa 2002

Yleiskuva eteläpuolelta, oikealta: asuinrakennus, navetta talousrakennuksia, sauna

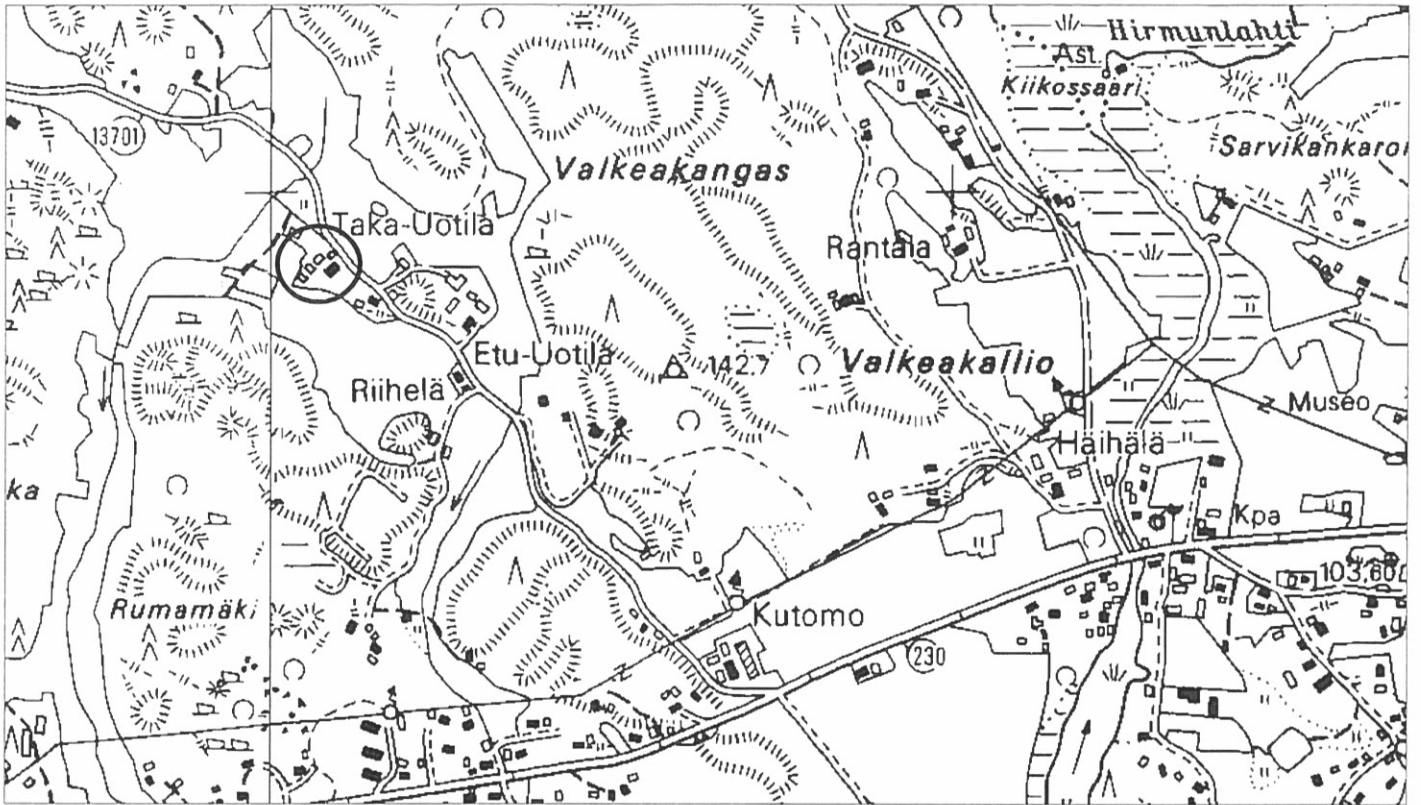

Navetta v. 1883

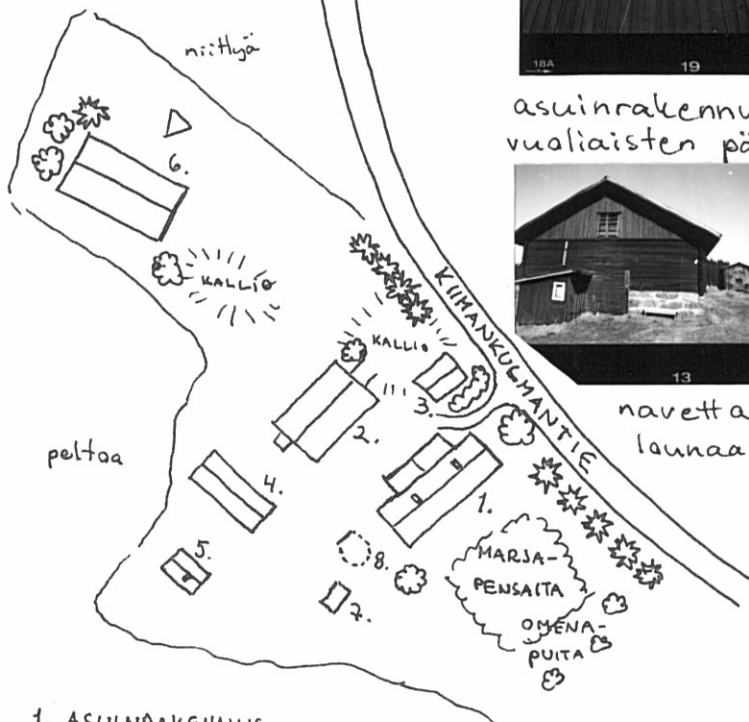
vanha aitta

URJALA/ URJALANKYLÄ/ TAKA-UOTILA

1:10 000

FILMI
VII/2002

1. ASUINRAKENNUS
2. NAVETTA
3. AITTA
4. ULKOVARASTO (ENT. TALLI?)
5. SAUNA
6. LATO
7. KASVIHUONE
8. MAAKELLARI

asuinrakennus
vuoliaisten päät

asuinrakennus
länneestä

yleiskuva
idästä

navetta
lounaasta

... pahjoisesta

yleiskuva
etelästä

navetta idästä

vuosiluku
navetan seinässä

aitta lounaasta

navetan pääty
ja lato
kaakosta

Kiinteistö **Tervämäki**

Kunta	Urjala	Kiinteistö id	13
Kylä	Urjalankylä	Kiinteistötunnus	887-439-2-188
Osoite	Jaakontie	Alue	1
Aluetyyppi	mäkitupa-alue	Peruskartta	
Kohdetyyppi	vapaa-aika	Itäkoordinaatti	0
Historial. tilatyyppi	asutustila	Pohjoiskoordinaatti	0
Nykyinen tilatyyppi	tontti	Inventoitu	1
		Rak lkm	3

Kuvaus

Tervämäki sijaitsee Naurismonmäen pohjoisrinteessä. Rakennukset käsittävät asuinrakennuksen, navetan(1950-l) ja saunan. (1947) Pihapiiri on kivinen ja suurelta osin luonnontilassa.

Historia

Tervämäki, noin 0.8 hehtaaria, on lohkottu Ojalasta v. 1926.

Tervamäessä on asunut 1920-luvulla kansakoulunopettaja Frans Tervämäki joka toimi opettajana Kerkonkoskella.

Hänen jälkeensä rakennuksen omisti vuodesta 1929 alkaen maanviljelijä Josefiina Nautalammi.

Vuonna 1934 rakennuksen osti Juho Paavali ja Alma Järvinen.

Muistitietona kerrotaan, että naapurissa olevan uuden rakennuksen alle olisi jäänyt tervakuoppa. Tontin nimi voi olla peräisin sieltä. Toisaalta ensimmäinen tunnettu omistaja oli myös Tervämäki.

Ympäristö ja pihapiiri

Tervamäeltä on näkymä pohjoipuolen pelloille ja Ojalan tilakeskukseen. Rakennukset ovat Ojalan tilalle vievän tien, Jaakontien varrella. Rinteessä kasvaa metsää, joskin maisema on avoin pohjois ja länsipuolella. Naapurissa on entisen omistajan uusi asuinrakennus. Ojala on 1900-luvun vaihteesta, mutta rakennuskantaa on suuresti uudistettu. Lähistöllä on vain vähän asutusta.

Map-info kartassa näkyvät vielä Tervamäen ja Ojalan välissä rinteessä ollut Ojalan vaarin pirtti, joka talousrakennuksineen purettiin 1990-luvulla.

Kaava Seutu/maakuntakaava **Vahvistamis pvm** 1997

Kirjalliset lähteet

Kiinteistörekisteri ja asiakirjat, Pirkanmaan-Satakunnan maanmittaustoimisto, Tampere

Suulliset lähteet

Järvinen Ensio, haastattelu huhtikuussa 2002

Kiinteistö **Tervämäki**

Järvinen Matti, haastattelu huhtikuussa 2002

Kulttuurihistoriallinen arvo:

Rakennushistoriallinen arvo

rakennusperinteinen

Historiallinen arvo

sosiaalhistoria

Ympäristöarvo

maisemallisesti keskeinen sijainti

Arvoluokka paikallinen

Perustelu

Maisemallisesti keskeiselle paikalle 1900-luvun

Lisätietoja

Liitteet

karttaote, asemapiirros, pohjapiirros

Valokuvat

VI/2002

Inventoija Jari Heiskanen, 22.4.2002
Pirkanmaan
maakuntamuseo

25.4.2002

Tallentaja Jari Heiskanen,
Pirkanmaan
maakuntamuseo

Kiinteistö Tervämäki

Rakennukset

Kiinteistö	13	Kiinteistötunnus	887-439-2-188
Rakennustyyppi	asuinrakennus	Rakennus id	35
Nykyinen käyttö	vapaa-aika		
Alkuperäinen käyttö	asuminen		
Suunnittelija	Ei tiedossa	Rakentamisaika	1900-luvun alku
Signeeraus/ vuosiluku		Rakentamisvuosi	
Kerros-luku	1	Rakentamisvuosi- kymmen	
Pohjakaava	Paritupa	Rakentamis- vuosisata	
Ullakko	☒	Kellari	☐
		Korjausvuodet	1950-l

Perustus Lohkokivi, saumattu
Runko Hirsi
Vuoraus Pystylauta, peiterimoitettu
Katemateriaali Huopa -kolmiorima
Katon muoto Satula
Kuisti avokuisti
Kuistin kattomuoto harjakatto

Kuvaus

Tervämäki on rinteeseen rakennettu asuinrakennus. Pohjoispuolella rakennuksessa on korkea, luonnon- ja lohkotuista kivistä rakennettu kivijalka, joka on osittain auki nurkkakivityyppisesti.

Pitkänurkkainen hirsirunko on verhoiltu peiterimavuorauksella, joka on maalattu punaiseksi, listat ovat valkoiset.

Ikkunat ovat rakennuksen itäpäässä vanhat kansallisromanttistyylliset, jossa T-ikkunoiden yläruutu on jaettu kahdella pystyjaolla kolmeen osaan. Länsipäässä on uudemmat 2-ruutuiset ikkunat.

Rakennus on paritupa, jossa eteisen takana on kamari. Sisäkatot ovat palkkikattoja ja lattioissa on jäljellä vanhoja lankkulattioita.

Historia

Rakennus on todennäköisesti rakennettu 1900-luvun alkupuolella, mahdollisesti tontin lohkomisen aikoihin.

Kiinteistö **Tervämäki**

Rakennusta on saneerattu 1950-luvun alussa. Tällöin länsipään ikkunat vaihdettiin 2-ruutuisiin ja nykyinen ulkoverhoilu tehtiin. Myös länsipään pakarina tunnetun huoneen uunia pienennettiin.

Nykyinen kuisti on rakennettu vuonna 2001.

Kulttuurihistoriallinen arvo:

Rakennushistoriallinen arvo rakennusperinteinen

Historiallinen arvo asutushistoria

Ympäristöarvo maisemallisesti keskeinen sijainti

Arvojen perustelu Tervämäen asuinrakennus kuuluu Naurismonmäelle syntyneeseen asutuskeskittymään. Asuinrakennus on 1900-luvun alkupuolelta ja maisemallisesti näkyvällä paikalla.

Kunto Hyvä

Tallentaja

Jari Heiskanen, Pirkanmaan maakuntamuseo

12.6.2002

Lisätietoja

Tervämäki huhtikuussa 2002

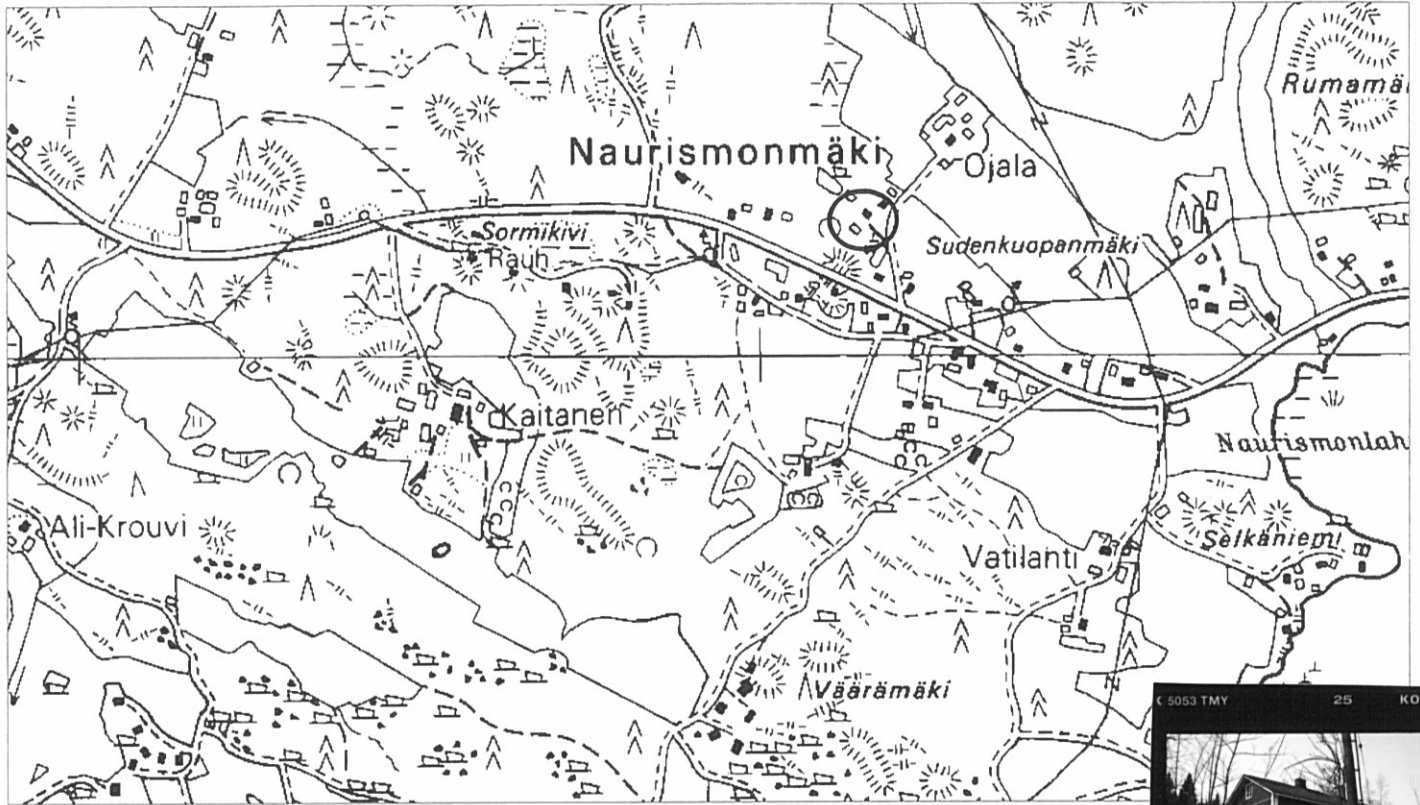

Vasemmalta, navetta, asuinrakennus ja sauna

Tervämäki itäpuolelta kuvattuna.

URJALA/ URJALANKYLÄ/ TERVAMÄKI

1:10 000

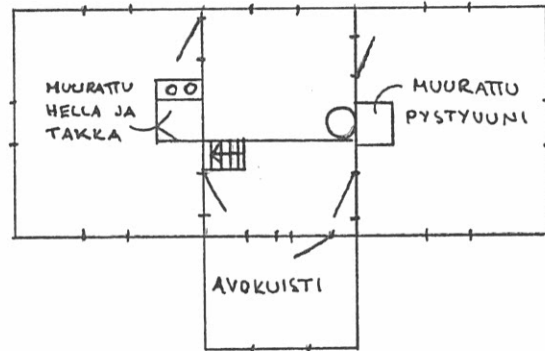
peltoa

1. ASUINRAKENNUS
2. NAVETTA/VARASTO
3. SAUNA

länneestä

FILMI V
2002

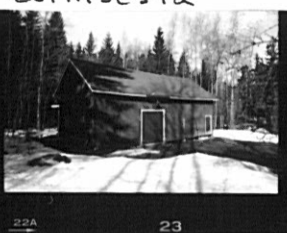

0 4 8 12 14 m

FILMI
VI/2002

yleiskuva luoteesta asuinrakennus sauna etelästä
koillisesta

asuinrakennus
luoteesta

... lounaasta

... kaakasta

navetta idästä

sauna ja
naapuritalo kaakasta

Kiinteistö **Urjanmäki**

Kunta	Urjala	Kiinteistö id	36
Kylä	Urjalankylä	Kiinteistötunnus	887-439-12-69
Osoite	Museotie	Alue	1
Aluetyyppi	muu, museo	Peruskartta	
Kohdetyyppi	kulttuuri	Itäkoordinaatti	0
Historial. tilatyyppi	tontti	Pohjoiskoordinaatti	0
Nykyinen tilatyyppi	tontti	Inventoitu	-
		Rak lkm	8

Kuvaus

Urjanmäki on kotiseutumuseo, johon on siirretty rakennuksia eri puolilta Urjalaa. Pihapiiriin kuuluu kaksi asuinrakennusta, neljä aittaa ja tuulimylly. Lisäksi alueen luoteispäähän on rakennettu korsu, ns Karhukorsu. Alueella on myös maatuneita I maailmansodan aikaisia juoksuautoja.

Historia

Urjanmäki, 0,43 hehtaaria, on lohkottu v. 1956 Nikkilästä.

Urjalan kotiteollisuusseura perusti Urjalan museon 1950. Suurempi asuinrakennus on entinen Metsä-Koivula nimisen tilan vieraspytinki 1700-luvulta. Sisätiloiltaan rakennus on paritupa- tyyppinen; rakennuksen keskitilassa on porstua ja porstuakamari, porstuasta päästään oikealle pakariin ja vasemmalle pirttiin. Pihapiirissä oleva pienempi rakennus on nk. keinutuolinikkarin versta, joka on ollut talon syytinkirakennuksena Salme kylässä. Konttimallinen tuulimyllyrakennus on Haritun Ojantaustan suurtorpasta. Aitat ovat 1700-luvulta. Karhukorsu on rekonstruktio urjalaisten Syvärin rannalle rakentamasta korsusta. Rakennusaika sijoittuu 1950-luvulle. Myöhemmin rakennetta on korjattu painekyllästetyllä puulla.

Ympäristö ja pihapiiri

Urjanmäki sijaitsee vähän matkaa Urjalankylän keskustan koillispuolella olevassa metsäsaarekkeessa. Ympäriällä aukeaa vanha peltomaisema ja Urjalankylä. Lähellä sijaitsevat vanhat Simolan tilakeskukset.

Kaava Seutu/maakuntakaava **Vahvistamis pvm** 1997

Kirjalliset lähteet

Kiinteistörekisteri ja asiakirjat, Pirkanmaan-Satakunnan maanmittaustoimisto, Tampere

Suulliset lähteet

Valo Saikku, haastattelu toukokuussa 2002

Kulttuurihistoriallinen arvo:

Rakennushistoriallinen arvo

rakennusperinteinen

Historiallinen arvo

Kiinteistö **Urjanmäki**

sivistyshistoria

Ympäristöarvo

maisemakokonaisuus

Arvoluokka

Perustelu

Museoalue, ei arvoluokitusta

Lisätietoja

Liitteet

karttaote, asemapiirros

Valokuvat

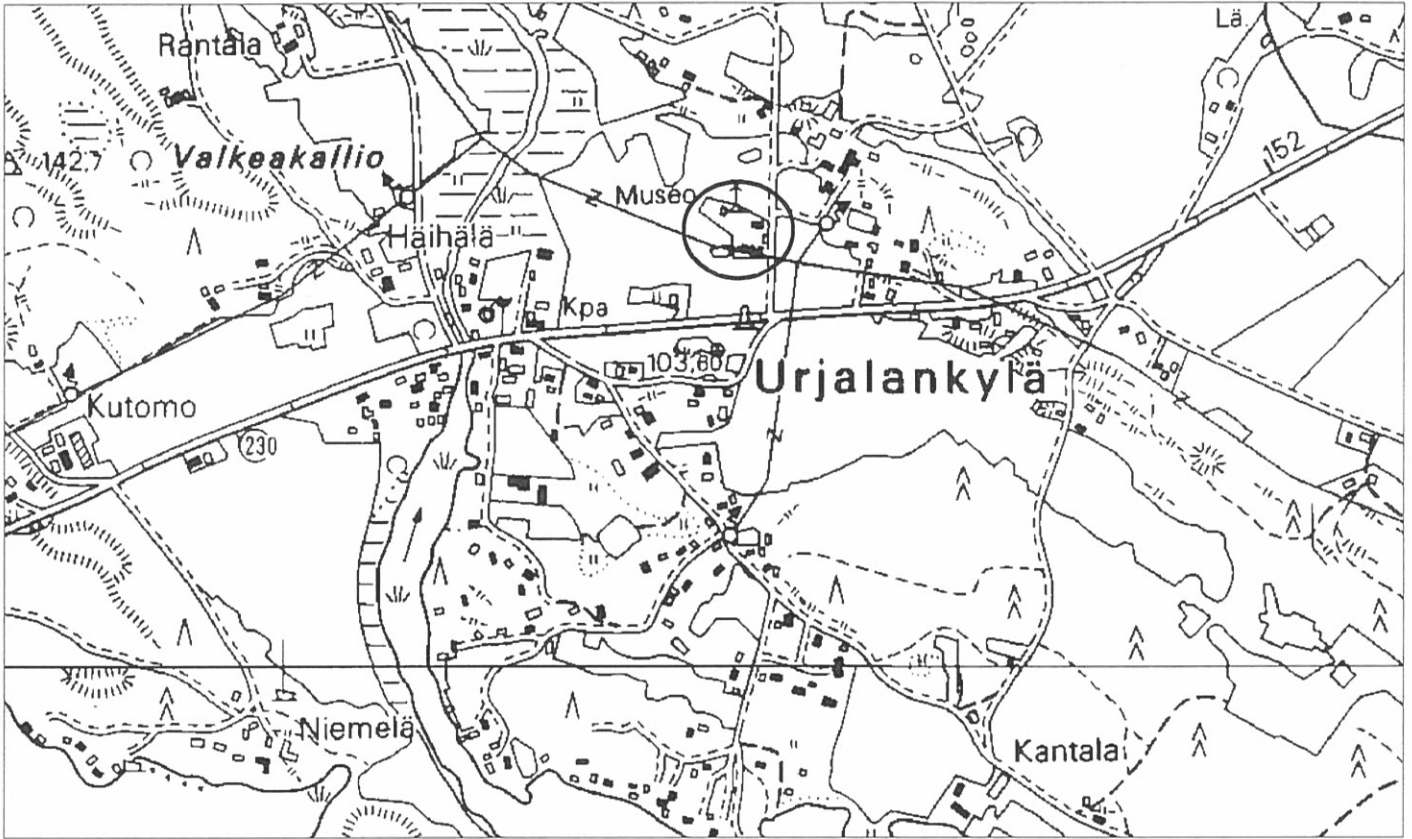
XI/2002

Inventoija	Jari Heiskanen, Pirkanmaan maakuntamuseo	13.5.2002
-------------------	--	-----------

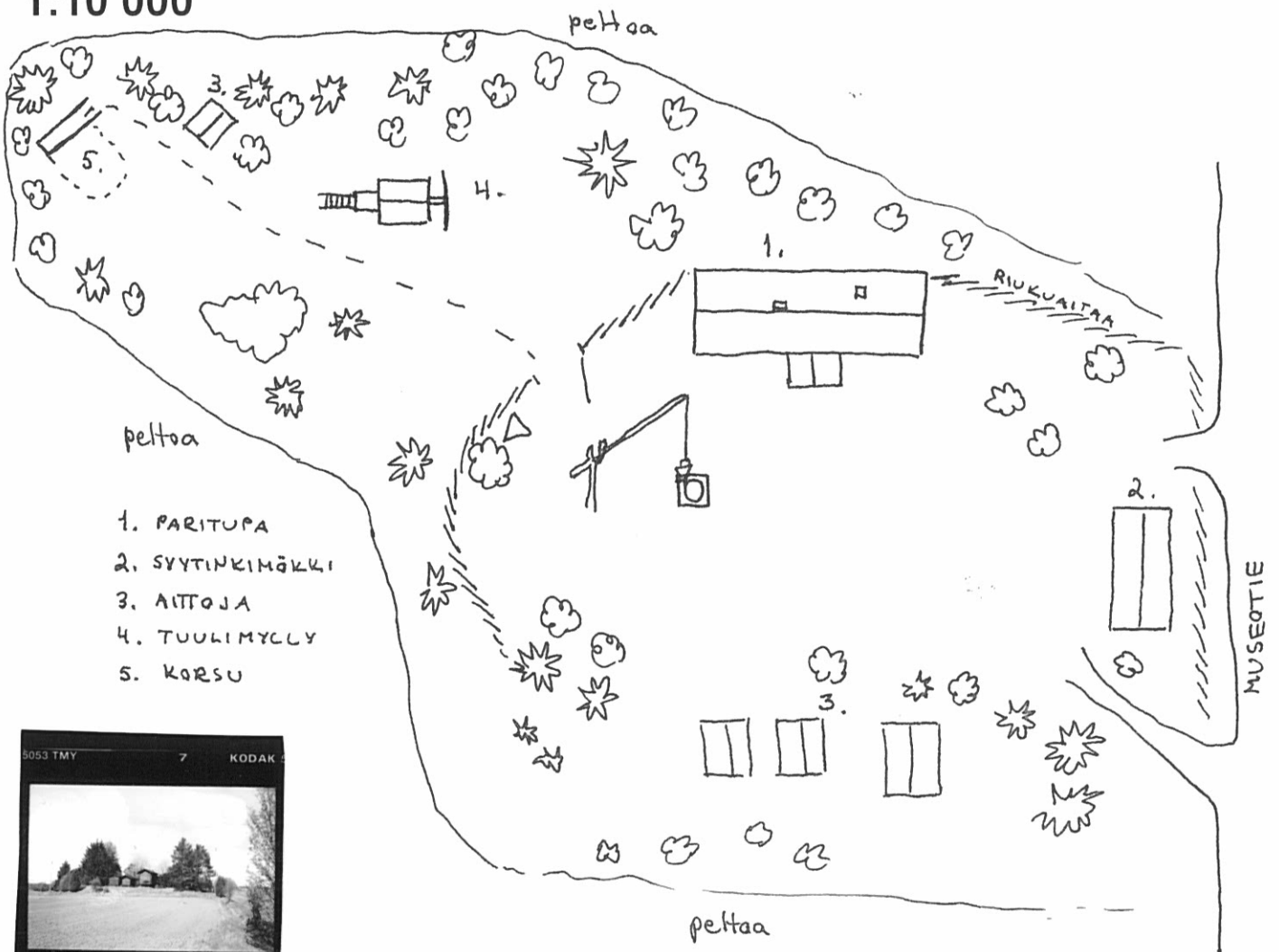
28.5.2002

Tallentaja	Jari Heiskanen, Pirkanmaan maakuntamuseo
-------------------	--

URJALA/ URJALANKYLÄ/ URJANMÄKI (MUSEO)

1:10 000

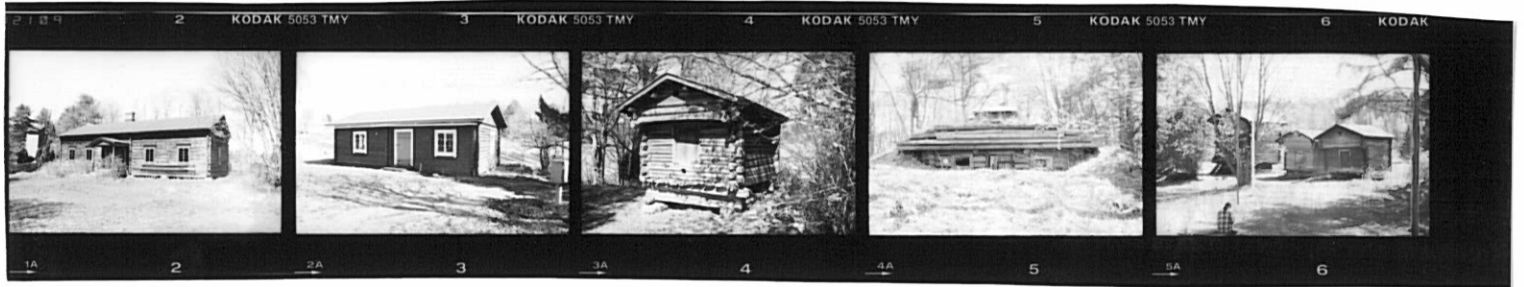
1. PARITUPA
2. SYYTINKIMÖKKI
3. AITTOJA
4. TUULIMYLLY
5. KORSU

Filmi XI/2002

yleiskuva
etelästä

FILMI XI / 2002

Paritupa
eteläp.

syntikimökki
lounasp.

aitta
eteläp.

korsu
länsip.

aitat
luodep.

Kiinteistö Vanha-Astala

Kunta	Ujala	Kiinteistö id	35
Kylä	Urialankylä	Kiinteistötunnus	887-439-878-6
Osoite	Astalantie	Alue	1
Aluetyyppi	kyläkeskusta	Peruskartta	
Kohdetyyppi	asuinkiinteistö	Itäkoordinaatti	0
Historial. tilatyyppi	kantatalo	Pohjoiskoordinaatti	0
Nykyinen tilatyyppi	tontti	Inventoitu	2
		Rak lkm	2

Kuvaus

Vanha Astala sijaitsee Urialankylän keskustan eteläpuolella, Rautamäen päällä. Vanhasta tilakeskuksesta on jäljellä vanhempi asuinrakennus ns. ylipytinki ja puotirivinä tunnettu koristeellinen pitkä talousaitta. Aittarivi on muutettu vapaa-ajan asunnoksi. Rakennuksen ulkonäkö on kuitenkin säilynyt suhteellisen hyvin.

Pihapiiri on loivasti viettävää nurmikenttää, jossa kasvaa vähän koristepensaita. Pihapiirin pohjoislaidalla on 1960-luvulla rakennettu vapaa-ajan asunto .

Historia

Astala on kylän kantataloja. Ensimmäinen maininta jo v. 1539 maakirjassa. Pitkän historiansa ajan Astalalla on sijainnut ainakin kolmessa eri paikassa. Nykyinen, varsinainen Astala niminen tila siirrettiin 1936 Rautamäeltä Kyläsuon Pihlajamäkeen Urialankylän itäpuolelle. Siirron syynä 1930-luvun alussa suoritettu uusjako, jossa Astalassa luovuttiin vähemmän tuottavista ranta-alueista ja keskitettiin lohkot yhtenäiseksi n. 70 peltohehtaaria sisältäväksi viljelysaukeaksi Kyläsuolelle, jonka pihlajamäkeen siirrettiin myös rakennukset v. 1936. Rautamäelle jäi vanhalle isännälle, Juho Astalalle asunnoksi ylipytinki ja puotirivi. Rautamäkeä ennen, 1600-luvulla tilakeskus sijaitsi mäen pohjoispuolella, lähellä Ranta-Nikkilän navettaa. Näistä rakennuksista muistetaan parhaiten päärakennuksen kaksikerroksisuus.

Astala oli varakas talonpoikaistila ja yhteydet paikkakunnan sivistyneistöön olivat tiiviit. 1800-luvulla Astalassa oli säätyläisiä usein kesävieraina ja kaatoipa isäntä Kustaa 1860-luvulla Rautamäeltä puut paremman järvimaiseman saamiseksi. Avoin maisema säilyi kotieläinten avulla vuosikymmeniä. Nykyinen metsämaisema on syntynyt 1930-luvun istusten seurauksena.

Astalan omisti v. 1881 - 1936 Juho Astala, joka rakennutti uuden päärakennuksen v. 1883. Sen lisäksi hänen tiedetään suunnitellen muitakin rakennuksia mm. Häihälä ja Ranta-Nikkilän. Hänen aikanaan Astalan tontilla toimi meijeri, jota hän ja paikkakunnan toinen huomattava karjamies, Juho Kantala isännöivät. Yhteiskunnallisia tehtävissä Juho Astala toimi mm. kunnallislautakunnan esimiehenä, valtiopäivämiehien valitsijamiehenä ja ollen itsekin v. 1904 valtiopäivillä talonpoikaissäädyn jäsenenä.

Ympäristö ja pihapiiri

Kiinteistö **Vanha-Astala**

Rautamáki on metsäinen máki, jossa kasvaa 1930-luvulla istutettuja mántyjä. Máellä on myös runsaasti I maailmansodan aikaisia juoksuautoja. Perinnönjaossa máki on myös jaettu tontteihin, joille on rakennettu vapaa-ajan asuntoja viime vuosikymmeninä.

Kaava Seutu/maakuntakaava **Vahvistamis pvm** 1997

Kirjalliset lähteet

Kiinteistörekisteri ja asiakirjat, Pirkanmaan-Satakunnan maanmittaustoimisto, Tampere

Oja Aulis, Urjalan talot ja isännät 1539-1870

Lounaishämeen kotiseutu- ja museoyhdistyksen vuosikirja XXII 1953, artikkeli Muistikuvia ja asiakirjatietoja Astalan talosta ja suvusta. kirj. Aarne Astala.

Urjalan historia I ja II

Pekka Metsolan keräämä muistitieto, valokuvat ja piirroksset. om. Pekka Metsola.

Suulliset lähteet

Pekka Metsola, haastattelu huhtikuussa 2002.

Kulttuurihistoriallinen arvo:

Rakennushistoriallinen arvo

rakennusperinteinen

Historiallinen arvo

asutushistoria

Ympäristöarvo

maisemakokonaisuus

Arvoluokka maakunnallinen

Perustelu

Kantatilan hyvin säilynyt ja dokumentoitu asuinrakennus vanhalla 1800-luvun alun kylätontilla.

Lisätietoja

887-439-878-6 (?) selvittämätön yhteisalue. Kiinteistöyhtymän omistajat: Seppo Auho, Pekka Metsola, Eva Metsola, Juha Leiviskä, Mai Tero, Raimo Tero ja Christian Zyka

Liitteet

karttaote, asemapiirros, pohjapiirros

Valokuvat

III/2002

Inventoija	Jari Heiskanen, Pirkanmaan maakuntamuseo	15.4.2002
-------------------	--	-----------

Tallentaja	Jari Heiskanen, Pirkanmaan maakuntamuseo	28.5.2002
-------------------	--	-----------

Kiinteistö Vanha-Astala

Rakennukset

Kiinteistö	35	Kiinteistötunnus	887-439-878-6
Rakennustyyppi	asuinrakennus	Rakennus id	36
Nykyinen käyttö	vapaa-aika		
Alkuperäinen käyttö	asuminen		
Suunnittelija	Ei tiedossa	Rakentamisaika	n. 1800/1830/1850-l
Signeeraus/ vuosiluku		Rakentamisvuosi	1807
Kerros-luku	1	Rakentamisvuosi- kymmen	1800
Pohjakaava	Paritupa, kamareill	Rakentamis- vuosisata	1800
Ullakko ☒	Kellari ☒	Korjausvuodet	1830 ja 1890 laajennukset

Perustus Luonnonkivi - kylmämuuraus

Runko Hirsi

Vuoraus Vaakalauta

Katemateriaali Huopa -kolmiorima

Katon muoto Satula

Kuisti lasikuisti

Kuistin kattomuoto 5 lapekatto

Kuvaus

Rakennus on pitkänurkkainen hirsirakennus. Nurkkien ja väliseinien hirrenpäät on suojattu laudoituksella, joka muotoilullaan ja värityksellään jäljittelee klassistista pylvästä. Rakennukseen kuuluu viisikulmainen kuisti, jossa on pieniruutuiset ikkunat.

Rakennus on tehty suurista luonnonkivistä tehdylle sokkelille. Pohjoispäässä on pieni, holvaamaton kellari.

Rakennuksessa on säilynyt vanhoja materiaaleja, lautalattiat, seinissä ja katossa on pinkopahvit, ovia ja uuneja. Pohjoispään pirtissä on 1900-luvun alusta erittäin kaunis, rapattu jugend- tyylinen uuni ja vanha linoleum- lattia.

Vanha kahden rakennuksen erillien historia näkyy hyvin vintillä, jossa molempien rakennusten päätykolmiot on rakennettu hirrestä, kuten myös vuoliaiset.

Historia

Rakennuksen pohjoispää, pirtti ja kaksi kamaria ovat rakennettu aivan 1800-luvun alussa. Rakentajana oli talon uusi isäntä Heikki Heikinpoika, joka tuli Taipaleen Jonkalta kotivävyksi taloon. Hänen poikansa Juho Heikinpoika rakennutti eteläpään

Kiinteistö **Vanha-Astala**

kaksi huonetta on rakennettu hiukan matalempina 1830-luvulla. Tällöin rakennusten väliin jäi avoin sola. Juho Jaakonpoika meni naimisiin Juho Heikinpojan lesken, Ulrika Eleonoran kanssa v. 1842. Rakennukset uuden isännän aikana 1840/50-luvulla, jolloin solaan tuli porstua ja ja porstua peräkamari. Tässä yhteydessä rakennus verhoiltiin ensin suurilla koivutuohilevyillä ja 10 tuuman puolipontulla vaakalaudoituksella. Samalla ikkunaukot tehtiin yhdenmuotoisiksi. Rakennus sai myös 5-kulmaisen kuistin Kuistin ikkunoiden muistellaan olleen aikaisemmin pieniruutuisia ja värillisellä lasilla, sinisellä, punaisella ja kellanruskealla, lasitetut. Myöhemmin kuistin sivuikkunat on korvattu 6-ruutuisilla ikkunoilla.

Rakennusten yhdistämisen aikaan purettiin yli-pytingin vierestä vanhempi, 1700-luvulla rakennettu Astalan ensimmäinen asuinrakennus Rautamäellä.

Uudemman rakennuksen ns. alapytingin (1883) valmistumisen jälkeen ylipytingissä toimi eteläpäässä mm. pakari ja myöhemmin pohjoispää toimi renkitupana.

Rakennusta on korjattu 1900-luvun lopulla. Tällöin eteläpään seinää ja rakennuksen pohjoispään alla olevaa kellaria on jouduttu tukemaan rauta/betoni vahvistuksilla. Lasikuistin pieniruutuinen koristeikkuna on tehty uudestaan vanhan mallin mukaan. Vanhaa ulkoverhoilua on uusittu myös. Värinä on säilytetty vanha keitetty punamulta, keltaisella taitettuna.

Kulttuurihistoriallinen arvo:

Rakennushistoriallinen arvo rakennusperinteinen

Historiallinen arvo henkilöhistoria

Ympäristöarvo maisemallisesti keskeinen sijainti

Arvojen perustelu Vanha kantatalon päärakennus, jossa on säilynyt runsaasti erilaisia kerrostumia rakenteissa ja sisätiloissa. Korjauksissa on pyritty säilyttämään rakennuksen alkuperäinen ulkoasu.

Kunto Hyvä

Tallentaja

Jari Heiskanen, Pirkanmaan maakuntamuseo

Lisätietoja

Kiinteistö Vanha-Astala

Kiinteistö	35	Kiinteistötunnus	887-439-3-103
Rakennustyyppi	aitta	Rakennus id	43
Nykyinen käyttö	vapaa-aika		
Alkuperäinen käyttö	varastointi		
Suunnittelija	Ei tiedossa	Rakentamisaika	1800-luvun loppu
Signeeraus/ vuosiluku		Rakentamisvuosi	
Kerros-luku	1	Rakentamisvuosi- kymmen	
Pohjakaava		Rakentamis- vuosisata	1800
Ullakko	☒	Kellari	☐
		Korjausvuodet	1960-l

Perustus Luonnonkivi - harkko

Runko Hirsi

Vuoraus Pystylauta, peiterimoitettu

Katemateriaali Pelti -tiilijäljitelmä

Katon muoto Satula

Kuisti

Kuistin kattomuoto

Kuvaus

Aittarivi on rakennettu rinteeseen kiviharkoista hyvin teydylle yhtenäiselle sokkelille. Runko hirrestä ja verhoilu on pystylautaa peiterimoin. Väri on punainen, listat, kuistin kannatintolpat ja ristikkoaita ovat valkoiset. Rakennuksen pohjoispuolen sivun keskellä on kuistimainen sisennys, jonka kannatinpylväiden yläosan tuet ovat koristeelliset.

Ikkunat ovat 6-ruutuiset, lisäksi länsipään päätykolmiossa on saman tyylinen koristeikkuna kuin ylipytingissä.

Ikkunoita on lisätty rakennukseen sen käyttötarkoituksen muuttumisen jälkeen. Alun perin rakennuksessa on ollut aittoja, joissa on säilytetty tavaraa ja mankelia. Asuinkäyttöön rakennus on muutettu 1960-l

Historia

Rakennettu aitaksi 1800-luvun lopulla.

Kulttuurihistoriallinen arvo:

Rakennushistoriallinen arvo

Historiallinen arvo asutushistoria

Kiinteistö **Vanha-Astala**

Ympäristöarvo maisemallisesti keskeinen sijainti

Arvojen perustelu Suuri, vanhan kantatilan aittarakennus 1800-luvun lopulta.
Muutoksista huolimatta vanhaa rakennetta on säilynyt.

Kunto Hyvä

Tallentaja

Hannele Kuitunen, Pirkanmaan maakuntamuseo

2.7.2002

Lisätietoja Rakennuksen omistaa Juha Leiviskä.

Vanha-Astala huhtikuussa 2002

Ylipytinki itäpuolelta kuvattuna

Salin uuni

eteinen

puotirivi

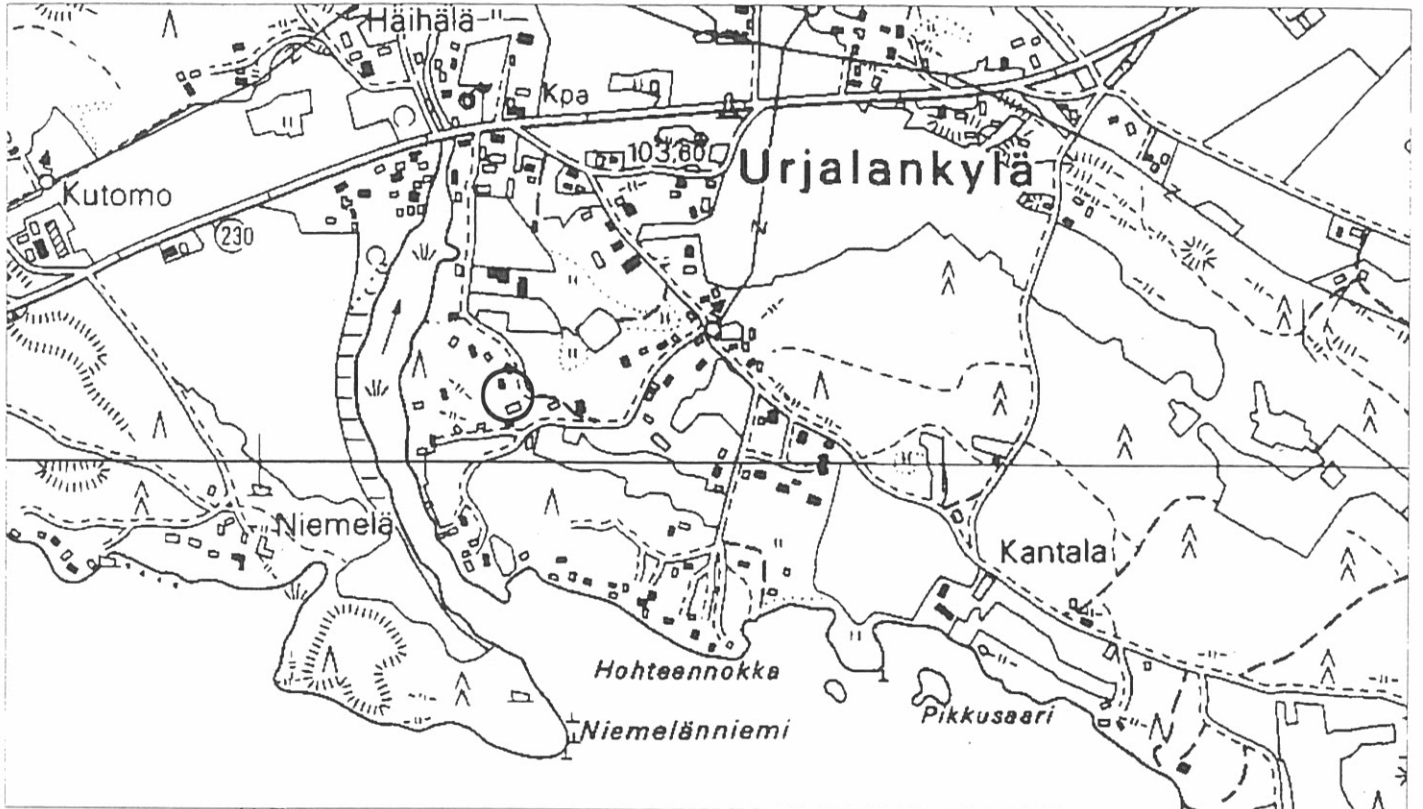

*Vanha-Astala Papinmäeltä kuvattuna 1900-luvun vaihteessa.
Vasemmalta: vanha pytinki, puotirivi, uusi asuinrakennus
ja navetta*

Puotirivin länsipäätty

URJALA/ URJALANKYLÄ/ VANHA-ASTALA

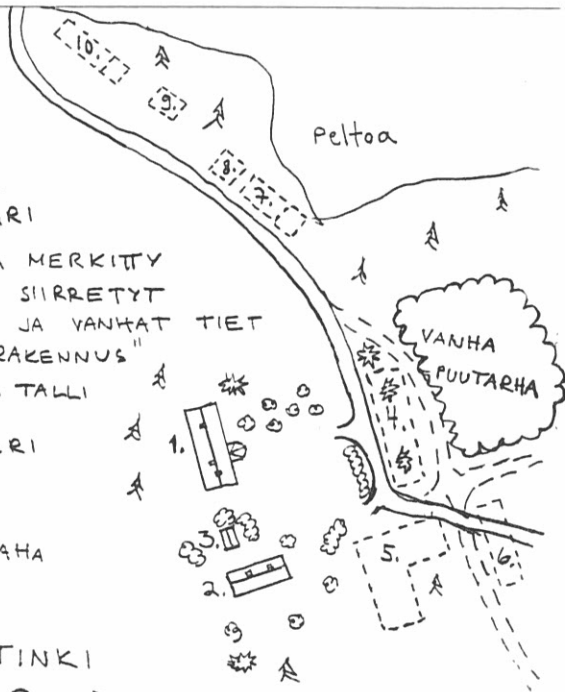

1:10 000

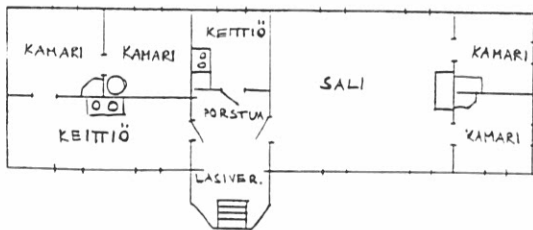
1. YLIPYTINKI
2. PUOTIRIVI
3. HAAKELLARI

KATKOVIIVALLA MERKITY
PURETUT / POIS SIIRRETYT
RAKENNUKSET JA VANHAT

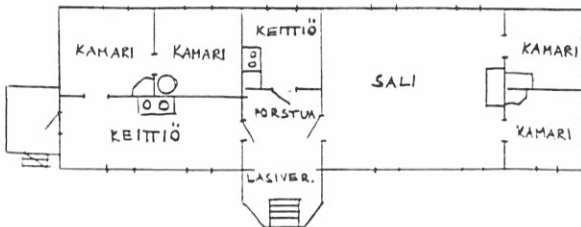
4. "UUSI PÄÄRAKENNUS"
5. NAVETA JA TALLI
6. VAJA
7. RATA-SLUTERI
8. AITTA
9. RIIHI
10. SIRKKELISÄHA

YLIPYTINKI
1930 →

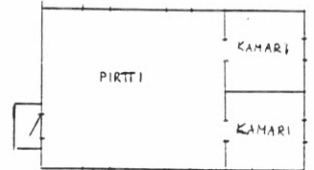
1935-1940 → 1990

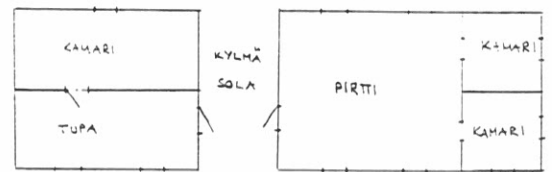
HUUTOS 1940 KORJATTU 1935-1936

YLIPYTINGIN
KEHITYS
1803 - 1990

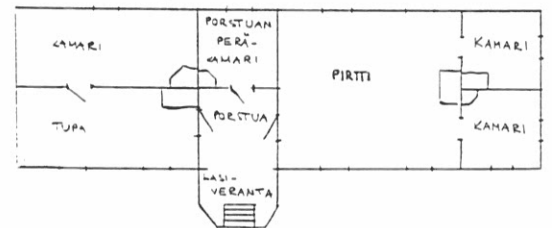
1803 (1807?) → 1830-LUKU

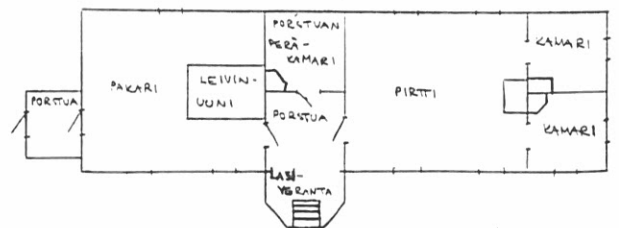
1830-LUKU → n. 1850

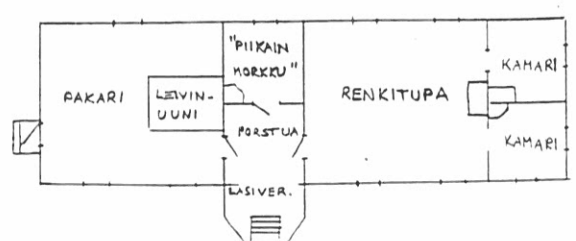
n. 1850 → 1890 (1900?)

1890 → 1920

n. 1920 → 1935

FILMI III / 2002

YLI-PYTINKI IDÄSTÄ

ETELÄSTÄ

LÄNNESTÄ

POHJOISESTA

KUISTI

POHJOISESTA

SALIN OVI

SALI

VANHA KEITTIÖ

YLEISKUVA IDÄSTÄ

Uudempi KEITTIÖ

ETELÄPÄÄN KAMARIN SEINA

KAMARIN KAKLUUNI

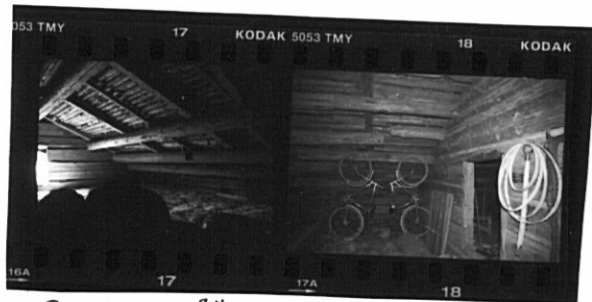
ETEISEN KEITTIÖ OVI

POHJOISPÄÄN KATTORAKENTEITA

POHJOISPÄÄN KATTORAKENTEITA

POHJOISPÄÄN VUONIAIS KATTOA

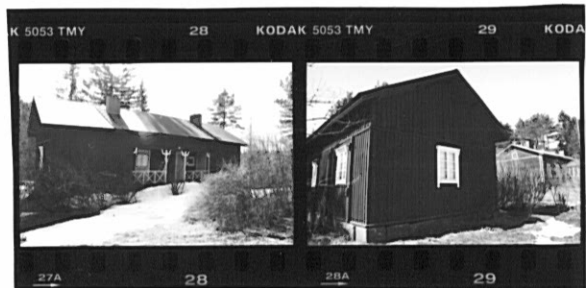
POHJOISPÄÄN ENTISEN ETELÄPÄÄTY KATTOVUONIAISIN JATKO

Puotirivi ETELÄSTÄ

Puotirivi LÄNNESTÄ

Puotirivi Pohjoisesta

Puotirivi IDÄSTÄ

Kiinteistö **Vanha-Helin**

Kunta	Urjala	Kiinteistö id	22
Kylä	Urjalankylä	Kiinteistötunnus	887-439-51-10
Osoite	Punkalaitumentie	Alue	1
Aluetyyppi	kyläkeskusta	Peruskartta	
Kohdetyyppi	asuinkiinteistö	Itäkoordinaatti	0
Historial. tilatyyppi	tontti, lukkarila	Pohjoiskoordinaatti	0
Nykyinen tilatyyppi	tontti	Inventoitu	1
		Rak lkm	3

Kuvaus

Vanha-Helin sijaitsee Sakastin ja joen välissä Urjalankylän keskustassa. Pienellä tontilla ovat asuinrakennus, sauna ja vaja. Asuinrakennus on kylän vanhin asuttu rakennus. Vanhin osa on 1700-luvun loppupuolelta. Nykyisin rakennus on vapaa-ajan käytössä.

Pihapiirissä on nurmikkoa ja muutamia koristekasveja. Joen rannassa kasvaa lehtipuita. Kirkkomaalla kasvaa suuria kuusia.

Historia

Vanha-Helinin tontti, 0,130 hehtaaria, on lohkottu Kirkkomaasta v. 1996.

Asuinrakennus on rakennettu 1700-luvun loppupuolella. Se on tarkoitettu lukkarin puustelliksi kirkon ollessa Urjalankylässä. Kirkko siirrettiin Laukeelaan v. 1806. Lukkarin jälkeen rakennuksessa asuivat siltavouti Steen ja hänen vävynsä, Nuutajärven lasitehtaan pykmestari Aleksanteri Helin. Heidän jälkeen rakennuksessa asui Aleksanterin ja Amalia Kustaavan Heliinin poika Johan Alfred, joka oli puuseppänä mm. liris- tehtaassa Porvoossa ja Turussa Bomanilla. Hän avioitui opettajatar Olga Aleksandra Markkulan kanssa ja asettui Urjalankylään. Hänen kuolemansa jälkeen rakennuksessa asui hänen leskensä, etupäässä kesäisin. Talvisodan aikana rakennukseen sijoitettiin siirtolaisperhe. Jatkosodan aikana talo toimi Koulutuskeskuksen esikuntakomppanian majoitus- ja työtiloina. Sotien jälkeen rakennus siirtyi Urjanheimon suvun haltuun. Rakennus oli tyhjiillään 1950-luvulla. Vuodesta 1960 rakennuksen omisti Osmo ja Anna Urjanheimo

Ympäristö ja pihapiiri

Rakennus sijaitsee lähellä joen rantaa. Naapurissa on kirkkomaata, jossa on sakasti ja kiviaitaa. Tontin ja Punkalaitumentien varressa on vapaapalokunnan rakennus, ns. pruuttahuone.

Kaava Seutu/maakuntakaava **Vahvistamis pvm** 1997

Kirjalliset lähteet

Kiinteistörekisteri ja asiakirjat, Pirkanmaan-Satakunnan maanmittaustoimisto, Tampere

Suulliset lähteet

Leena Urjanheimo, haastattelu huhtikuussa 2002

Kulttuurihistoriallinen arvo:

Kiinteistö **Vanha-Helin**

Rakennushistoriallinen arvo

rakennusperinteinen

Historiallinen arvo

asutushistoria, sosiaalihistoria, kirkkohistoria

Ympäristöarvo

maisemallisesti keskeinen sijainti

Arvoluokka maakunnallinen

Perustelu

Vanha kylätontti, joka liittyy kylän kirkkohistoriaan.

Lisätietoja

Liitteet

karttaote, asemapiirros, pohjapiirros

Valokuvat

VIIII/2002

Inventoija	Anne Uosukainen, Pirkanmaan maakuntamuseo	30.4.2002
		5.6.2002

Tallentaja	Jari Heiskanen, Pirkanmaan maakuntamuseo
-------------------	--

Kiinteistö Vanha-Helin

Rakennukset

Kiinteistö	22	Kiinteistötunnus	887-439-51-10
Rakennustyyppi	asuinrakennus	Rakennus id	37
Nykyinen käyttö	vapaa-aika		
Alkuperäinen käyttö	asuminen		
Suunnittelija	Ei tiedossa	Rakentamisaika	1700,
Signeeraus/ vuosiluku		Rakentamisvuosi	
Kerros-luku	1	Rakentamisvuosi- kymmen	
Pohjakaava	Paritupa	Rakentamis- vuosisata	1700
Ullakko ☒	Kellari ☐	Korjausvuodet	1810-l 1947, 1970, 1990

Perustus Nurkkakivet, luonnonkivimuuri

Runko Hirsi

Vuoraus Lomalauta

Katemateriaali Pelti- aalto

Katon muoto Satula

Kuisti umpikuisti

Kuistin kattomuoto harjakatto

Kuvaus

Nurkkakiville rakennettu hirsirakennus. Ulkoverhoilu punaiseksi maalattua lomalautaa. Kuistin alaosa vaakakeilaponttilautaa, yläosa lomalaudoitus. Väri on keltainen, rakennuksen listat ovat valkoiset.

Historia

Asuinrakennus on rakennettu 1700-luvun loppupuolella. Alkuperäinen rakennus on käsittänyt vain kaksi huonetta. Näistä toinen (nyk pakari) on ilmeisesti ollut savupirttinä, josta muistona löytyy vielä tukitut lakeisaukot. Kirkon siirryttyä Laukeelaan v. 1806 laajensi siltavouti Steen tai Aleksanteri Helin rakennusta. Tässä yhteydessä länsipäähän rakennettiin huone, eteinen, porstuan peräkamari ja kuisti. Sotien jälkeen, vuonna 1947 rakennusta saneerattiin ja purettiin itäisen pään kammari. Sen alla sanotaan olleen kellari, jossa olisi säilytetty kirkon ehtoollisviinejä. Huoneen tilalle rakennettiin rankorakenteinen verstaas, johon sisäänkäynti oli ulkoa, pihan puolelta. Se purettiin 1970-luvulla, samalla tehtiin nykyinen ulkoverhoilu. Myös Ikkunoita uusittiin ja ikkuna-aukkoja suurennettiin. Viimeisin uudistus on 1990-luvulta, jolloin länsipään huoneen yläpuolelle rakennettiin makuutilaa, lisättiin haukkaikkuna ja panelikatto.

Kiinteistö **Vanha-Helin**

Rakennus on alun perin ollut pitkänurkkainen, mutta nurkat on sahattu pois.

Kulttuurihistoriallinen arvo:

Rakennushistoriallinen arvo rakennusperinteinen

Historiallinen arvo asutushistoria

Ympäristöarvo maisemallisesti keskeinen sijainti

Arvojen perustelu Asuinrakennus 1700/1800-luvulta. Historiaa tiedetään.

Kunto Hyvä

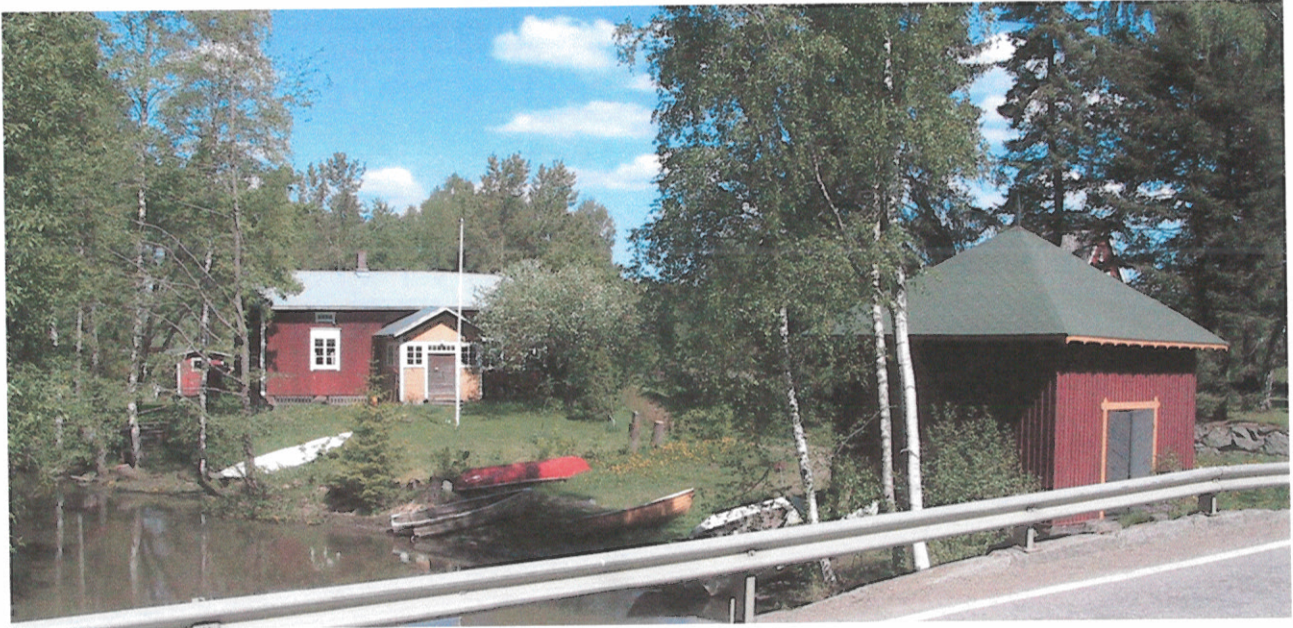
Tallentaja

Jari Heiskanen, Pirkanmaan maakuntamuseo

13.6.2002

Lisätietoja

Vanha-Helin toukokuussa 2002

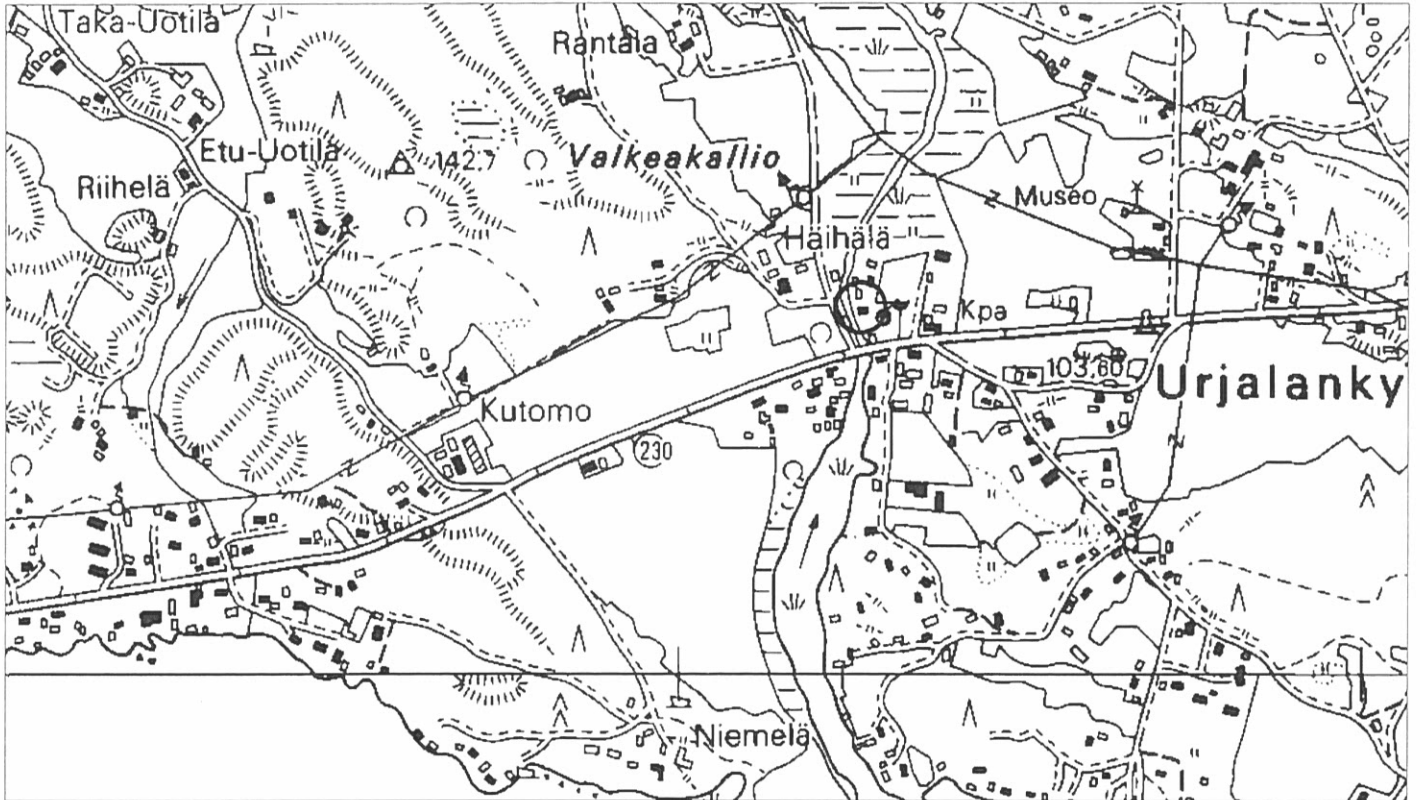

Silta, joki, Vanha-Helin ja Pruuttahuone

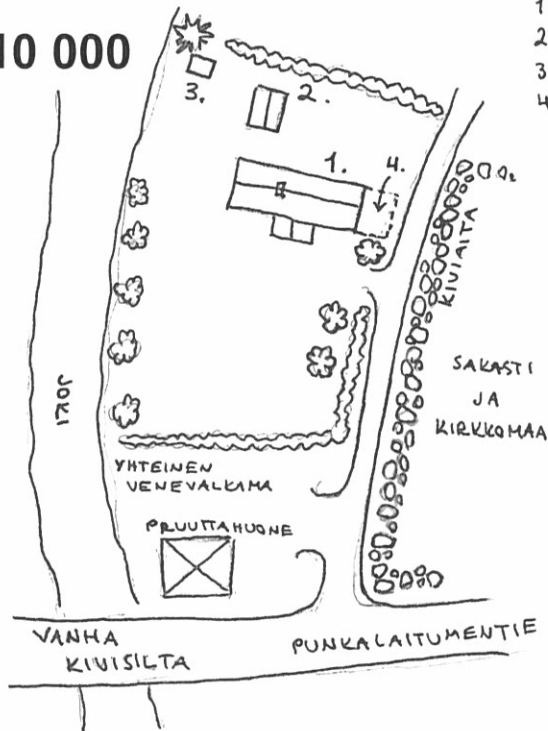

Vanha-Helin huhtikuussa 2002, eteläpuolelta kuvattuna

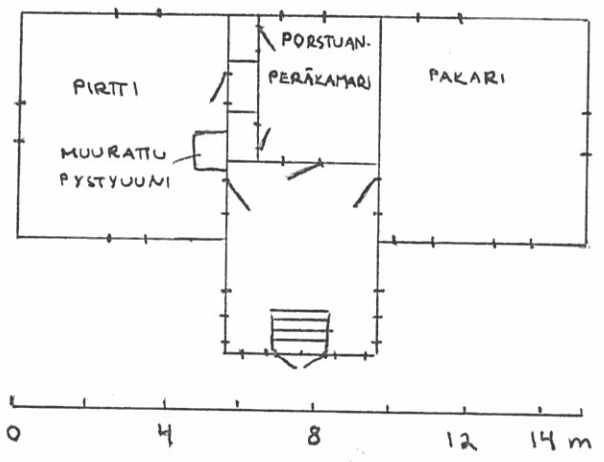
URJALA/ URJALANKYLÄ/ VANHA-HELIN

1:10 000

1. ASUINRAKENNUS
2. SAUNA
3. VAJA
4. PURETUN VERSTASHUONEEN KIVIJALKA

FILMI VIII / 2002

asuinrakennus etelästä ... idästä ... kaillisesta ... lännestä ovi porstuasta pirttiin

Kiinteistö **Vastamäki**

Kunta	Ujala	Kiinteistö id	44
Kylä	Uralankylä	Kiinteistötunnus	887-439-2-21
Osoite	Punkalaitumentie	Alue	1
Aluetyyppi	haja-asutusalue	Peruskartta	
Kohdetyyppi	asuinkiinteistö	Itäkoordinaatti	0
Historial. tilatyyppi	mäkitupa	Pohjoiskoordinaatti	0
Nykyinen tilatyyppi	tontti	Inventoitu	1
		Rak lkm	2

Kuvaus

Vastamäki sijaitsee Uralankylän itäpuolella vanhan tielinjan varrella pienessä metsäisessä niemessä peltojen keskellä. Tontilla on pieni paritupa tyyppinen asuinrakennus 1900-luvun vaihteesta ja sotien jälkeen rakennettu navetta.

Vanha pihapiiri on säilynyt, avointa heinäniittyä, muutamia marjapensaita.

Historia

Vastamäki on lohkottu Yli-Simolasta v. 1926. Tontilla oli tällöin kaksi rakennusta, omistajaksi merkittiin Emil Lempinen.

Ympäristö ja pihapiiri

Ympäriällä aukeavat laajat peltoaukeat. Kapealla harjanteella kasvaa etupäässä lehtipuuta. Lähistöllä on suurehkoja kuoppia, ehkä rakentamiseen tai peltoihin käytettyä maa-ainesta. Vanhaa tielinjausta reunustavat koivut.

Uusi, juuri ennen sotia rakennettu Punkalaitumentie kulkee eteläpuolen pelloilla.

Kaava Seutu/maakuntakaava **Vahvistamis pvm** 1997

Kirjalliset lähteet

Kiinteistörekisteri ja asiakirjat, Pirkanmaan-Satakunnan maanmittaustoimisto, Tampere

Suulliset lähteet

Kulttuurihistoriallinen arvo:

Rakennushistoriallinen arvo

rakennusperinteinen

Historiallinen arvo

sosiaalihistoria

Ympäristöarvo

maisemallisesti keskeinen sijainti

Kiinteistö **Vastamäki**

Arvoluokka paikallinen

Perustelu

Vanhan tielinjan varteen jäänyt pieni paritupa vuosisadan vaihteesta. Ympäristö, tielinjaus hyvin säilyneet.

Lisätietoja**Liitteet**

karttaote, asemapiirros, pohjapiirros

Valokuvat

II/2002

Inventoija Jari Heiskanen, 29.4.2002
Pirkanmaan
maakuntamuseo

28.5.2002

Tallentaja Jari Heiskanen,
Pirkanmaan
maakuntamuseo

Kiinteistö Vastamäki

Rakennukset

Kiinteistö	44	Kiinteistötunnus	887-439-2-21
Rakennustyyppi	asuinrakennus	Rakennus id	38
Nykyinen käyttö	vapaa-aika		
Alkuperäinen käyttö	asuminen		
Suunnittelija	Ei tiedossa	Rakentamisaika	1800-luku
Signeeraus/ vuosiluku		Rakentamisvuosi	
Kerros-luku	1	Rakentamisvuosi- kymmen	
Pohjakaava	Paritupa	Rakentamis- vuosisata	1800
Ullakko	☒	Kellari	☐

Korjausvuodet

Perustus	Nurkkakivet
Runko	Hirsi, ranko
Vuoraus	Pystylauta, peiterimoitettu
Katemateriaali	Huopa -saumattu
Katon muoto	Satula

Kuisti

Kuistin kattomuoto

Kuvaus

Matalille nurkkakiville rakennettu pieni mökki on pitkänurkkainen hirsirakennus. Nurkat ovat laudoituksella suojatut. Rakennuksen väri on punainen, listat valkoiset. Pohjoispäässä on rankorakenteinen huone, josta on sisäänkäynti rakennukseen.

Rakennuksen sisäkattona on palkkikatto, pirtissä pinkopahvi.

Historia

Vanha hirsiosa on mahdollisesti 1800-luvulta.

Kulttuurihistoriallinen arvo:

Rakennushistoriallinen arvo rakennusperinteinen

Historiallinen arvo sosiaalihistoria

Ympäristöarvo maisemallisesti keskeinen sijainti

Arvojen perustelu Vanha tilattoman väestön/mäkitupa asuminen maisemallisesti keskeisellä paikalla. Sijaitsee vanhan, käytöstä pois jääneen raitin varrella.

Kiinteistö **Vastamäki**

Kunto Hyvä

Tallentaja

Jari Heiskanen, Pirkanmaan maakuntamuseo

13.6.2002

Lisätietoja

Vastamäki huhtikuussa 2002

Vasemmalta, navetta, asuinrakennus ja vanha tielinjaus

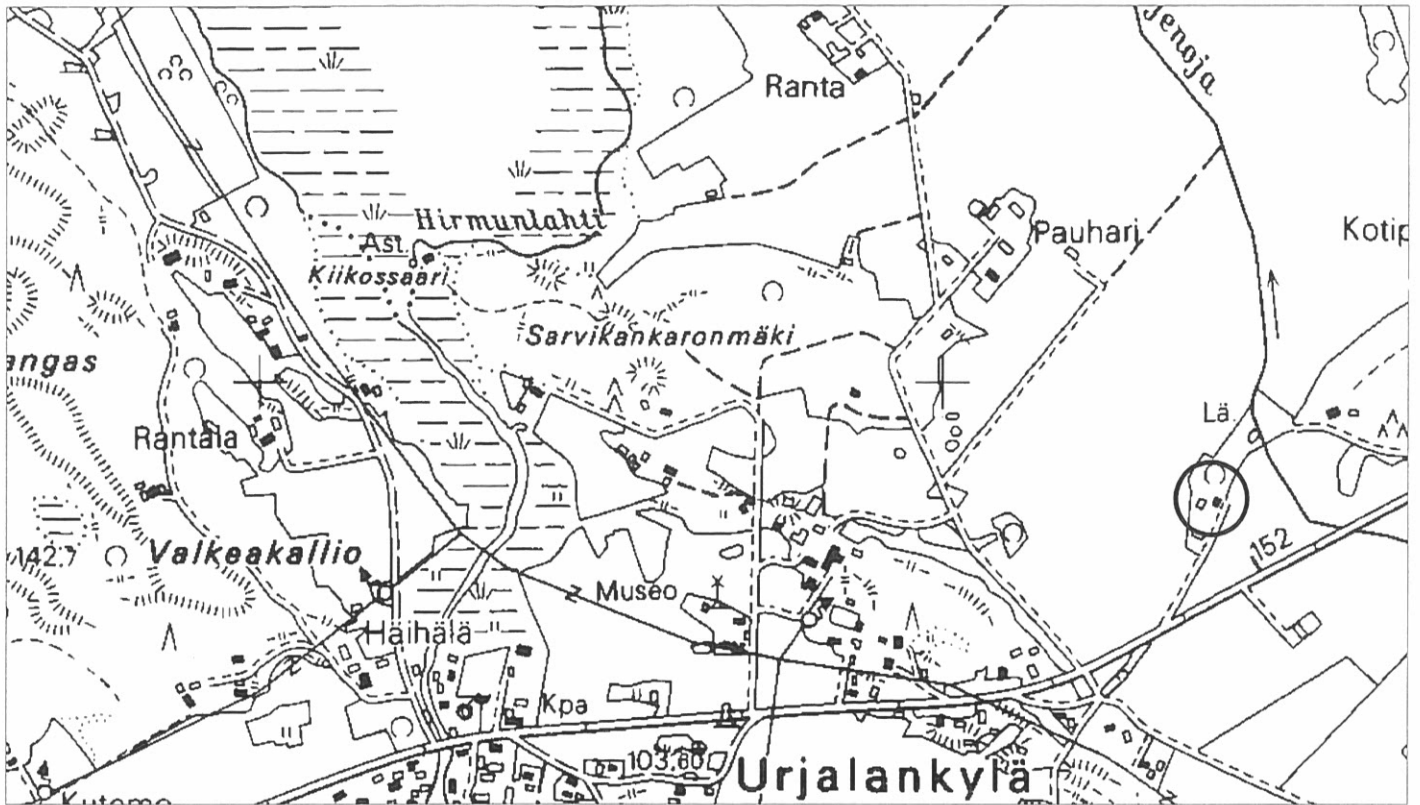
navetta lännestä

asuinrakennus lounaasta

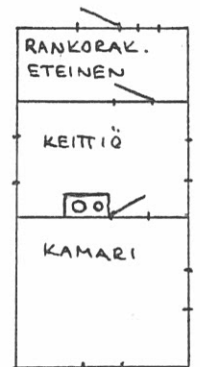
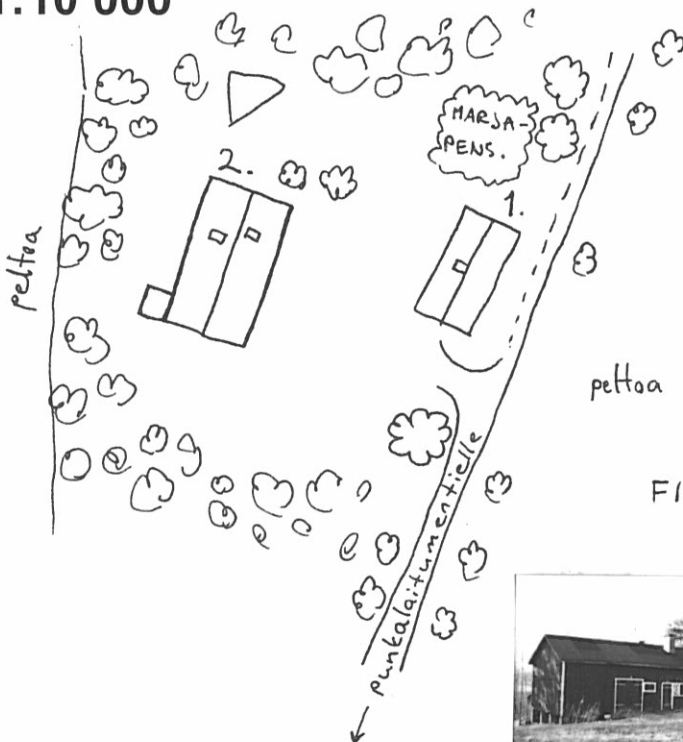

URJALA/ URJALANKYLÄ/ VASTAMÄKI

1:10 000

- 1. ASUINRAKENNUS
- 2. SAUNA / ELÄINSUOJA / LATO

FILMI II/2002

0 2 4m

ulkoraken-
nuksesta

asuinrakennus
lounaasta

gleisku-
va kaakosta

asuinrakennus
kaakosta

... koillisesta

vanha tie
koillisesta

asuinrakennus
lännessä

Kiinteistö **Vatilahti**

Kunta	Urjala	Kiinteistö id	8
Kylä	Urjalankylä	Kiinteistötunnus	887-439-10-167
Osoite	Mustalahdentie 29 31720 Urjalankylä	Alue	1
Aluetyyppi	haja-asutusalue	Peruskartta	
Kohdetyyppi	asuinkiinteistö	Itäkoordinaatti	0
Historial. tilatyyp	torppa	Pohjoiskoordinaatti	0
Nykyinen tilatyyp	tila	Inventoitu	-
		Rak lkm	6

Kuvaus

Vatilahden tila sijaitsee Naurismonmäen eteläpuolella pienellä kumpareella, pellon laidassa. Mustalahdentie kulkee pihapiirin läpi. Tilakeskuksessa ovat seuraavat rakennukset: asuinrakennus (1800-l, uudistettu ja laajennettu 1900-luvun loppupuolella), navetta (1957), aitta (1800-l), ulkorakennus/autotalli, sauna(1953), suuli(1900-l), leikkimökki ja maakellari (1962).

Rakennuskannan yleisilme syntynyt 1950-luvun jälkeen.

Mustalahdentie kulkee pihapiirin läpi. Pihassa nurmikkoja, omenapuita, marjapensaita.

Vanhin säilynyt rakennus on kaunis, otsallinen ja poskellinen aitta 1800-luvulta. Kivijalka on yhtenäinen, säännöllisistä hakatuista kivistä tehty. Hirsissä siirtomerkintöjä. Aitan oven koristeellinen lukko sepän tekemä.

Historia

Vatilahti on perustettu 1850-luvulla Nuutajärven torpaksi. Lopullisesti se on lohkottu Immalasta vuonna 1925.

Ympäristö ja pihapiiri

Pellot ovat rakennusten itäpuolella kaakkois- luoteissuunnassa. Näkymät Naurismonmäkeen ja Rutajärvelle. Rannassa uutta mökkiasutusta.

Kaava Seutu/maakuntakaava **Vahvistamis pvm** 1997

Kirjalliset lähteet

Kiinteistörekisteri ja asiakirjat, Pirkanmaan-Satakunnan maanmittaustoimisto, Tampere

Aulis Oja, Urjalan talot ja isännät 1539-1870.

Suulliset lähteet

Kulttuurihistoriallinen arvo:

Rakennushistoriallinen arvo

Historiallinen arvo

Kiinteistö **Vatilahti**

asutushistoria

Ympäristöarvo

maisemallisesti keskeinen sijainti

Arvoluokka maisemallinen/historiallinen

Perustelu

Entinen Nuutajärven suurtorppa 1850-luvulta pienellä kumpareella peltojen laidassa.

Lisätietoja

Liitteet

karttaote, asemapiirros,

Valokuvat

IV/2002

Inventoija	Jari Heiskanen, Pirkanmaan maakuntamuseo	22.4.2002
		12.6.2002

Tallentaja	Jari Heiskanen, Pirkanmaan maakuntamuseo
-------------------	--

Vatilahti, yleiskuva lännestä huhtikuussa 2002

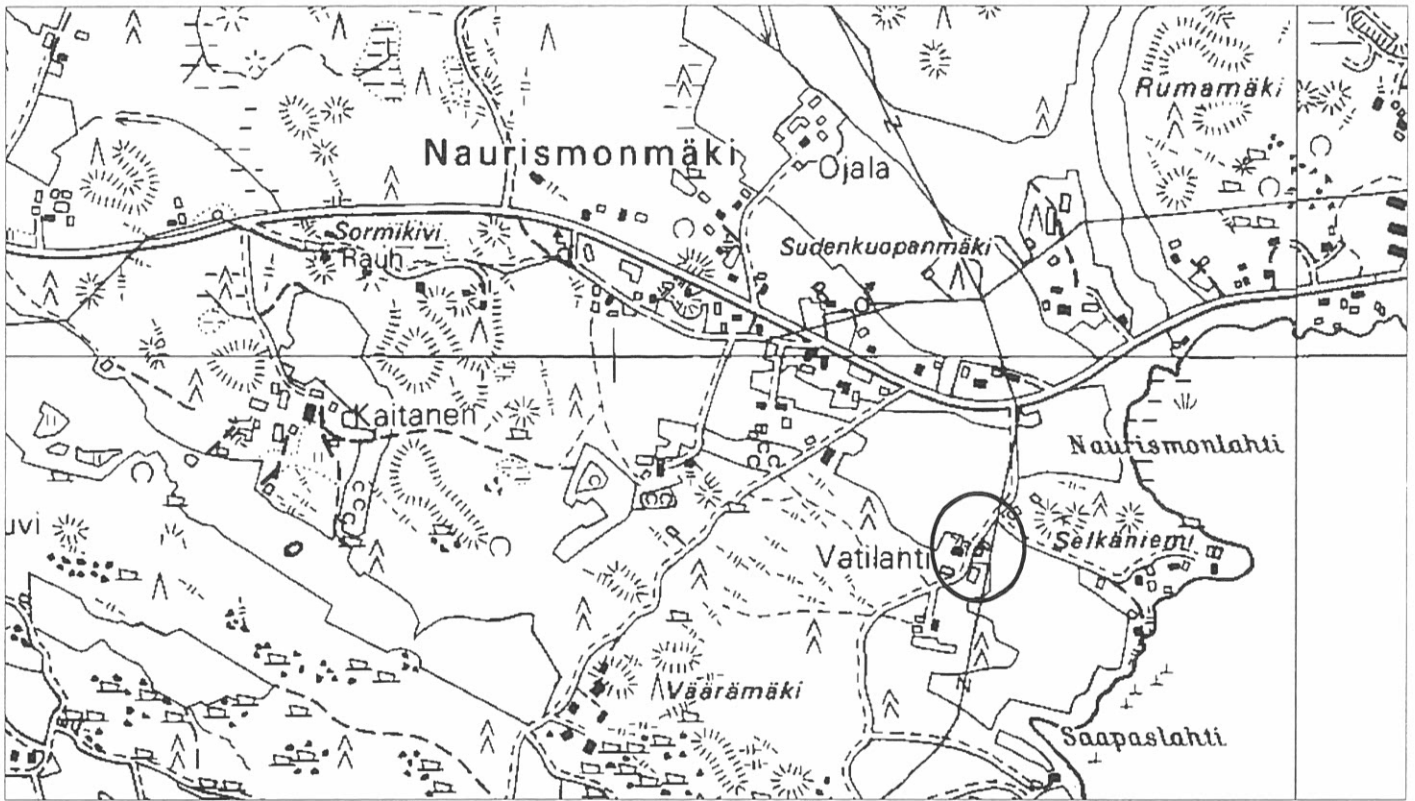

Vasemmalta: navetta, päärakennus, sauna ja aitta

Alla: aitta ja aitan ovi

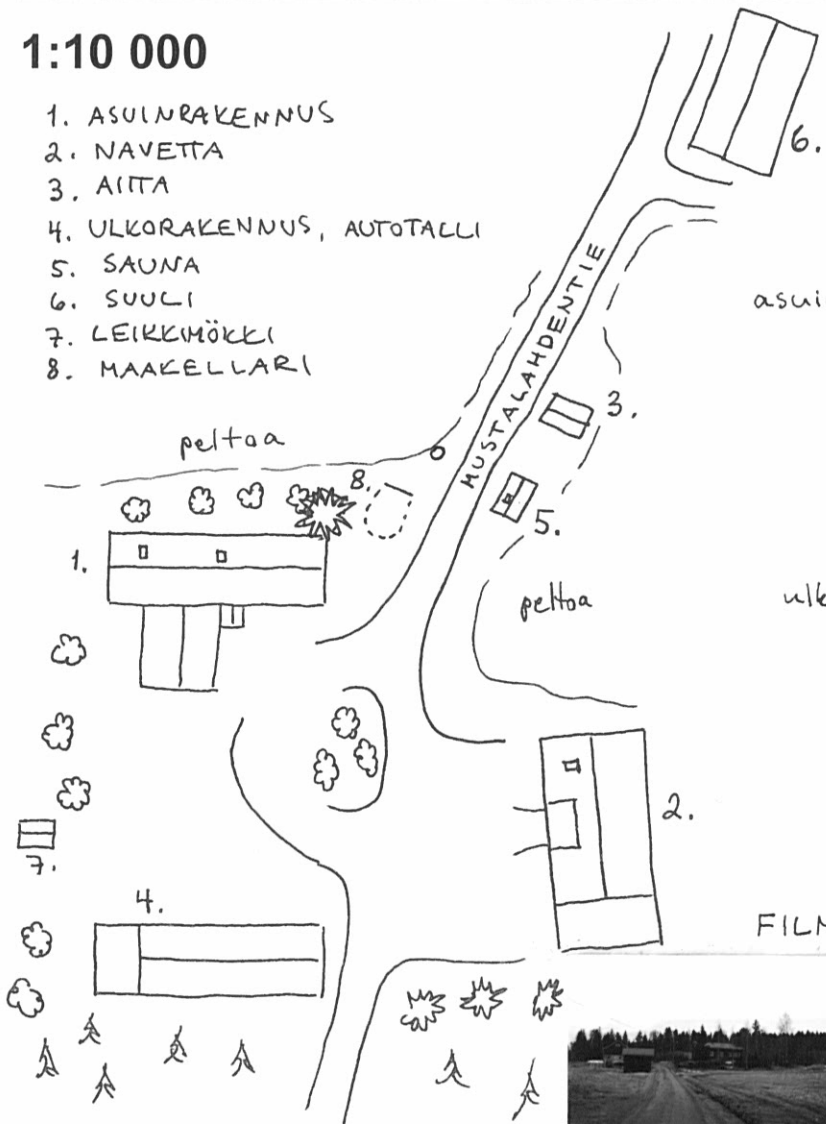
URJALA/ URJALANKYLÄ/ VATILAHTI

FILMI V/2002

1:10 000

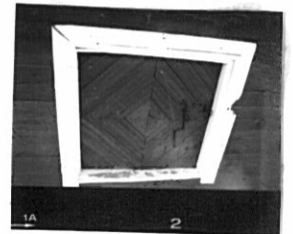
1. ASUINRAKENNUS
2. NAVETTA
3. AITTA
4. ULKORAKENNUS, AUTOTALLI
5. SAUNA
6. SUULI
7. LEIKKIMÖKKI
8. MAKELLARI

asuinrakennus kaakosta navetta pohjoisesta

ulkorakennus kaillisesta yleiskuva lännestä

aitan ovi

FILMI IV/2002

yleiskuva kaillisesta

aitta kaillisesta

... lännestä

FILMI V/2002

yleiskuva idästä

suuli lounaasta

Kiinteistö Viertola

Kunta	Urjala	Kiinteistö id	20
Kylä	Urjalankylä	Kiinteistötunnus	887-439-9-24
Osoite	Yntäläntie 8	Alue	1
Aluetyyppi	kyläkeskusta	Peruskartta	
Kohdetyyppi	varastointi	Itäkoordinaatti	0
Historial. tilatyyppi	mäkitupa	Pohjoiskoordinaatti	0
Nykyinen tilatyyppi	tontti	Inventoitu	1
		Rak lkm	1

Kuvaus

Viertola sijaitsee Urjalankylän keskustan länsipuolella olevien peltoaukean pohjoisreunassa, metsäisen mäen laidassa. Tontilla on jäljellä vain asuinrakennus Rakennusta vastapäätä ollut pieni navetta/kanala/sauna purettiin 1990-l. Naapurissa olevan Vuorelan omistajat omistavat myös Viertolan.

Historia

Viertola on lohkottu Häihälästä v. 1927.

Samassa yhteydessä on lohkottu myös naapurin Viertolan ja Vuorelan tontit. Rakennukset muodostavat pienen asutuskeskittymän metsän laidassa.

Viertolassa on asunut ennen sotia kelloseppä A Kauhanen. Hänen jälkeen Lyyli Peltonen asui n. 50 vuotta talossa, aina 1980-l puoleen väliin.

Ympäristö ja pihapiiri

Eteläpuolella aukeaa kylän peltoaukeat, joiden keskeltä kulkee Punkalaitumentie. Pohjoispuolella nousee metsäinen ja kivinen Valkeakallio. Tontin itäpuolella, pellon laidassa on 1900-luvu alkupuolella rakennettu Päivölä ja pohjoispuolella 1960-luvulla rakennettu Vuorela. Pohjoispuolella Viertolan vanha pihapiiri on hävinnyt ja muuttunut Vuorelan parkkipaikaksi. Tontin eteläosassa on muinaisjäännöksiä.

Kaava Seutu/maakuntakaava Vahvistamis pvm 1997

Kirjalliset lähteet

Kiinteistörekisteri ja asiakirjat, Pirkanmaan-Satakunnan maanmittaustoimisto, Tampere

Uusjakokartta v. 1932, Hämeen maanmittauslaitoksen arkisto

Suulliset lähteet

Helminen Anja, haastattelu huhtikuussa 2002

Kulttuurihistoriallinen arvo:

Rakennushistoriallinen arvo

Kiinteistö **Viertola**

rakennusperinteinen

Historiallinen arvo

asutushistoria

Ympäristöarvo

maisemallisesti keskeinen sijainti

Arvoluokka paikallinen

Perustelu

Osa rakennusryhmää, joka on syntynyt vuosisadan alkupuolella pellon laitaan. Rakennukset ja maisema hyvin säilyneet 1900-luvun alun muodossa.

Lisätietoja

Liitteet

karttaote, asemapiirros, pohjapiirros

Valokuvat

VII/2002 VII/20002

Inventoija Jari Heiskanen, 29.4.2002
 Pirkanmaan
 maakuntamuseo

28.5.2002

Tallentaja Jari Heiskanen,
 Pirkanmaan
 maakuntamuseo

Kiinteistö Viertola

Rakennukset

Kiinteistö	20	Kiinteistötunnus	887-439-9-24
Rakennustyyppi	asuinrakennus	Rakennus id	39
Nykyinen käyttö	varastointi		
Alkuperäinen käyttö	asuminen		
Suunnittelija	Ei tiedossa	Rakentamisaika	1900-luvun alkupuoli
Signeeraus/ vuosiluku		Rakentamisvuosi	
Kerros-luku	1	Rakentamisvuosi- kymmen	
Pohjakaava	Paritupa	Rakentamis- vuosisata	1900
Ullakko ☒	Kellari ☒	Korjausvuodet	

Perustus Luonnonkivi - harkko

Runko Hirsi, ranko

Vuoraus Pystylauta, peiterimoitettu

Katemateriaali Pelti- aalto

Katon muoto Satula

Kuisti umpikuisti

Kuistin kattomuoto pulpettikatto

Kuvaus

Loivaan rinteeseen rakennettussa Vietolassa on eteläpuolella kiviharkoista rakennettu korkea ja hyvin tehty kivijalka. Pohjoispuolella riittävät nurkkakivet. Länsipäähän on rakennettu pieni kellari, jossa on vahvat kiviseinät. Lyhytnurkkaista hirsistä paritupaa on laajennettu tekemällä pohjoispuolelle rankorakenteinen pieni huone/varasto, johon kulku on kuistilta.

Sisätiloissa on säilyneet vanhat lankkulattiat, pinkopahvit seinässä ja palkkikattol Ulko-ovi on lautarakenteinen pariovi, jonka yläpuolella on pieniruutuinen matala ikkuna.

Historia

Viertola on rakennettu todennäköisesti 1900-luvun alkupuolella. Rakennuksessa on huomiota herättävän hyvä kivijalka ja -kellari. Ammattimiehen työtä. Vrt. Häihälän kivijalka.

Kulttuurihistoriallinen arvo:

Rakennushistoriallinen arvo rakennusperinteinen

Historiallinen arvo

Kiinteistö **Viertola**

Ympäristöarvo maisemallisesti keskeinen sijainti

Arvojen perustelu Kohtalaisessa kunnossa oleva 1900-luvun alun mökki

Kunto Kohtalainen

Tallentaja

Jari Heiskanen, Pirkanmaan maakuntamuseo

12.6.2002

Lisätietoja

Viertola toukokuussa 2002

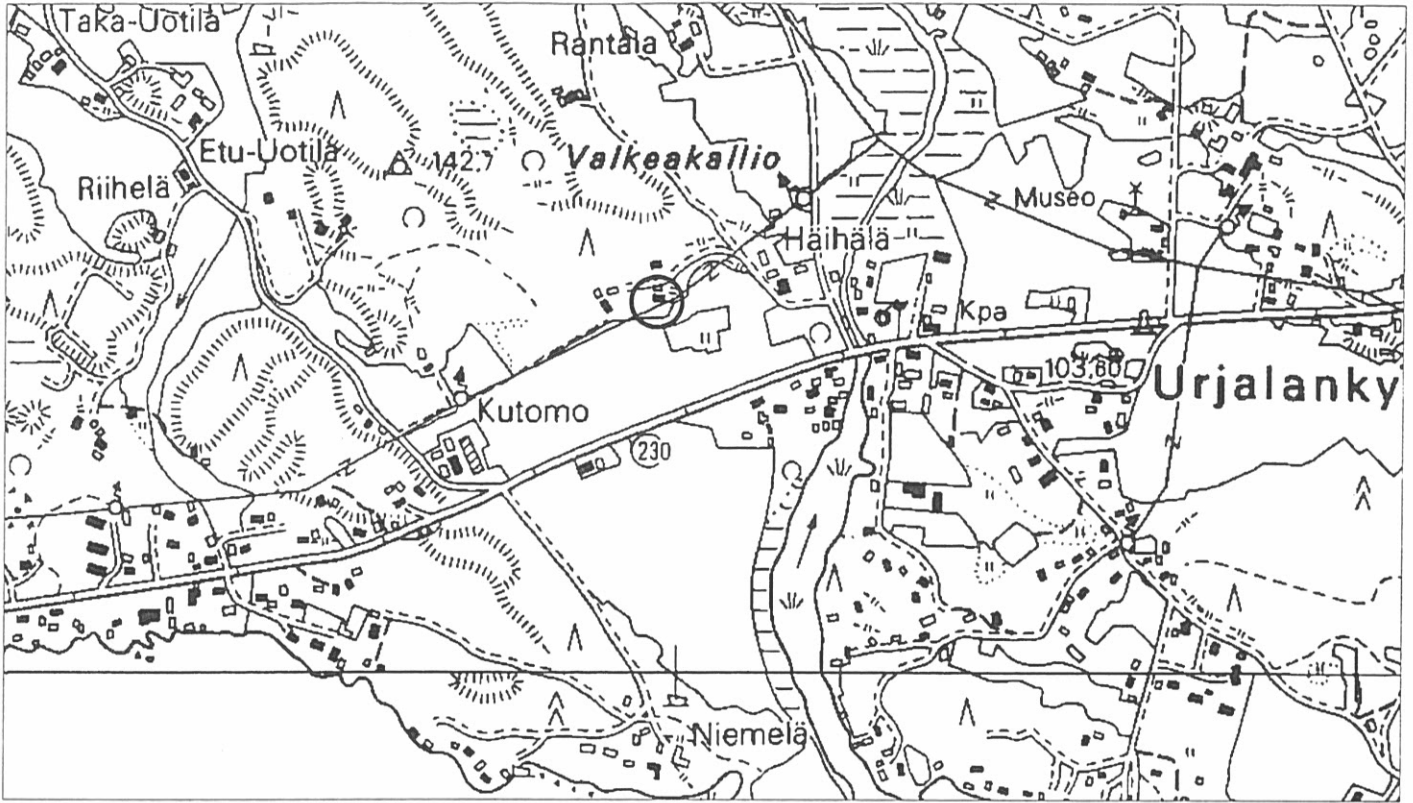

asuinrakennus eteläpuolelta

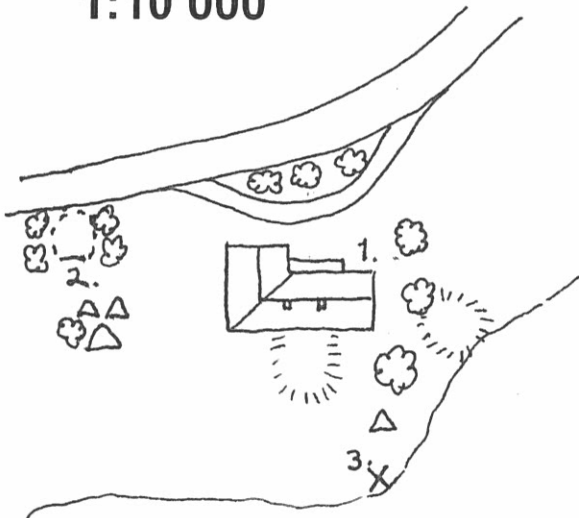

ja pohjoispuolelta

URJALA/ URJALANKYLÄ/ VIERTOLA

1:10 000

peltoa

- 1. ASUINRAKENNUS
- 2. MAAKELLARI
- 3. MUINAISJÄÄNNÖS ; KUUPIKIIVI

FILMI VII/2002

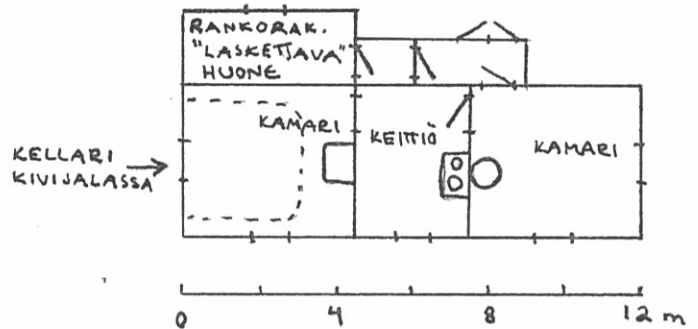
asuinrakennus
lounaasta

... etelästä

... luoteesta

... idästä

yleiskuva
etelästä

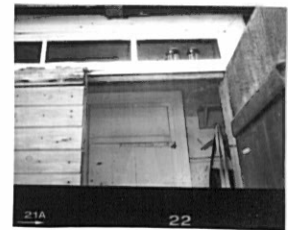

FILMI VIII/2002

yleiskuva
lounaasta

FILMI VII/2002

ulko-ovi

Kiinteistö **Vuorenpää**

Kunta	Urjala	Kiinteistö id	42
Kylä	Urjalankylä	Kiinteistötunnus	887-439-4-12
Osoite	Kantalantie 44	Alue	1
Aluetyyppi	haja-asutusalue	Peruskartta	
Kohdetyyppi	asuinkiinteistö	Itäkoordinaatti	0
Historial. tilatyyppi	mäkitupa	Pohjoiskoordinaatti	0
Nykyinen tilatyyppi	tontti	Inventoitu	1
		Rak lkm	1

Kuvaus

Vuorenpää on metsäisellä harjulla sijaitseva pieni paritupa-tyyppinen asuinrakennus, jonka länsipuolella on pieni pelto, jonka ympärille on rakennettu kiviaita. Tontilla on myös pienen navetan kivijalka ja maakellari. rakennukset ovat sijainneet peltotilkun laidassa, ei varsinaista pihapiiriä. Aluetta kutsutaan Siukolan vuoreksi.

Historia

Vuorenpää, 0.34 hehtaaria, on lohkottu Kantalan tilasta v. 1928. Asuinrakennus on rakennettu 1800-luvun loppupuolella. Asuinrakennuksen rakensi mäkitupalainen Juho Ducktig. Työkseen hän teki kivitöitä ns. Kivi-Lehdon porukassa. Lisäksi hän oli myös Kantalan talossa töissä. Vuosisadan vaihteessa Juho Ducktig raivasi Kantalan tilalle pellon harjulle. Mäenharjaa hallitsevat pitkät kiviaidat syntyivät tässä vaiheessa.

Ympäristö ja pihapiiri

Harjun päälle on raivattu 1900-luvun vaihteessa peltoa/perunamaa, joka on rajattu noin 400 metriä pitkällä kiviaidalla. Nykyään pelto kasvaa tiheätä, noin 30 vuotta vanhaa kuusikkoa. Asuinrakennuksen ohitse kulkee venäläisten sotavuosina rakentaman tie. Kiviaidan itäpuolella on "Kantalan kasarmien" jäännökset, jossa on asunut kaksi Kantalan muonamiestä perheineen. Lisäksi venäläisten sanotaan asuneen rakennuksessa tien teon yhteydessä, nimi on tullut ehkä siitä.

Kaava Seutu/maakuntakaava **Vahvistamis pvm** 1997

Kirjalliset lähteet

Kiinteistörekisteri ja asiakirjat, Pirkanmaan-Satakunnan maanmittaustoimisto, Tampere

Suulliset lähteet

Hiukkanen Orvokki, puhelinhaastattelu toukokuussa 2002

Kulttuurihistoriallinen arvo:

Rakennushistoriallinen arvo

rakennusperinteinen

Historiallinen arvo

sosiaalishistoria

Ympäristöarvo

Kiinteistö **Vuorenpää**

maisemakokonaisuus

Arvoluokka paikallinen

Perustelu

Hyvin säilynyt mäkitupalaisasunto. Ympäristön kiviaidat muodostavat kokonaisuuden.

Lisätietoja

Liitteet

asemapiirros, pohjapiirros, karttaliite

Valokuvat

XII/2002

Inventoija	Jari Heiskanen, Pirkanmaan maakuntamuseo	13.5.2002
-------------------	--	-----------

28.5.2002

Tallentaja	Jari Heiskanen, Pirkanmaan maakuntamuseo
-------------------	--

Kiinteistö Vuorenpää

Rakennukset

Kiinteistö	42	Kiinteistötunnus	887-439-4-12
Rakennustyyppi	asuinrakennus	Rakennus id	13
Nykyinen käyttö	ei käytössä		
Alkuperäinen käyttö	asuminen		
Suunnittelija	Ei tiedossa	Rakentamisaika	1800-l loppupuoli
Signeeraus/ vuosiluku		Rakentamisvuosi	
Kerros-luku	1	Rakentamisvuosi- kymmen	
Pohjakaava	Paritupa	Rakentamis- vuosisata	1800
Ullakko	☒	Kellari	☐

Korjausvuodet

Perustus	Nurkkakivet
Runko	Hirsi
Vuoraus	Pystylauta, peiterimavuoraus
Katemateriaali	Huopa, kolmiorima
Katon muoto	Harja
Kuisti	umpikuisti
Kuistin kattomuoto	harjakatto

Kuvaus

Pieni harmaantunut paritupa pienen pellon laidassa. Nurkkakiville rakennettu hirsirakennus. Ikkunat 6-ruutuiset. Ikkunoiden otsalaudat muotoiltu klassiseen tyyliin kolmioksi.

Hirsinen rakennus tehty nurkkakiville ja vuorattu peiterimavuorauksella. Katteena on kolmiorimahuopa.

Historia

Rakennettu 1800-luvun lopulla. Rakentajana oli mäkitupalainen Juho Aleksander Ducktig, joka myös siirsi rakennusta 1890-luvun alkupuolella joitain kymmeniä metrejä. Juho ja hänen vaimonsa Maria Karoliinan jälkeen rakennuksessa ovat asuneet heidän lapsensa. Rakennus on ollut tyhjiällä 1960-luvun alusta.

Kulttuurihistoriallinen arvo:

Rakennushistoriallinen arvo rakennusperinteinen

Historiallinen arvo sosiaalihistoria

Ympäristöarvo maisemakokonaisuus

Kiinteistö **Vuorenpää**

Arvojen perustelu Hyvin säilynyt mäkitupa 1800-luvun lopulta.

Kunto Kohtalainen

Tallentaja

Jari Heiskanen, Pirkanmaan maakuntamuseo

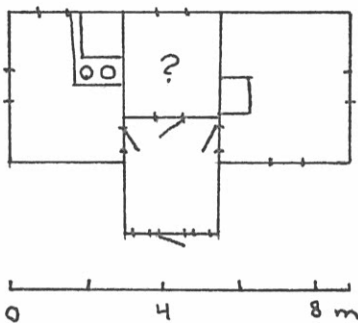
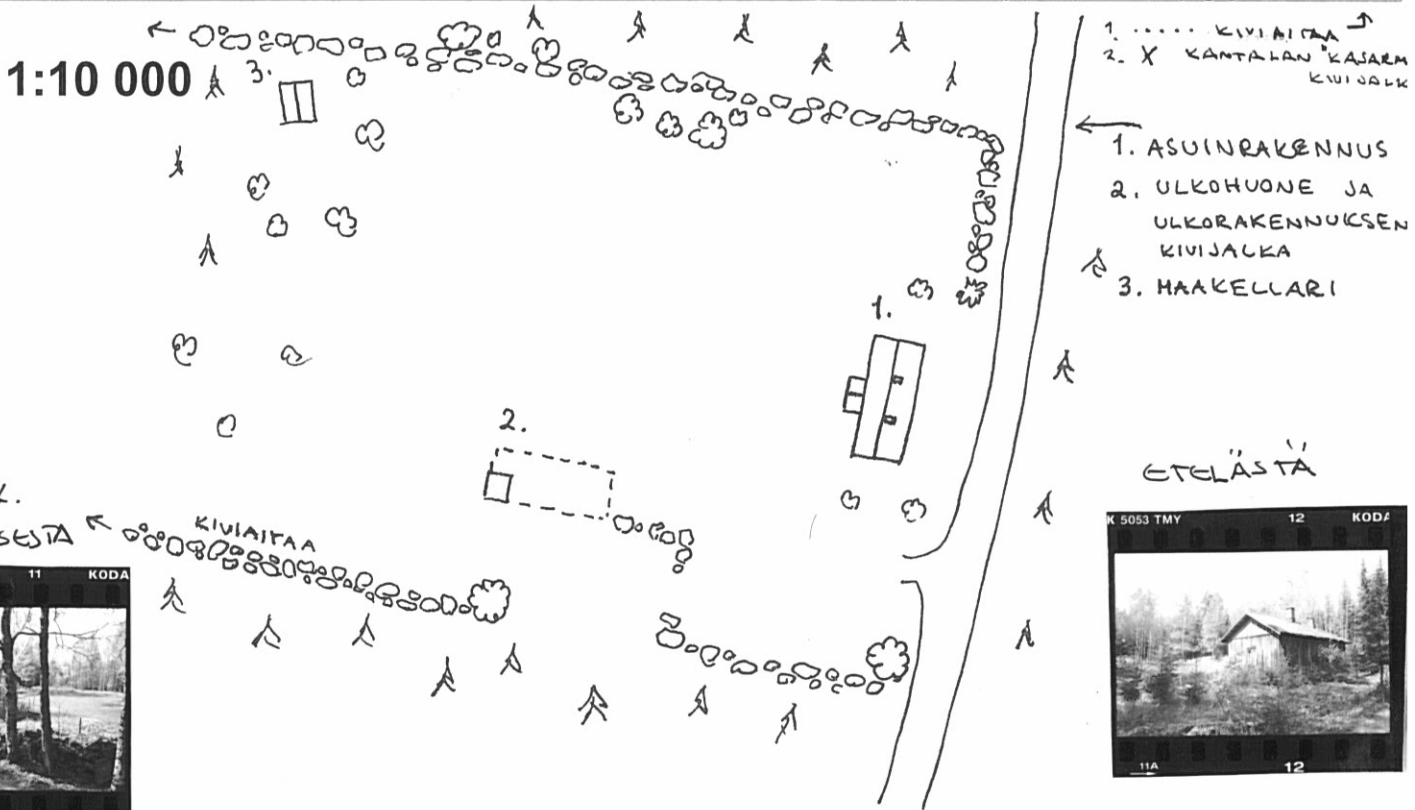
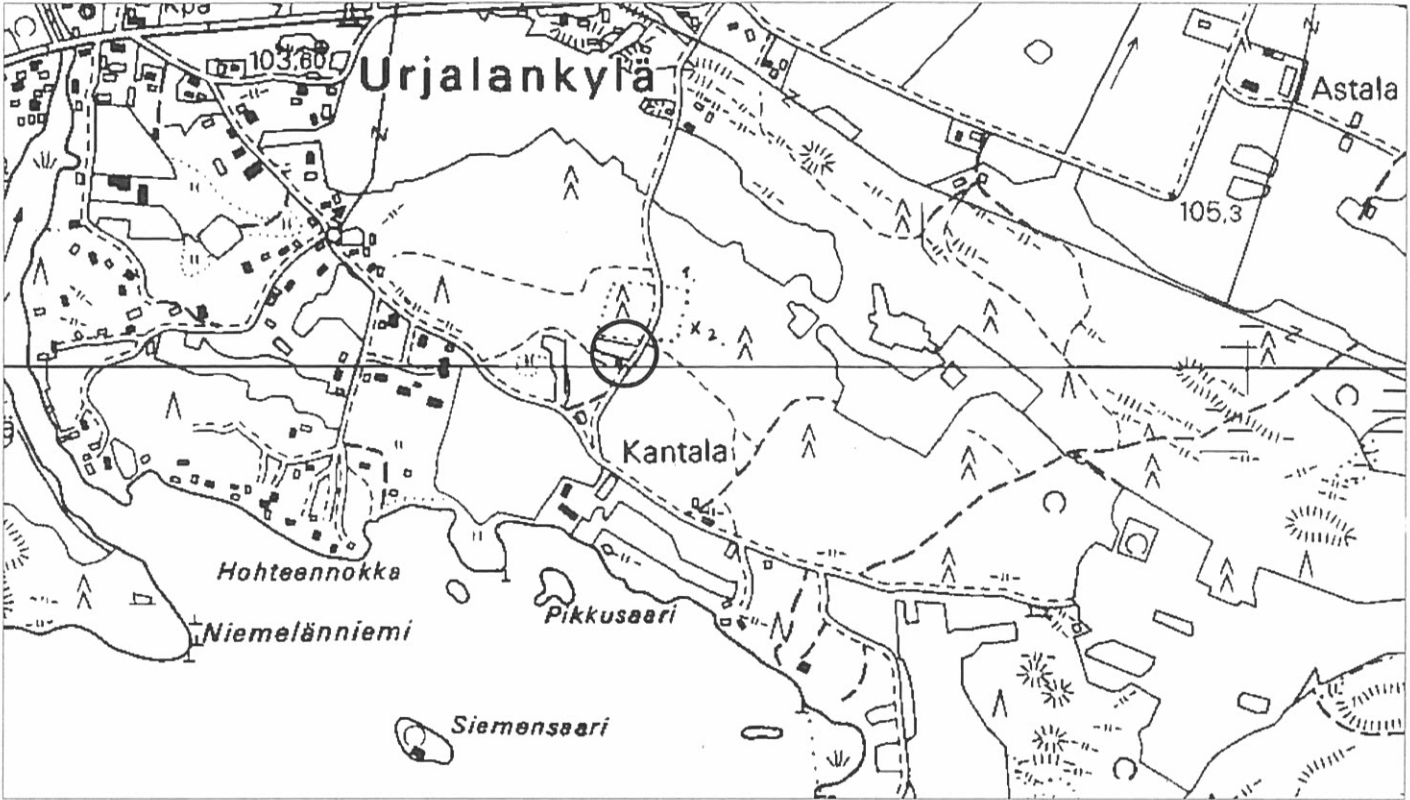
13.6.2002

Lisätietoja

Vuorenpää keväällä 2002, asuinrakennus lounaasta ja lännestä, maakellari, kiviaitaa harjulla

URJALA/ URJALANKYLÄ/ VUORENPÄÄ

FILMI XII/2002

Kiinteistö **Yli-Simola**

Kunta	Urjala	Kiinteistö id	23
Kylä	Urjalankylä	Kiinteistötunnus	887-439-40-0
Osoite	Museotie 15	Alue	1
Aluetyyppi	haja-asutusalue	Peruskartta	
Kohdetyyppi	maatalous, opetus	Itäkoordinaatti	0
Historial. tilatyyppi	osatalo	Pohjoiskoordinaatti	0
Nykyinen tilatyyppi	tontti	Inventoitu	1
		Rak lkm	2

Kuvaus

Yli-Simola sijaitsee Urjalankylän keskustan koillispuolella olevan harjulla. Pihapiirissä on kouluksi muutettu vanha maatalon päärakennus, liiteri, opettajan asunto 1950-luvulta (tontilla 2-80, Koulumäki) ja maakellari. Yli-Simolan välittömässä läheisyydessä on Ali-Simolan tilakeskuksen rakennukset.

Yli-Simolan omistaja asuu naapurissa olevassa Koulumässä. Koulu toimii varastona, lisäksi päärakennuksen lämpökeskuksesta lämmitetään puilla myös Koulumäki.

Historia

Simolan tila on lohkottu Naurismosta v. 1615. Tämän jälkeen Simolaa on jaettu ja yhdistetty useaan otteeseen. Nykyinen jako Ali- ja Yli-Simolaan on 1900-luvun vaihteesta kun talon veljekset jakoivat tilan ja rakensivat tilakeskukset vierekkäin. Yli-Simolan ja Perttulan tila kuuluivat 1920-luvulla Juho Kustaa Simolalle. Hänen jälkeen tiloista lohkottiin runsaasti alueita.

Tässä yhteydessä päärakennus myytiin ja muutettiin mieskotiteollisuuskouluksi, joka toimi 1970-luvulle saakka. Sen jälkeen rakennuksessa on ollut 1980-luvulla vähän aikaa liiketoimintaa. Nykyinen omistaja Vaskela Olavi asuu entisessä opettajan asunnossa ja koulu toimii varastona.

Ympäristö ja pihapiiri

Pihapiiri rajautuu lännessä Ali-Simolan tilakeskukseen. Ali- ja Yli-Simola muodostavat yhtenäisen rakennusryhmän. Rakennusten kaakkoispuolella nousee rinne, johon on sijoitettu kivinen maakellari. Ylhäällä mäen päällä on juoksuhautoja. Eteläpuolella, harjun juurella aukeaa peltomaisema. Hyvä näköala metsäsaarekkeessa olevaan Urjalankylän museoon ja kylään. Piha on pitkänomainen ja kapea kaistale rakennusten ja rinteiden välissä, enimmäkseen nurmikkoa.

Kaava Seutu/maakuntakaava **Vahvistamis pvm** 1997

Kirjalliset lähteet

Kiinteistörekisteri ja asiakirjat, Pirkanmaan-Satakunnan maanmittaustoimisto, Tampere

Urjalan talot ja isännät 1539-1870

Suulliset lähteet

Vaskela Olavi, haastattelu toukokuussa 2002

Kiinteistö **Yli-Simola**

Kulttuurihistoriallinen arvo:

Rakennushistoriallinen arvo

rakennusperinteinen

Historiallinen arvo

asutushistoria, sivistyshistoria

Ympäristöarvo

maisemakokonaisuus

Arvoluokka paikallinen

Perustelu

Suuri maatilan päärakennus 1900-luvun vaihteesta, muutettu kouluksi 1920-luvulla. Muodostaa yhdessä Ali-Simolan kanssa historiallisen ja maisema -kokonaisuuden.

Lisätietoja

Liitteet

Karttaote asemapiirros, pohjapiirros

Valokuvat

XIII/2002

Inventoija	Jari Heiskanen, Pirkanmaan maakuntamuseo	21.5.2002
-------------------	--	-----------

		22.5.2002
--	--	-----------

Tallentaja	Jari Heiskanen, Pirkanmaan maakuntamuseo
-------------------	--

Kiinteistö Yli-Simola

Rakennukset

Kiinteistö	23	Kiinteistötunnus	887-439-40-0
Rakennustyyppi	asuinrakennus	Rakennus id	8
Nykyinen käyttö	varastointi		
Alkuperäinen käyttö	asuminen, koulu		
Suunnittelija	Ei tiedossa	Rakentamisaika	1800- ja 1900-l vaihde
Signeeraus/ vuosiluku		Rakentamisvuosi	
Kerros-luku	1	Rakentamisvuosi- kymmen	
Pohjakaava		Rakentamis- vuosisata	
Ullakko ☒	Kellari ☒	Korjausvuodet	1920-l, 1950-l

Perustus Lohkokivi

Runko Hirsi

Vuoraus Pystylauta

Katemateriaali Tiili

Katon muoto Harja

Kuisti umpikuisti

Kuistin kattomuoto harjakatto, pulpettikatto

Kuvaus

Rakennus on muutettu kouluksi 1920-luvulla. Rakennusta on laajennettu 1950-luvulla. Alkuperäistä huonejakoa, peiliovia ja mm. kaakeliuuni on säilynyt eteläpäässä rakennusta.

Historia

Yli-Simolan suurikokoinen asuinrakennus on rakennettu tilan päärakennukseksi 1900-luvun vaihteessa. Hakatulle kivijalalle rakennettu L - muotoinen rakennus on hirsirakenteinen ja vuorattu peiterimavuorauksella. Väri on valkoinen, vaaleanruskeat nurkkalistat. Maalaus on uusittu 1990-luvun alkupuolella. Rakennuksen pohjoispäässä on poistettu väliseinä 1920-luvulla kun rakennus muutettiin mieskotiteollisuuskouluksi. Opettaja asui aluksi rakennuksen eteläpäässä. Rakennusta jatkettiin betonitiilisellä osalla pohjoispäästä 1950-luvulla. Lisäosaan sijoitettiin lämpökeskus ja kuivaamo. Myös naapuritontilla oleva opettajan talo on rakennettu 1950-luvulla. Koulun pitkäaikainen opettaja oli Uuno Eemil Rantala .

Kulttuurihistoriallinen arvo:

Rakennushistoriallinen arvo

Kiinteistö **Yli-Simola**

Historiallinen arvo sivistyshistoria

Ympäristöarvo maisemakokonaisuus

Arvojen perustelu Maalaistalo ja koulu, molemmat aikakaudet ovat nähtävissä.
Muodostaa historiallisen ja maisemallisen kokonaisuuden Ali-Simolan kanssa.

Kunto Kohtalainen

Tallentaja

Jari Heiskanen, Pirkanmaan maakuntamuseo

Lisätietoja

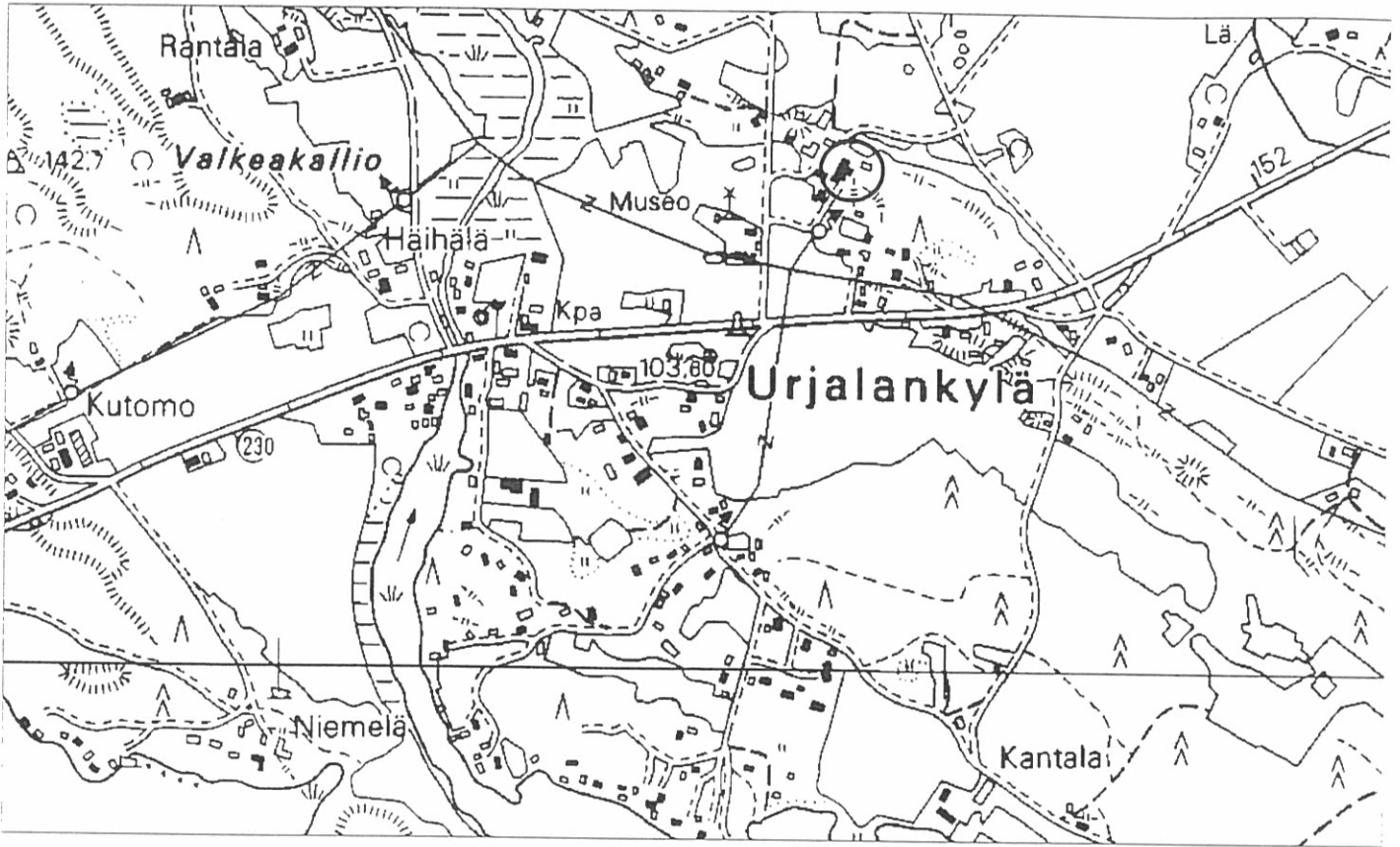
Yli-Simola, toukokuussa 2002, eteläpuolelta kuvattuna.

itäpuolelta, mäen rinteestä kuvattuna

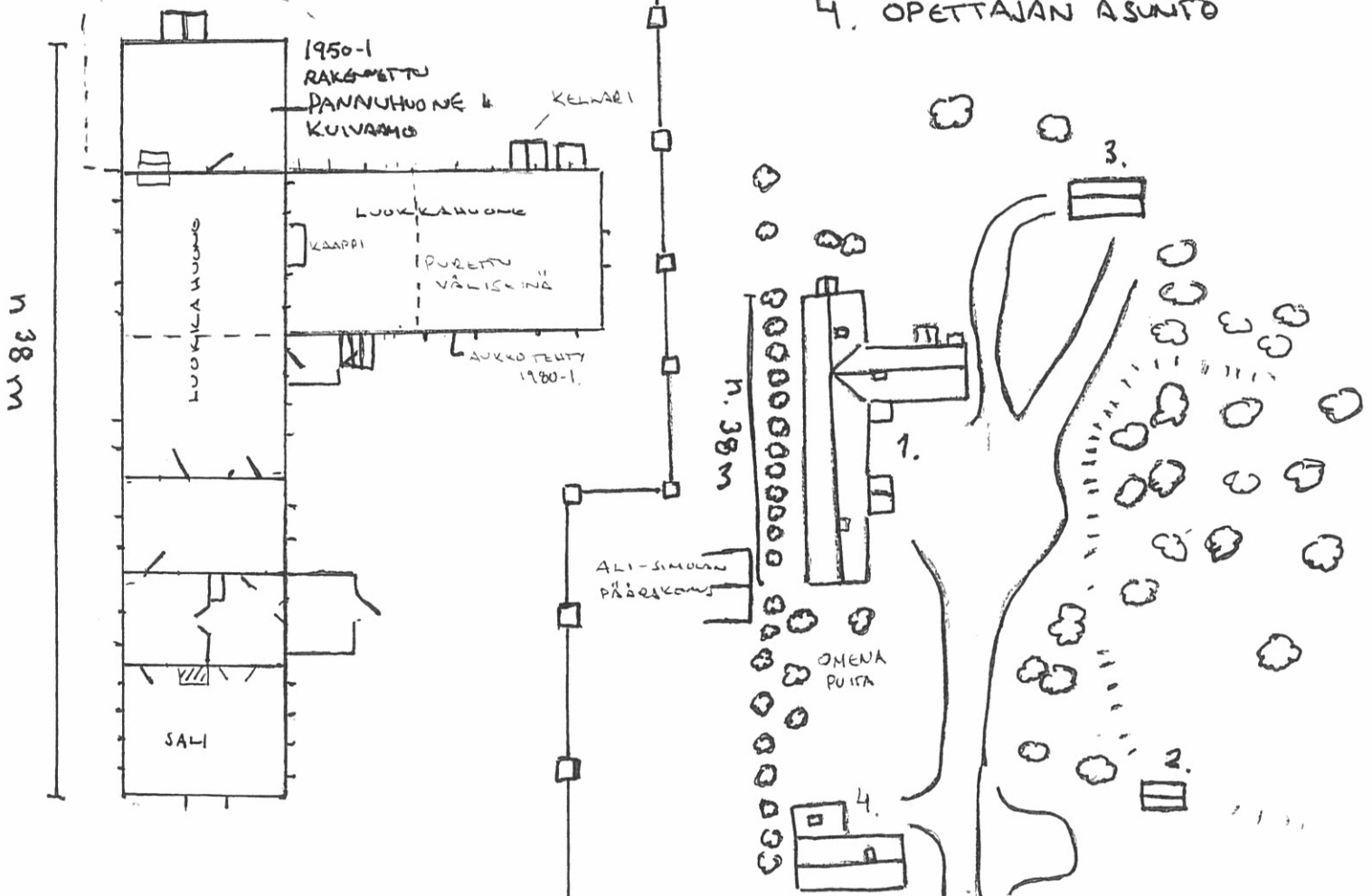

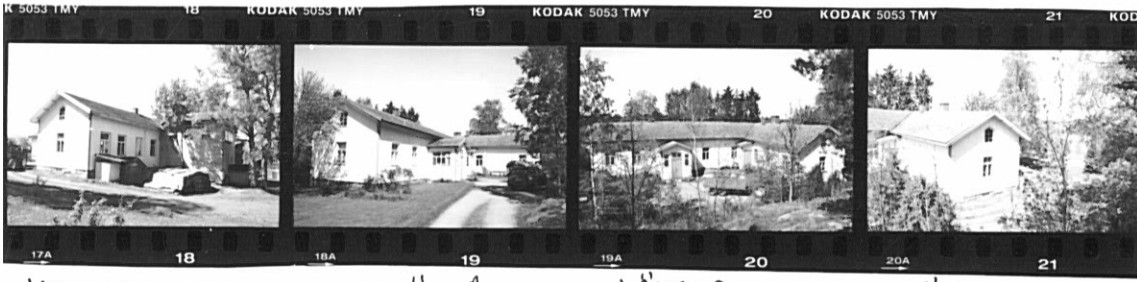
URJALA/ URJALANKYLÄ/ YLI-SIMOLA

1:10 000

1. ASUINRAKENNUS / KOULU
2. MAAKELLARI
3. LIITERI
4. OPETTAJAN ASUNTO

KOILLISESTA

ETELÄSTÄ

LÄNSIPUOLEN
KALLIOLTA

LÄNSIPUOLEN
KALLIOLTA

ASUINRAK
LÄNSIPUOLEN
SEINÄ

ETELÄPÄÄTY

FILMI XI/2002
LUOTTEESTA

POHJOISESTA

LÄNNESTÄ

KELLARI

SÄLİN KAAKELI
UUNI

SISÄ OVI

MAAKELLARI

KOULUMÄKI
OPETTAJAN
ASUNTO